

บพสรุปสำหรับผู้บริหาร

การสำรวจความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการให้บริการของเทศบาลตำบลอรัญญิก อำเภอ
นครหลวง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับความพึงพอใจของประชาชน
ที่มีต่อการให้บริการของเทศบาลตำบลอรัญญิก อำเภอนครหลวง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำนวน
ทั้งสิ้น 379 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามความพึงพอใจของประชาชน
ที่มีต่อการให้บริการ สกัดตัวที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วน
เบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิเคราะห์

ผลการวิเคราะห์พบว่า ความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการให้บริการของเทศบาลตำบล
อรัญญิก อำเภอนครหลวง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ภาพรวมของระดับความพึงพอใจอยู่ในระดับ
มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 95.79 และคิดเป็นคะแนนตามเกณฑ์แบบประเมินประสิทธิภาพและ
ประสิทธิผลการปฏิบัติงานราชการ อยู่ในคะแนนระดับ 10 โดยแสดงร้อยละของระดับความพึงพอใจ
ของประชาชนผู้รับบริการในงานบริการแต่ละด้านดังนี้

1. งานด้านจัดเก็บรายได้ ผลการประเมินความพึงพอใจของประชาชนผู้รับบริการที่มี
ต่อการให้บริการงานด้านจัดเก็บรายได้ของเทศบาลตำบลอรัญญิก อำเภอนครหลวง จังหวัด
พระนครศรีอยุธยา ผลการประเมินพบว่า ภาพรวมของประชาชนผู้รับบริการมีความพึงพอใจระดับ
มากที่สุด โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านเจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการ ด้านขั้นตอนการให้บริการ
มากที่สุด โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านเจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการ ด้านขั้นตอนการให้บริการ
ด้านซึ่งอำนวยความสะดวก ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก ตามลำดับ
2. งานด้านพัฒนาชุมชน ผลการประเมินความพึงพอใจของประชาชนผู้รับบริการที่มี
ต่อการให้บริการงานด้านพัฒนาชุมชนของเทศบาลตำบลอรัญญิก อำเภอนครหลวง จังหวัด
พระนครศรีอยุธยา ผลการประเมินพบว่า ภาพรวมของประชาชนผู้รับบริการมีความพึงพอใจระดับ
มากที่สุด โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านซึ่งทางการให้บริการ ด้านเจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการ
มากที่สุด โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านซึ่งทางการให้บริการ ด้านเจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการ
ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก ด้านขั้นตอนการให้บริการ ตามลำดับ
3. งานด้านโครงสร้างพื้นฐาน ผลการประเมินความพึงพอใจของประชาชนผู้รับบริการ
ที่มีต่อการให้บริการงานด้านโครงสร้างพื้นฐานของเทศบาลตำบลอรัญญิก อำเภอนครหลวง จังหวัด
พระนครศรีอยุธยา ผลการประเมินพบว่า ภาพรวมของประชาชนผู้รับบริการมีความพึงพอใจระดับ
มากที่สุด โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านซึ่งทางการให้บริการ ด้านเจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการ
มากที่สุด โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านซึ่งทางการให้บริการ ด้านเจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการ
ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก ด้านขั้นตอนการให้บริการ ตามลำดับ
4. งานด้านสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม ผลการประเมินความพึงพอใจของประชาชน
ผู้รับบริการที่มีต่อการให้บริการงานด้านสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อมของเทศบาลตำบลอรัญญิก อำเภอ
นครหลวง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ผลการประเมินพบว่า ภาพรวมของประชาชนผู้รับบริการมีความ
พึงพอใจระดับมากที่สุด โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านขั้นตอนการให้บริการ ด้าน
พึงพอใจระดับมากที่สุด โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านขั้นตอนการให้บริการ ด้าน
ซึ่งทางการให้บริการ ด้านเจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการ และด้านสิ่งอำนวยความสะดวก ตามลำดับ

ข้อเสนอแนะจากผลการสำรวจ

ข้อเสนอแนะจากผลการสำรวจซึ่งรวบรวมจากข้อเสนอแนะและคำแนะนำเพิ่มเติมจากกลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นประชาชนในพื้นที่ที่ให้ข้อมูลในแบบสอบถาม จำแนกตามงานบริการในแต่ละด้านของเทศบาลตำบลอรัญญิก อำเภอครหหลวง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. งานด้านจัดเก็บรายได้ ในส่วนสิ่งอำนวยความสะดวก ความมีสิ่งอำนวยความสะดวกที่เหมาะสมและเพียงพอต่อการให้บริการประชาชนผู้มาขอรับบริการ
2. งานด้านพัฒนาชุมชน ในส่วนขั้นตอนการให้บริการ ควรมีป้ายหรือเอกสารอื่น ๆ แสดงขั้นตอนการให้บริการที่ชัดเจน ครบถ้วน
3. งานด้านโครงสร้างพื้นฐาน ในส่วนขั้นตอนการให้บริการ ควรให้บริการด้วยความรวดเร็วและเหมาะสมกับกิจกรรมที่ดำเนินการ
4. งานด้านสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม ในส่วนสิ่งอำนวยความสะดวก ในการให้แก่ประชาชนโดยไม่เสียค่าใช้จ่าย ให้เพียงพอต่อประชาชนผู้มาใช้บริการ เพื่อสามารถอำนวยความสะดวกให้แก่ประชาชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

RUS

รับรองผลการวิเคราะห์ข้อมูล

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์สาลินันท์ บุญมี)
คณะบดีคณะบริหารธุรกิจและเทคโนโลยีสารสนเทศ
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ

กิตติกรรมประกาศ

การสำรวจความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการให้บริการของเทศบาลตำบลอรัญญิก อำเภอครหดวง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา สำเร็จได้ด้วยความร่วมมือของคณะผู้บริหาร ข้าราชการ ประจำ และพนักงานของเทศบาลตำบลอรัญญิก อำเภอครหดวง จังหวัดพระนครศรีอยุธยาทุกท่าน ที่ได้กรุณาริบคำชี้วิจัยเหลือและอำนวยความสะดวกในการลงพื้นที่เก็บข้อมูล จนกระทั่งคณะผู้วิจัย สามารถดำเนินการวิจัยได้ประสบความสำเร็จ ขอขอบคุณทุกท่านเป็นอย่างสูง

ประโยชน์ที่ได้จากการศึกษาและสำรวจในครั้งนี้ คณะผู้วิจัยขอมอบแด่เทศบาลตำบล อรัญญิก อำเภอครหดวง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา เพื่อนำไปใช้ในการวางแผนและปรับปรุง การบริการสาธารณะต่าง ๆ ให้สามารถบรรลุเป้าหมายตามวิสัยทัศน์และพันธกิจของการพัฒนาตามที่ คณะผู้บริหารได้กำหนดไว้ทั้งในปัจจุบันและอนาคตต่อไป

คณะผู้วิจัย

RUS

สารบัญ

	หน้า
บทสรุปผู้บริหาร	ก
กิตติกรรมประกาศ	ค
สารบัญ	ง
สารบัญตาราง	ฉ
สารบัญภาพ	ช
บทที่ 1 บทนำ	
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
1.2 วัตถุประสงค์การวิจัย	3
1.3 สมมติฐานการวิจัย	3
1.4 ขอบเขตของการวิจัย	3
1.5 นิยามศัพท์เฉพาะ	4
1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย	4
บทที่ 2 ทฤษฎีและเอกสารการวิจัยที่เกี่ยวข้อง	6
2.1 แนวคิดเกี่ยวกับการกระจายอำนาจและการปกครองท้องถิ่นไทย	6
2.2 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการให้บริการสาธารณะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	15
2.3 สภาพทั่วไปและข้อมูลพื้นฐานสำคัญของเทศบาลตำบลลอรัญจิก อำเภอครหุง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	27
2.4 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับความพึงพอใจและเจตคติ	29
2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	33
บทที่ 3 วิธีการดำเนินการวิจัย	37
3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	37
3.2 เครื่องมือที่ใช้ในวิจัย	38
3.3 การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ	38
3.4 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล	38
3.5 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	39
3.6 การแปลผลข้อมูล	39
3.7 การวิเคราะห์ข้อมูล	39
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	40
4.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	40
4.2 ผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการให้บริการ จำแนกตามงานบริการ	44
4.3 ผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการให้บริการในแต่ละงาน จำแนกตามกระบวนการให้บริการในแต่ละงาน	45
4.4 ข้อเสนอแนะจากผลการสำรวจ จำแนกตามงานบริการในแต่ละด้าน	49

บทที่ 5 สรุปผลการประเมิน	50
5.1 สรุปผลการประเมิน	50
5.2 ข้อเสนอแนะ	52
บรรณานุกรม	56
ภาคผนวก ก แบบสอบถามเพื่อการวิจัย	66
ภาคผนวก ข ผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจของประชาชน	76
ภาคผนวก ค รายชื่อนักวิจัย	

RUS

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 4.1 การวิเคราะห์ข้อมูลที่นำไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	40
ตารางที่ 4.2 จำนวนร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามที่ได้รับข้อมูลข่าวสารจาก เทศบาลตำบลอรัญญิกจากการสื่อต่าง ๆ	43
ตารางที่ 4.3 ผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการให้บริการ จำแนกตามงานบริการของเทศบาลตำบลอรัญญิก	44
ตารางที่ 4.4 ผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการให้บริการ งานด้านทะเบียนของเทศบาลตำบลอรัญญิก	45
ตารางที่ 4.5 ผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการให้บริการ งานด้านสิ่งแวดล้อมและสุขาภิบาลของเทศบาลตำบลอรัญญิก	46
ตารางที่ 4.6 ผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการให้บริการ งานด้านศึกษาของเทศบาลตำบลอรัญญิก	47
ตารางที่ 4.7 ผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการให้บริการ งานด้านพัฒนาชุมชนและสวัสดิการสังคมของเทศบาลตำบลอรัญญิก	48

RUS

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพที่ 4.1 ค่าร้อยละความพึงพอใจของประชาชนต่อการให้บริการจำแนกตามงานบริการ	45
ภาพที่ 4.2 ค่าร้อยละความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการให้บริการงานด้านจัดเก็บรายได้	46
ภาพที่ 4.3 ค่าร้อยละความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการให้บริการงานด้านพัฒนาชุมชน	47
ภาพที่ 4.4 ค่าร้อยละความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการให้บริการงานด้านโครงสร้างพื้นฐาน	48
ภาพที่ 4.5 ค่าร้อยละความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการให้บริการงานด้านสาธารณสุข และสิ่งแวดล้อม	49

RUS

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การปกครองท้องถิ่นเป็นผลผลิตของรัฐสมัยใหม่ (Modern State) โดยรัฐมีบทบาทสำคัญ เพราะเป็นองค์กรที่มีอำนาจสูงสุดและมีบทบาทในการพัฒนาท้องถิ่น กล่าวคือ หากไม่มีรัฐบาลกลาง เกิดขึ้นก็ไม่มีการปกครองท้องถิ่นตามมา และหากรัฐสมัยใหม่ไม่ได้ให้การรับรองสถานะองค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น การปกครองท้องถิ่นที่มีมาแต่เดิมก็จะมีสถานะไม่เป็นทางการ (กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น, 2551) ดังนั้นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีอำนาจอิสระ (Autonomy) ใน การบริหารงานในท้องถิ่นของตนเอง แต่ต้องอยู่ภายใต้การกำกับดูแลจากรัฐ อย่างไรก็ได้ภายใต้แนวคิดนี้ เป็นการให้โอกาสกับประชาชนในท้องถิ่นได้มีส่วนร่วมในการปกครองอย่างทั่วถึง ภายใต้ความเชื่อว่า หากอำนาจการปกครองมาจากประชาชนในท้องถิ่นแล้วรัฐบาลของท้องถิ่นก็ย่อมเป็นรัฐบาลของ ประชาชน การปกครองท้องถิ่นจึงจำเป็นต้องมีองค์กรเป็นของตนเอง มีอำนาจในการตัดสินใจและ บริหารงานในท้องถิ่นของตนเอง ภายใต้หลักการปกครองตนเอง (Local Self Government) ดังนั้น หลักการสำคัญในการจัดตั้งหรือยกฐานะหน่วยการปกครองท้องถิ่นต้องมีความชัดเจนเรื่อง วัตถุประสงค์หรือเป้าหมายในการกำหนดบทบาท รูปแบบการบริหาร และอำนาจหน้าที่ของหน่วยการ ปกครองท้องถิ่นนั้น ๆ เพราะการยกฐานะหรือการเปลี่ยนแปลงฐานะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีผลทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงสถานภาพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้วย ดังเช่น ความพยายาม ในการเปลี่ยนแปลงฐานะองค์การบริหารส่วนตำบลที่เป็นเทศบาลตำบล ซึ่งเชื่อว่าการยกฐานะเป็น หนึ่งในกระบวนการปรับรูปแบบการปกครองท้องถิ่น (กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น, 2552)

เทคโนโลยี ที่สำคัญ เป็นเทศบาลจัดตั้งใหม่ โดยได้รับการเปลี่ยนแปลงฐานะมาจาก สุขาภิบาล เมื่อวันที่ 25 พฤษภาคม 2542 ตั้งอยู่ในเขตอำเภอครหหลวง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา มี พื้นที่รวม 35 ตารางกิโลเมตร หรือ 21,875 ไร่ สำนักงานตั้งอยู่เลขที่ 99 หมู่ที่ 8 ตำบลท่าช้าง ซึ่งห่าง จากจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ประมาณ 25 กิโลเมตร ห่างจากกรุงเทพมหานคร ประมาณ 95 กิโลเมตร ประกอบด้วย 3 ตำบล ได้แก่ ตำบลท่าช้าง (8 ชุมชน) ตำบลพระนอน (7 ชุมชน) และตำบล สามไก (4 ชุมชน) ประชากรส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม และเป็นแหล่งผลิตมีดอรัญญิกที่มี ชื่อเสียงเป็นที่รู้จักอย่างแพร่หลายทั่วในประเทศไทย และต่างประเทศ มีอาณาเขตติดต่อกับตำบลและ อำเภอต่าง ๆ ดังนี้

ทิศเหนือ ติดต่อกับ ตำบลบ้านหลวง อำเภอdonพุด จังหวัดสระบุรี และตำบลวังแดง อำเภอ ท่าเรือ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ทิศตะวันออก ติดต่อกับ ตำบลปากท่า อำเภอท่าเรือ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา และตำบล พระแก้ว อำเภอภาชี จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ทิศตะวันตก ติดต่อกับ ตำบลบ้านนา อำเภอหาราช ตำบลบ้านขล้อ อำเภอบางปะหัน และ ตำบลแม่ล่า อำเภอครหหลวง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ทิศใต้ ติดต่อกับ ตำบลแม่ลา และตำบลบ้านชุ่ง อำเภอครหหลวง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ผู้บริหารของเทศบาลตำบลวอร์รัณภูมิ มีวิสัยทัศน์มุ่งเน้นให้เทศบาลตำบลวอร์รัณภูมิเป็นองค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีความมุ่งมั่น เสริมสร้างการเรียนรู้สู่ความอยู่ดีกินดี ด้วยวิถีปรัชญาเศรษฐกิจ พลเมือง เพื่อประโยชน์สุขของประชาชนอย่างยั่งยืน โดยมียุทธศาสตร์ในการพัฒนาดังต่อไปนี้

1. ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐาน
  2. ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิตและความปลดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน
  3. ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านการบริหารจัดการและการอนรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
  4. ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านการส่งเสริม การพัฒนา การเรียนรู้ การศึกษา ศิลปะปัฒนธรรม ฯ และภูมิปัญญาท้องถิ่น
  5. ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านเศรษฐกิจและการท่องเที่ยว
  6. ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดี

นอกจากนั้นแล้วยังมีพันธกิจในการส่งเสริมประชาชนในพื้นที่ให้มีส่วนร่วมในการพัฒนาการปกครองในท้องถิ่น เพื่อการร่วมขับเคลื่อนท้องถิ่นตามกรอบความเปลี่ยนแปลงของการพัฒนาประเทศ ในรัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบัน และให้สอดคล้องกับทิศทางของการปฏิรูปประเทศไทยได้การปกครองในระบบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

แต่สืบเนื่องจากพระราชปัญญาการว่าด้วยหลักเกณฑ์การบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี แจ้งเกี่ยวกับแนวทางปฏิบัติในการปฏิบัติราชการเพื่อตอบสนองต่อความต้องการของประชาชน โดยยึดประชาชนเป็นศูนย์กลางของการพัฒนา มุ่งเน้นให้การปฏิบัติราชการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนและมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ตามหลักเกณฑ์ที่ทางราชการกำหนด ด้วยความเป็นธรรมและโปร่งใส องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจึงต้องมีการประเมินความพึงพอใจในการให้บริการประชาชน เพื่อวัดผลการ บริหารและปฏิบัติราชการขององค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่นว่ามีผลสัมฤทธิ์ชัดเจนหรือไม่ รวมถึงการคุ้มค่าของภารกิจ ตรงตามเป้าหมายภารกิจ หรือไม่ ซึ่งการประเมินดังกล่าวจะเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับการดำเนินการเพื่อเสนอแนวทางแก้ไข พัฒนาการปฏิบัติงาน เสนอให้ผู้บริหารพิจารณาผลการประเมินและสั่งการในการที่จะนำผลที่ได้จากการประเมินมาใช้ในการเสนอแนวทางปรับปรุง แก้ไข ส่งเสริม พัฒนา ขยาย หรือยุติการดำเนินการ การประเมินมาใช้ในการเสนอแนวทางปรับปรุง แก้ไข ส่งเสริม พัฒนา ขยาย หรือยุติการดำเนินการ และพัฒนาการปฏิบัติงาน เพื่อให้การปฏิบัติราชการเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และเกิดประโยชน์สูงสุดแก่ประชาชนในพื้นที่ เทศบาลตำบล lorayu อำเภอครหลวง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา เป็นองค์กรการปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าหมายการพัฒนาที่ให้ความสำคัญกับการให้บริการประชาชนเป็นสำคัญ จึงมีความจำเป็นต้องทราบถึงระดับความพึงพอใจ ของประชาชนที่มาใช้บริการของเทศบาลตำบล lorayu เพื่อนำข้อมูลดังกล่าวมาใช้เป็นข้อมูลในการนำไปปรับปรุงแก้ไขระบบการให้บริการแก่ประชาชนในพื้นที่ให้ดีขึ้นต่อไป

คณผู้จัดจากคณะบริหารธุรกิจและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล สุวรรณภูมิ ซึ่งมีประสบการณ์ด้านการวิจัยทางการสำรวจความพึงพอใจของประชาชนที่มาใช้บริการ ขององค์กรบริหารส่วนท้องถิ่น ได้ทำการลงพื้นที่เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามที่ผ่าน การหาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา และเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างในพื้นที่ก่อนนำไปวิเคราะห์

สรุปผล และนำเสนอรายงานผลการสำรวจให้กับเทศบาลตำบลลอรัญญา เพื่อนำผลการสำรวจไปใช้ในการพัฒนา ปรับปรุง การให้บริการกับประชาชนในพื้นที่ในลำดับต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อสำรวจความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการให้บริการของเทศบาลตำบลลอรัญญา อำเภอครหหลวง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

1.3 สมมติฐานการวิจัย

ระดับความพึงพอใจของประชาชนที่มาใช้บริการของเทศบาลตำบลลอรัญญา อำเภอครหหลวง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา อยู่ในระดับมากที่สุด

1.4 ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการสำรวจความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการให้บริการของเทศบาลตำบลลอรัญญา อำเภอครหหลวง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยกำหนดขอบเขตของการวิจัย ดังนี้

อำเภอครหหลวง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา อยู่ในระดับมากที่สุด

1.4.1 ขอบเขตด้านเนื้อหา การวิจัยในครั้งนี้เน้นการสำรวจความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการให้บริการของเทศบาลตำบลลอรัญญา อำเภอครหหลวง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา 4 ด้าน ได้แก่ งานด้านจัดเก็บรายได้ งานด้านพัฒนาชุมชน งานด้านโครงสร้างพื้นฐาน และงานด้านสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม ซึ่งในแต่ละด้านมีการสำรวจความพึงพอใจของประชาชนเกี่ยวกับ ขั้นตอน การให้บริการ ช่องทางการรับบริการ เจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการ และสิ่งอำนวยความสะดวก

1.4.2 ขอบเขตด้านสถานที่ การวิจัยครั้งนี้ค่อนข้างวัดได้ทำการสำรวจ เก็บรวบรวมข้อมูล ในเขตพื้นที่เทศบาลตำบลลอรัญญา อำเภอครหหลวง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

1.4.3 ขอบเขตด้านประชากร (Population) ที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ คือ ประชาชนที่มีภูมิลำเนาอยู่ในทะเบียนราษฎร์ในเขตเทศบาลตำบลลอรัญญา อำเภอครหหลวง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

1.4.4 ขอบเขตด้านกลุ่มตัวอย่าง (Sample) ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ คือ ประชาชนที่มีภูมิลำเนาอยู่ในทะเบียนราษฎร์ในเขตเทศบาลตำบลลอรัญญา อำเภอครหหลวง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยกำหนดกลุ่มตัวอย่าง อ้างอิงตามตารางสำเร็จรูปของเครจชีและมอร์แกน (Krejcie & Morgan อ้างถึงใน สุวิมล ติกรานันท์, 2557) จำนวน 379 คน แต่เพื่อป้องกันความผิดพลาดในการเก็บข้อมูล และข้อมูลที่ไม่สมบูรณ์ ผู้วิจัยจึงเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 400 คน

1.4.5 ขอบเขตด้านระยะเวลา โดยระยะเวลาในการดำเนินการวิจัย เริ่มตั้งแต่เดือนตุลาคม 2563 ถึงเดือนกันยายน 2564

1.4.6 ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาประกอบด้วย

1.4.6.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่ สถานภาพส่วนบุคคลของประชาชนผู้ใช้บริการ จำแนก เป็นเพศ อายุ อาชีพ รายได้ สถานภาพ ระดับการศึกษา จำนวนครั้งที่ไปขอรับบริการ เวลาที่ใช้ในการรับบริการแต่ละครั้ง และช่องทางการรับบริการข้อมูลข่าวสารของเทศบาลตำบลลอรัญญา

1.4.6.2 ตัวแปรตาม คือ ระดับความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการบริการของเทศบาลตำบลอรัญญิก ใน 4 ด้าน ได้แก่ งานด้านจัดเก็บรายได้ งานด้านพัฒนาชุมชน งานด้านโครงสร้างพื้นฐาน และงานด้านสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม

1.5 นิยามศัพท์เฉพาะ

1.5.1 ความพึงพอใจ หมายถึง ความพึงพอใจของประชาชนที่ได้รับการตอบสนองจากการให้บริการของเทศบาลตำบลอรัญญิก โดยมีดหลักความสะอาดรวดเร็ว ความเพียงพอทั่วถึง ความถูกต้องเหมาะสม ความเป็นธรรมและสม่ำเสมอ

1.5.2 ประชาชน หมายถึง ประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตความรับผิดชอบของเทศบาลตำบลอรัญญิก อำเภอพระนครหลวง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

1.5.3 งานด้านจัดเก็บรายได้ หมายถึง งานที่เกี่ยวข้องกับการจัดเก็บภาษีและค่าธรรมเนียมใบอนุญาตต่าง ๆ ได้แก่ ภาษีโรงเรือนและที่ดิน ภาษีป้าย ภาษีบำรุงท้องที่ อารมณ์มาสัตว์ หรือค่าธรรมเนียมและใบอนุญาตในการจัดตั้งตลาดเอกชน การประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ การกำจัดสิ่งปฏิกูลและมูลฝอย การจำหน่ายสินค้าในที่หรือทางสาธารณะ สถานที่จำหน่ายอาหารหรือสถานที่สะสมอาหาร

1.5.4 งานด้านพัฒนาชุมชน หมายถึง งานที่เกี่ยวข้องกับการควบคุมดูแลและรับผิดชอบการปฏิบัติงานในหน้าที่ของงานพัฒนาชุมชน ได้แก่ งานสำรวจและจัดตั้งคณะกรรมการชุมชนเพื่อรับผิดชอบในการปรับปรุงชุมชนของตนเอง งานฝึกอบรมและเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับการพัฒนาชุมชน งานจัดระเบียบชุมชน งานประสานและร่วมมือกับหน่วยงานต่าง ๆ ให้แก่ชุมชน งานดำเนินการพัฒนาชุมชนทางด้านเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม การศึกษา การอนามัย และสุขาภิบาล หรืองานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือตามที่ได้รับมอบหมาย

1.5.5 งานด้านโครงสร้างพื้นฐาน หมายถึง งานที่เกี่ยวกับการคมนาคม การโทรคมนาคม การไฟฟ้า แหล่งน้ำที่สร้างขึ้น แหล่งน้ำธรรมชาติ เช่น การจัดให้มีและบำรุงรักษาทางน้ำและทางบก การจัดให้มีน้ำเพื่อการอุปโภค บริโภค และการเกษตร การจัดให้มีและบำรุงรักษาไฟฟ้าหรือแสงสว่าง การจัดให้มีและบำรุงรักษาทางระบบยาน้ำ การสาธารณูปโภคและการก่อสร้างอื่น ๆ การสาธารณูปการและงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องตามที่ได้รับมอบหมายในเขตพื้นที่เทศบาลตำบลอรัญญิก อำเภอพระนครหลวง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

1.5.6 งานด้านสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม หมายถึง งานที่เกี่ยวกับการพัฒนาและปรับปรุงงานด้านสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม การอาชีวอนามัย การส่งเสริมสุขภาพ การควบคุมป้องกันโรคติดต่อและโรคไม่ติดต่อ การพัฒนาพัฒนาระบบอนามัย การสุขาภิบาลและอนามัยสิ่งแวดล้อม จัดให้บริการเผยแพร่ความรู้ทางด้านการส่งเสริมสุขภาพ การป้องกันโรค การควบคุมสิ่งแวดล้อม การคุ้มครองผู้บริโภค จัดบริการ รักษาความสะอาด การจัดการขยะมูลฝอย และปฏิบัติงานอื่นใดที่เกี่ยวข้องในเขตพื้นที่เทศบาลตำบลอรัญญิก อำเภอพระนครหลวง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย

ผลจากการสำรวจในครั้งนี้ทำให้ทราบระดับความพึงพอใจของประชาชนในพื้นที่ที่มีต่อการให้บริการของเทศบาลตำบลอรัญญิก อำเภอพระนครหลวง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา และสามารถนำ

ผลการวิจัยในครั้งนี้เป็นแนวทางในการวางแผนพัฒนาการให้บริการ และการสร้างผลสัมฤทธิ์ของ
ภารกิจในการบริการให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ซึ่งนำไปสู่การสร้างความพึงพอใจให้แก่
ประชาชนในพื้นที่ได้เพิ่มมากขึ้น

RUS

บทที่ 2

ทฤษฎีและเอกสารการวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยในครั้งนี้ประกอบด้วยทฤษฎีและเอกสารการวิจัยที่เกี่ยวข้องดังต่อไปนี้

- 2.1 แนวคิดเกี่ยวกับการกระจายอำนาจและการปกครองท้องถิ่นไทย
- 2.2 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการให้บริการสาธารณะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
- 2.3 สภาพทั่วไปและข้อมูลพื้นฐานสำคัญของเทศบาลตำบลอรัญญิก อำเภอครหหลวง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

2.4 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับความพึงพอใจและเจตคติ

2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

โดยทฤษฎีและเอกสารการวิจัยที่เกี่ยวข้องในแต่ละประเด็นมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

2.1 แนวคิดเกี่ยวกับการกระจายอำนาจและการปกครองท้องถิ่นไทย

2.1.1 หลักการจัดระเบียบการปกครองท้องถิ่น

โดยทั่วไปหลักการปกครองประเพณีมี 3 หลัก คือ หลักการรวมอำนาจปกครอง (Centralization) หลักการแบ่งอำนาจการปกครอง (Deconcentration) และหลักการกระจายอำนาจปกครอง (De-Centralization)

2.1.1.1 หลักการรวมอำนาจปกครอง (Centralization) หลักการรวมอำนาจปกครอง (Centralization) หมายถึง หลักการจัดวางระบบราชการแผ่นดินโดยรวมอำนาจ ในการปกครองไว้ให้แก่การบริหารราชการส่วนกลาง อันได้แก่ กระทรวง ทบวง กรม หรือทบวง การเมืองต่าง ๆ ของรัฐ และมีเจ้าหน้าที่ของหน่วยการบริหารราชการส่วนกลางโดยให้ชื่อต่อ กัน ตามลำดับชั้นการบังคับบัญชาซึ่งเป็นผู้ดำเนินการปกครองตลอดทั่วทั้งอาณาเขตของประเทศไทย

2.1.1.2 หลักการแบ่งอำนาจการปกครอง (Deconcentration) หลักการแบ่งอำนาจ (Deconcentration) หมายถึง หลักการบริหารราชการที่หน่วยงานราชการส่วนกลางได้แบ่ง และมอบอำนาจในการวินิจฉัยสิ่งการบางส่วนให้แก่เจ้าหน้าที่หน่วยงานบริหารราชการส่วนกลางที่เป็น ตัวแทนไปปฏิบัติงานประจำในเขตการปกครองส่วนภูมิภาคต่าง ๆ ของประเทศไทยเพื่อดำเนินการใน กิจการบางอย่างที่ไม่ได้เกี่ยวกับประโยชน์ส่วนได้ส่วนเสียของส่วนรวมได้ตามระบบแบบแผนที่กำหนดไว้

2.1.1.3 หลักการกระจายอำนาจปกครอง (De-Centralization) หลักการกระจายอำนาจปกครอง (De-Centralization) หมายถึง หลักการที่รัฐมอบอำนาจปกครองบางส่วน ให้แก่องค์กรอื่นที่ไม่ได้เป็นส่วนหนึ่งของหน่วยการบริหารราชการส่วนกลางให้จัดทำบริการสาธารณะ บางอย่างโดยมีอิสระตามสมควร เป็นการมอบอำนาจให้ทั้งในด้านการเมือง และการบริหารเป็นเรื่องที่ ท้องถิ่นมีอำนาจที่จะกำหนดนโยบายและควบคุมการปฏิบัติให้เป็นไปตามนโยบายท้องถิ่นของตนเองได้

2.1.2 ลักษณะสำคัญของหลักการกระจายอำนาจปกครอง

2.1.2.1 ได้รับการจัดตั้งขึ้นโดยผลแห่งกฎหมาย ให้มีส่วนเป็นนิติบุคคลหน่วยการปกครองท้องถิ่นเหล่านี้มีหน้าที่ งบประมาณ และทรัพย์สินเป็นของตนเองต่างหาก และไม่ขึ้นตรงต่อหน่วยการปกครองส่วนกลาง เพียงแต่กำกับดูแลให้ปฏิบัติหน้าที่ให้เป็นไปตามกฎหมายเท่านั้น

2.1.2.2 มีการเลือกตั้งสภาท้องถิ่นและผู้บริหารท้องถิ่นทั้งหมดเพื่อเปิดโอกาสให้ประชาชนในท้องถิ่นได้เข้าไปมีส่วนร่วมในการปกครองตนเอง

2.1.2.3 มีอำนาจอิสระในการบริหารงาน จัดทำกิจกรรมและวินิจฉัยสั่งการได้เอง พoS สมควรด้วยงบประมาณและเงินหน้าที่ของตนเอง

2.1.2.4 หน่วยการปกครองท้องถิ่น ต้องมีอำนาจในการจัดเก็บรายได้ เช่น ภาษีอากร ค่าธรรมเนียมต่าง ๆ ตามที่รัฐอนุญาต เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินกิจการต่าง ๆ

2.1.3 จุดแข็งของหลักการกระจายอำนาจปกครอง

2.1.3.1 ทำให้มีการสนองความต้องการของแต่ละท้องถิ่นได้ดีขึ้น เพราะผู้บริหารที่มาจากการเลือกตั้งในท้องถิ่นจะรู้ปัญหาและความต้องการของท้องถิ่นได้ดีกว่า

2.1.3.2 เป็นการแบ่งเบาภาระของหน่วยการบริหารราชการส่วนกลางของภาครัฐ

2.1.3.3 เป็นการส่งเสริมและพัฒนาการเมืองในระดับท้องถิ่นตามระบบประชาธิบัติ เพื่อการกระจายอำนาจทำให้ประชาชนในท้องถิ่นรู้จักรับผิดชอบในการปกครองท้องถิ่นของตนเองมากขึ้น

2.1.4 จุดอ่อนของหลักการกระจายอำนาจปกครอง

2.1.4.1 อาจก่อให้เกิดการแก่งแย่งแข่งขันระหว่างท้องถิ่นซึ่งมีผลกระทบต่อเอกภาพทางการปกครองและความมั่นคงของประเทศไทย ประชาชนในแต่ละท้องถิ่นอาจมุ่งแต่ประโยชน์ของท้องถิ่นตน ไม่ให้ความสำคัญกับส่วนรวม

2.1.4.2 ผู้ที่ได้รับเลือกตั้งอาจใช้อำนาจบังคับกดขี่คุ้งแข่งหรือประชาชนที่ไม่ได้อยู่ฝ่ายตนเอง

2.1.4.3 ทำให้เกิดการสิ้นเปลืองงบประมาณ เพราะต้องมีเครื่องมือเครื่องใช้และบุคลากรประจำอยู่ทุกหน่วยการปกครองท้องถิ่น ไม่มีการสับเปลี่ยนหมุนเวียนเหมือนการบริหารราชการส่วนกลาง

2.1.5 การกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่น

การกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่น คือการโอนกิจการบริการสาธารณสุขเรื่องจากรัฐหรือองค์กรปกครองส่วนกลางไปให้ชุมชนซึ่งตั้งอยู่ในท้องถิ่นต่าง ๆ ของประเทศหรือหน่วยงานบางหน่วยงานรับผิดชอบเจ้าหน้าที่อย่างเป็นอิสระจากองค์กรปกครองส่วนกลางตั้งนั้น จะเห็นว่าการกระจายอำนาจมี 2 รูปแบบ คือ

2.1.5.1 การกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่น หรือการกระจายอำนาจตามอาณาเขต หมายถึง การมอบอำนาจให้ท้องถิ่นจัดทำกิจการหรือบริการสาธารณสุขเรื่องภายในเขตของแต่ละท้องถิ่น และท้องถิ่นมีอิสระในการปกครองตนเองพoS สมควร

2.1.5.2 การกระจายอำนาจตามบริการ หรือการกระจายอำนาจตามทางเทคนิค หมายถึง การโอนกิจการบริการสาธารณสุขกิจการจากรัฐหรือองค์กรปกครองส่วนกลางไปให้

หน่วยงานบางหน่วยงานรับผิดชอบจัดทำแยกต่างหากและอย่างเป็นอิสระ โดยปกติแล้วจะเป็นกิจการที่จัดทำต้องอาศัยความรู้ความชำนาญทางเทคโนโลยีแขนงหนึ่งเป็นพิเศษ เช่น การสื่อสารวิทยุกระจายเสียงและโทรทัศน์ การผลิตกระแสไฟฟ้า เป็นต้น ขอบเขตของการดูแลกิจการในห้องถินแต่ละประเทศต่างกันไปในรายละเอียดตามลักษณะเฉพาะของแต่ละประเทศ แต่ส่วนที่เหมือนกันและมีความสำคัญอย่างยิ่งคือ รัฐบาลกลางมีไดร์เวอร์ศูนย์อำนวยการดูแลจัดการแบบทุกอย่างไว้ที่ตัวเอง แต่ปล่อยให้ห้องถินมีบทบาทและอำนาจในการกำหนดลักษณะต่างๆ ในห้องถินของตนในแห่งนี้ การจัดการบริหารประเทศตั้งกล่าวกันว่าเป็นสิ่งที่มีเหตุผล ทั้งนี้ เพราะประเทศไทยนั้น ๆ มีชุมชนมากมายรวมกัน มีอาณาบริเวณกว้างใหญ่ มีประชากรจำนวนมากและแต่ละชุมชนก็มีปัญหาต่าง ๆ มากมายแตกต่างกัน ยกนั้นที่คนในห้องถินอื่นจะเข้าใจอย่างลึกซึ้งและสามารถจัดเวลาไปดูแลแก้ไขกิจการทุกอย่างได้อย่างมีประสิทธิภาพการเปิดโอกาสให้แต่ละห้องถินคุ้มครองและจัดการปัญหาระดับห้องถิน จึงมีคุณประโยชน์สำคัญอย่างน้อย 5 ด้าน คือ แบ่งเบาภาระของรัฐบาลกลาง ทำให้ปัญหาในแต่ละห้องถินได้รับการแก้ไขปรับปรุงได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเป็นไปตามความต้องการของคนในห้องถินนั้น ๆ ส่งเสริมให้คนแต่ละห้องถินได้แสดงความสามารถพัฒนาบทบาทตนเองในการดูแลรับผิดชอบห้องถินของตน เป็นพื้นฐานสำคัญของคนในห้องถินในการก้าวขึ้นไปดูแลแก้ไขปัญหาระดับชาติ และเสริมสร้างความมั่นคงและเข้มแข็งให้แก่ชุมชนและทั้งประเทศ เนื่องจากปัญหาต่าง ๆ ได้รับการแก้ไข สังคมมีความมั่นคงและเจริญก้าวหน้า ประชาชนมีคุณภาพ และมีบทบาทในการจัดการดูแลสังคมของตัวเอง

2.1.6 การกระจายอำนาจการปกครองห้องถินของประเทศไทย

2.1.6.1 หลักการจัดระบบการปกครอง หลักการพื้นฐานของการจัดระบบการปกครอง/บริหารราชการแผ่นดินของนานาประเทศ แบ่งได้เป็น

1. การรวมอำนาจปกครอง (Centralization) เป็นการรวมอำนาจการตัดสินใจและการดำเนินการต่าง ๆ ไว้ที่ราชการส่วนกลาง ได้แก่ คณะกรรมการตุรี กระทรวง ทบวง กรม และเจ้าหน้าที่ของรัฐที่สังกัดราชการส่วนกลาง ที่สามารถใช้อำนาจบริหารครอบคลุมทั่วประเทศ เป็นหลักที่ถือเอาสิทธิขาดในการปกครองเป็นที่ตั้ง

2. การกระจายอำนาจ (Decentralization) เป็นวิธีการที่รัฐ/ราชการส่วนกลางโอนอำนาจการปกครอง หรือบริหารบางส่วนบางเรื่อง ที่เกี่ยวกับการจัดบริการสาธารณูปโภค องค์กรหรือนิติบุคคลอื่นรับไปดำเนินการแทน ภายใต้อำนาจของแต่ละห้องถิน ด้วยงบประมาณและเจ้าหน้าที่ของห้องถิน โดยมีอิสระพoSมควร ราชการส่วนกลางเพียงกำกับดูแล (มิใช่บังคับบัญชา) เป็นหลักที่ถือเอาเสรีภาพของประชาชนที่จะปกครองตนเองเป็นที่ตั้ง

3. การแบ่งอำนาจ (De-Concentration) เกิดจากข้อจำกัดของการรวมอำนาจในเรื่องของความล่าช้าและไม่ท่วงทุกห้องที่พร้อม ๆ กัน ราชการส่วนกลางจึงแบ่งมอบอำนาจการตัดสินใจทางการบริหารในบางเรื่องให้เจ้าหน้าที่ของราชการส่วนกลางที่ส่งไปประจำปฏิบัติหน้าที่ในภูมิภาค/เขตการปกครองต่าง ๆ (Field Office) สามารถปฏิบัติงานได้บรรลุนโยบายและวัตถุประสงค์ของราชการส่วนกลาง

2.1.6.2 รูปแบบและความสัมพันธ์ของการจัดระเบียบการปกครอง จากหลักการพื้นฐานข้างต้น ประเทศต่าง ๆ ทั่วโลก รวมทั้งประเทศไทย ต่างก็จัดรูปแบบการปกครองบนหลักการดังกล่าวแต่จะแตกต่างกันไปตามประวัติการปกครอง/การจัดตั้ง/ความเป็นประเทศ โดยอาจแบ่งได้เป็น 3 ประเภทใหญ่ ๆ ได้ดังนี้

1. แบบที่ ส่วนกลางมีอำนาจมาก หรือเรียกว่าอิกรอย่างหนึ่งว่า เป็นการปกครองโดยรัฐบาลกลาง/ส่วนกลาง ส่วนท้องถิ่นมีอำนาจหน้าที่ดำเนินงานตามที่ได้รับมอบหมายจากส่วนกลางในรูปของเงินอุดหนุนเฉพาะกิจให้ห้องถิ่นดำเนินการตามที่ส่วนกลางเห็นสมควรภายใต้การดูแลของส่วนกลางทั้งก่อนและหลังดำเนินการผ่านทางกระบวนการทางการเงิน อาทิ ญี่ปุ่น ไทย และอังกฤษ (ในยุคนายกรัฐมนตรี มาการेत แทเชอร์)

2. แบบที่ ห้องถิ่นมีอำนาจมาก เป็นรูปแบบที่พบในประเทศไทยใหม่ที่ห้องถิ่นเกิดก่อนรัฐบาลกลาง อำนาจ รัฐบาลกลางคือ อำนาจที่ห้องถิ่นต่าง ๆ มอบให้ ดังนั้น ห้องถิ่นจะรับผิดชอบจัดทำกิจกรรมสาธารณูปโภคต่าง ๆ ยกเว้น กิจกรรมระดับชาติ/ระดับประเทศ อาทิ สหรัฐอเมริกา สวีเดน แคนาดา ออสเตรเลีย นิวซีแลนด์

3. แบบที่พยายามหาดุลยภาพระหว่างส่วนกลางและห้องถิ่น อาทิ ฝรั่งเศsmีการปรับปรุงรูปแบบความสัมพันธ์ระหว่างส่วนกลาง - ห้องถิ่น เพื่อให้ห้องถิ่นมีความคล่องตัวมากขึ้น โดยปรับบทบาทในการควบคุมของ "ผู้ว่าฯ" ที่รัฐบาลแต่งตั้งที่เคยมีอำนาจมากให้หาน้ำที่เป็นเพียง "ผู้ประสานงาน" และดูแลงบประมาณจากส่วนกลาง ขณะเดียวกันก็มีการจัดการดูแลในระดับ "มณฑล" (Region) โดยดูแลเฉพาะเรื่องการวางแผนพัฒนาในเขตพื้นที่นั้น ๆ เป็นสำคัญ

2.1.6.3 รูปแบบของหน่วยงานปกครองห้องถิ่น แม้จะมีความหลากหลายในการจัดองค์กร/รูปแบบของหน่วยการปกครองห้องถิ่น แต่โดยทั่วไปอาจสรุปได้ว่า มีหน่วยการปกครองห้องถิ่น 3 รูปแบบ คือ

1. หน่วยการปกครองห้องถิ่นประเทมานนคร ได้แก่ การบริหารมหานคร ต่าง ๆ อาทิ โตเกียว นิวยอร์ก ลอนดอน กรุงเทพมหานคร ฯลฯ

2. หน่วยการปกครองห้องถิ่นของชุมชนที่เป็นเมือง อาทิ เทศบาล หรือ Country

3. หน่วยการปกครองห้องถิ่นของชุมชนขนาดเล็ก/ชุมชนชนบท อาทิ Village ของสหรัฐอเมริกา หรือ อบต. ของไทย

2.1.6.4 การปกครองห้องถิ่นของไทย ประเทศไทยได้ใช้หลักการจัดระเบียบการปกครองทั้ง 3 รูปแบบ ในที่นี้จะขอสรุปลักษณะการกระจายอำนาจให้การปกครองห้องถิ่นของไทย ตั้งแต่สมัยรัชกาลที่ 5 มาจนถึงปัจจุบัน โดยแบ่งออกเป็น 3 ช่วง ดังนี้

ช่วงแรก ตั้งแต่การปฏิรูประบบราชการสมัย ร.5 จนถึงการเปลี่ยนแปลงการปกครอง พ.ศ. 2475 ช่วงนี้รัฐยังรวมศูนย์อำนาจการปกครองไว้ที่ส่วนกลางเป็นส่วนใหญ่ การแบ่งอำนาจให้กูมิภาค และกระจายอำนาจให้ห้องถิ่นยังมีน้อย ในส่วนกลางมีการจัดตั้งกระทรวง ทบวง กรม ต่าง ๆ ส่วนภูมิภาคมีการจัดตั้งแขวง อำเภอ เมือง ส่วนห้องถิ่นมีการจัดตั้งสุขาภิบาลกรุงเทพฯ กับสุขาภิบาล หัวเมือง โดยได้ตราพระราชบัญญัติจัดการสุขาภิบาลตามหัวเมือง ร.ศ. 127 ขึ้น รองรับการจัดตั้งสุขาภิบาลในพื้นที่ที่พร้อม ซึ่งมีการจัดตั้งน้อยมาก ไม่ได้ขยายไปทั่วราชอาณาจักร

ช่วงที่สอง ตั้งแต่การเปลี่ยนแปลงการปกครอง พ.ศ. 2475 จนถึง พ.ศ. 2540 เป็นช่วง 65 ปีที่มีวิวัฒนาการของการปกครองท้องถิ่น หรือการกระจายอำนาจมาก เริ่มจากการจัดตั้งเทศบาลในปี 2476 สาขาจังหวัดในปี 2481 สุขาภิบาลในปี 2495 องค์การบริหารส่วนตำบลในปี 2499 เป็นการเริ่มให้มีรูปแบบการปกครองท้องถิ่นในเขตเมืองก่อน แม้จะมีการเลือกตั้งสภาท้องถิ่นแต่ผู้บริหารของสุขาภิบาลและองค์การบริหารส่วนจังหวัดยังมาจากข้าราชการและผู้บริหาร อบต. มาจากกำนัน ไม่ใช่มาจากการเลือกตั้งของราษฎร การมีส่วนร่วมของประชาชนจึงไม่สามารถทำได้อย่างเต็มที่ นอกจากรัฐนี้เริ่มมีการจัดการปกครองท้องถิ่นรูปแบบพิเศษ เช่น กรุงเทพมหานครเมื่อปี 2518 เมืองพัทยาเมื่อปี 2521 ต่อมาได้มีการปรับรูปแบบขององค์กรปกครองท้องถิ่นให้เหมาะสมยิ่งขึ้น เช่น พ.ร.บ. กรุงเทพมหานคร พ.ศ. 2528 พ.ร.บ.สภាតำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537

ช่วงที่สาม ปี 2540 - ปัจจุบัน เมื่อมีการประกาศใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 จึงได้กำหนดเรื่องการกระจายอำนาจให้ท้องถิ่นไว้ชัดเจนขึ้น โดยให้ท้องถิ่นมีอำนาจอิสระในการบริหารงานของตนเองมากขึ้น ผู้บริหารและสภาพท้องถิ่นมาจากการเลือกตั้ง เพิ่มเติมหน้าที่เกี่ยวกับการทำนุบำรุง ศิลปวัฒนธรรม สาธารณสุขท้องถิ่น และการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมมากขึ้น โดยมีกฎหมายรองรับให้มีเป้าหมายในการกระจายอำนาจที่ชัดเจน เช่น ให้ท้องถิ่นมีรายได้เป็น 20% ของรายได้รัฐบาลภายในปี 2544 และ 35% ภายในปี 2549 ดำเนินการต่างๆ ออนไลน์ กิจกรรมที่มีความซับซ้อนระหว่างส่วนกลาง ภูมิภาค กับท้องถิ่นให้แล้วเสร็จภายใน 4 ปี ทำให้ต้องมีการปรับปรุงกฎหมายของท้องถิ่นรูปแบบต่าง ๆ เพื่อให้สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญ และจัดตั้งองค์กรรองรับเพื่อให้การกระจายอำนาจการปกครองแก่ท้องถิ่นเกิดขึ้นอย่างจริงจัง เป็นรูปธรรม ภายใต้กรอบเวลาและเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญ และกฎหมายประกอบฉบับต่าง ๆ

พิจารณาในรูปแบบ และความสัมพันธ์ของการจัดระเบียบการปกครองแล้ว สรุปได้ว่า การปกครองท้องถิ่นของไทย ในระยะแรก เป็นรูปแบบที่ส่วนกลางมีอำนาจมาก ผู้บริหารท้องถิ่นมาจากการแต่งตั้งเป็นส่วนใหญ่ ขาดอำนาจอิสระ ทางการเงิน การคลัง การจัดเก็บภาษีอกรต่าง ๆ ต่อเมื่อมีการประกาศใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 แล้ว จึงมีการปรับปรุงรูปแบบขององค์กรปกครองท้องถิ่น เพิ่มหน้าที่กระจายอำนาจด้านการเงิน การคลัง งบประมาณ และการจัดเก็บภาษีต่าง ๆ มาขึ้น และเพิ่มมิติใหม่ในการควบคุมตัวผู้บริหารท้องถิ่นโดยประชาชน ด้วยการเข้าชื่อเสนอ ข้อบังคับท้องถิ่น และเข้าชื่อคดี控告ผู้บริหารท้องถิ่นได้ด้วย ซึ่งมีการกระจายอำนาจให้แก่ท้องถิ่นตามรัฐธรรมนูญ และกฎหมายที่เกี่ยวข้องครบถ้วนสมบูรณ์แล้ว ท้องถิ่นก็จะมีอำนาจอิสระในการบริหารงานของตนเองได้มากขึ้น โดยส่วนกลางก็ยังมีกลไกในการกำกับดูแล การดำเนินการของท้องถิ่นผ่านคณะกรรมการระดับต่าง ๆ ในรูปแบบไตรภาคี ทำให้การใช้อำนาจจากส่วนกลาง ส่วนภูมิภาคและท้องถิ่น เกิดลดลงที่เหมาะสมมากยิ่งขึ้น

2.1.7 กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการปกครองท้องถิ่น

หลังจากทราบถึงลักษณะสำคัญ จุดแข็งและจุดอ่อนของการบริหารราชการแผ่นดิน หรือการใช้อำนาจปกครองรูปแบบต่าง ๆ แล้ว ในส่วนนี้จะกล่าวถึงประวัติและรูปแบบการกระจายอำนาจ การปกครองหรือการปกครองท้องถิ่นของไทย ตั้งแต่การเปลี่ยนแปลงการปกครอง พ.ศ. 2475 จนถึงปัจจุบัน โดยสรุปสาระสำคัญจากกฎหมายหลักที่เกี่ยวข้องกับการปกครองท้องถิ่น โดยตรงดังนี้

2.1.7.1 พระราชบัญญัติว่าด้วยระเบียบบริหารราชการแห่งราชอาณาจักรสยาม พ.ศ. 2476 จัดระเบียบบริหารราชการเป็น 3 ส่วน คือ ส่วนกลาง ภูมิภาค และ ห้องถิน ส่วนกลาง คือ คณะกรรมการรัฐมนตรี ส่วนภูมิภาคจะส่งข้าราชการไปประจำ ส่วนห้องถิน หมายถึง เทศบาล กระทรวงเป็น ทบทวนการเมืองมีฐานะเป็นนิติบุคคล โอนอำนาจการบริหารราชการส่วนภูมิภาคจากผู้ว่าราชการ จังหวัดให้กรรมการจังหวัด จานาധยอำเภอให้กรรมการอำเภอ ยกเลิกมณฑล เหลือจังหวัดและอำเภอ กำหนดห้องถินเพิ่มขึ้นใหม่คือ เทศบาล ผลของกฎหมาย คือ มีการระบุถึงราชการส่วนห้องถินเป็นครั้งแรก

2.1.7.2 พระราชบัญญัติจัดระเบียบเทศบาล พ.ศ. 2476 กำหนดให้มีเทศบาล 3 ระดับคือ เทศบาลนคร เทศบาลเมือง เทศบาลตำบล โดยมีโครงสร้างองค์กรคือ สภาพเทศบาลและ คณะกรรมการรัฐมนตรี มีฐานะเป็นนิติบุคคล มีงบประมาณ ทรัพย์สิน เจ้าหนี้ที่มีอำนาจอิสระที่จะปฏิบัติงาน ในเขตพื้นที่ด่นของตามที่กฎหมายบัญญัติ ผลของกฎหมายคือ มีองค์กรการปกครองห้องถินที่เรียกว่า "เทศบาล" เป็นครั้งแรก

2.1.7.3 พระราชบัญญัติสถาปัตย์ จัดระเบียบกฎหมายเกี่ยวกับสภาพจังหวัด ออกจากกฎหมายของเทศบาล แต่สภาพจังหวัดยังไม่เป็นนิติบุคคลและเป็นองค์กรห้องถินตามกฎหมาย ตั้งขึ้นเพื่อส่งเสริมความรู้ ความเข้าใจของบุคคลในห้องถิน และเป็นสถาที่ปรึกษาแก่กร รัฐการจังหวัด ตามที่กำหนด ผลของกฎหมายคือ แยกสภาพจังหวัดออกจาก พ.ร.บ. ของเทศบาล แต่ยังไม่มีฐานะเป็นองค์กรปกครองห้องถิน

2.1.7.4 พ.ร.บ.สุขาภิบาล พ.ศ. 2495 จัดตั้ง "สุขาภิบาล" เป็นองค์กรปกครองห้องถินนอกเขตเมือง บริหารในรูปแบบคณะกรรมการ ไม่มีสภาพ โดยกำหนดหลักเกณฑ์ในการจัดตั้งไว้ 2 ข้อ คือ เป็นที่ตั้งที่ว่าการอำเภอ/กิจอำเภอ ชุมชนใหญ่เมืองติดตากการค้าอย่างน้อย 100 ห้อง รายวัน อย่างน้อย 1,500 คน มีพื้นที่ 1-4 ตร.กม. ผลของกฎหมายคือ เกิดสุขาภิบาลรูปแบบใหม่ โดย ผสมผสานรูปแบบของเทศบาลกับสุขาภิบาลหัวเมืองเดิม ตาม พ.ร.บ. สุขาภิบาลหัวเมือง ร.ศ. 127 เพื่อเตรียมความพร้อมยกฐานะเป็นเทศบาลต่อไป

2.1.7.5 พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. 2495 ยกเลิก พ.ร.บ. ระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. 2476 โดยให้ปลด-กระทรวงมีอำนาจจัดซื้อขายในราชการประจำของกระทรวง กระจายอำนาจจากส่วนกลางไปยังส่วนภูมิภาค (จังหวัด/อำเภอ) จัดตั้ง "ภาค" เพิ่มขึ้นอีกระดับ เพิ่ม "สุขาภิบาล" เป็นรูปแบบหนึ่งของการปกครองห้องถิน ผลของกฎหมายคือ มีราชการส่วนภูมิภาคระดับ "ภาค" เกิดขึ้นเป็นครั้งแรก

2.1.7.6 พระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. 2496 ปรับปรุง พ.ร.บ. เทศบาล พ.ศ. 2486 ให้มีความเหมาะสม ในการจัดตั้ง ส่วนโครงสร้างประกอบด้วยสภาพเทศบาล และคณะกรรมการรัฐมนตรี เช่นเดิม ผลของกฎหมายคือ ปรับปรุงหลักเกณฑ์การจัดตั้งเทศบาล และกำหนดเกณฑ์การแบ่งระดับของเทศบาล

2.1.7.7 พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการส่วนจังหวัด พ.ศ. 2498 เกิดองค์กรปกครองห้องถินใหม่เรียกว่า "องค์กรบริหารส่วนจังหวัด" (อบจ.) ประกอบด้วย "สภาพจังหวัด" และ "ผู้ว่าราชการจังหวัด" สภาพจังหวัดทำหน้าที่นิติบัญญัติ กำหนดนโยบายการบริหาร และควบคุมฝ่าย

บริหาร ต่างจากสภางังหวัดเดิมตาม พ.ร.บ. สภางังหวัดปี 2481 ที่เป็นเพียงสภาก่อการที่ปรึกษาเท่านั้น ผลของกฎหมายคือ เกิด อบจ. ที่เป็นองค์กรปกครองท้องถิ่นที่เต็มรูปแบบมากขึ้น

2.1.7.8 พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการส่วนตำบล พ.ศ. 2499 กำหนดให้ ตำบลเป็นหน่วยการปกครองท้องถิ่นอย่างสมบูรณ์ มีฐานะเป็นนิติบุคคล มีรายได้ รายจ่าย และ พนักงานตำบลที่ได้รับงบประมาณของตนเอง สามารถดำเนินกิจการของตำบลได้อย่างอิสระ ให้เช่นว่า "องค์การบริหารส่วนตำบล" (อบต.) ผลของกฎหมายคือ เกิดองค์การปกครองท้องถิ่นรูปแบบ อบต. ขึ้นอีกรูปแบบหนึ่ง แต่ไม่ค่อยประสบความสำเร็จ เพราะประชาชนไม่เลื่อมใสครั้งที่มาเข้าร่วม กิจกรรม มีการครอบจำกัดข้าราชการ ความไม่สันติของสมาชิกและรายได้ที่ไม่เพียงพอในการจัดทำ โครงการพัฒนาต่าง ๆ

2.1.7.9 ประกาศของคณะปฏิรัติที่ 326 ลงวันที่ 13 ธันวาคม 2515 จัดระเบียบการ บริหารระดับตำบลใหม่ มีสภาพตำบลเพียงรูปแบบเดียว ไม่มีฐานะเป็นนิติบุคคล และหน่วยการ ปกครองท้องถิ่น จนกระทั่งปี 2518 สภาราษฎร์มีคณะกรรมการสภาราษฎร์ ตำบล เป็นองค์กรบริหาร มีกำหนด เป็นประธาน ผู้ใหญ่บ้าน แพทย์ประจำตำบล และกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ที่ราชภูมิเลือกหมู่บ้านละ 1 คน เป็นกรรมการ ปลัดอำเภอ/พัฒนากร เป็นที่ปรึกษา ครุประชานาถเป็นเลขานุการ ผลของกฎหมาย คือ อบต. ในฐานะองค์กรปกครองท้องถิ่นถูกยกเลิก มีเพียงสภาราษฎร์ จึงไม่มีสภาราษฎร์ มีเพียง คณะกรรมการสภาราษฎร์เป็นองค์กรบริหาร

2.1.7.10 ประกาศของคณะปฏิรัติฉบับที่ 335 ลงวันที่ 13 ธันวาคม 2515 รวมเอา กิจการนครหลวงกรุงเทพฯ บุรี อบจ. พระนคร อบจ. นนบุรี สุขุมวิทใน จ. พระนคร และ จ. นนบุรี เป็นจังหวัดพิเศษ เรียกว่า "กรุงเทพมหานคร" โดยมีผู้ว่าฯ มาจากการแต่งตั้ง และสมาชิกสภามาจาก การเลือกตั้งเขตละ 1 คน ผลของกฎหมายคือ กทม. ยังมีฐานะเป็นราชการส่วนภูมิภาคตามกฎหมาย

2.1.7.11 พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ. 2518 กทม. เป็นการปกครองท้องถิ่นรูปแบบพิเศษโดยสมบูรณ์ทั้งผู้ว่าฯ และสมาชิกสภากทม. ล้วนมาจาก การเลือกตั้ง มีความเป็นอิสระในการดำเนินงานมากขึ้น แต่ในช่วง 10 ปีแรก ให้ผู้ว่าฯ มาจากการแต่งตั้ง ไปก่อน ฝ่ายบริหารกับฝ่ายนิติบัญญัติ ไม่อาจก้าวท่ามกลางหน้าที่ระหว่างกันได้ ผลของกฎหมายคือ เกิดการปกครองท้องถิ่นรูปแบบพิเศษเป็นองค์กรแรก

2.1.7.12 พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการเมืองพัทยา พ.ศ. 2521 กำหนด ท้องถิ่นรูปแบบพิเศษขึ้นอีกประเภทหนึ่งคือ เมืองพัทยา รูปแบบการบริหารแบบผู้จัดการเทศบาล โครงสร้างประกอบด้วยสภามีองค์กรจำนวน 17 คน เลือกเป็นนายก 1 คน แต่ไม่มีอำนาจบริหาร กับปลัดเมืองพัทยาที่สภามีองค์กรเป็นผู้ว่าฯ มากว่า 4 ปี ผลของกฎหมายคือ มีการ ปกครองท้องถิ่นรูปแบบพิเศษเพิ่มขึ้นอีก 1 แบบ

2.1.7.13 พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ. 2528 ปรับปรุง พ.ร.บ. กทม. ให้ฝ่ายบริหารคือ ผู้ว่าฯ มาจากการเลือกตั้งของประชาชนโดยตรง พร้อมกับ สภากทม./สมาชิกสภากทม. ผลของกฎหมายคือ กรุงเทพมหานครมีลักษณะเป็นองค์กรปกครอง ท้องถิ่นที่สมบูรณ์ขึ้น

2.1.7.14 พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. 2534 เป็นการผนึก

กำลังภาคราชการ มีการปรับปรุงการใช้งานง่ายและแบ่งอำนาจระหว่างกันอย่างชัดเจน มีการระบุหน้าที่ส่วนราชการ กำหนดระบบการมอบอำนาจลดหลั่นกัน ในส่วนท้องถิ่นได้แบ่งเป็น อบจ./เทศบาล/และราชการร่วมกันอีกหนึ่งชั้นที่สำคัญกำหนด

2.1.7.15 พระราชบัญญัติสถาบันและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 สถาบันและองค์การบริหารส่วนตำบล ตามกฎหมายลักษณะปกครองท้องที่ มีฐานะเป็นนิติบุคคล โครงสร้างการบริหารใช้รูปแบบกรรมการ สมาชิกประกอบด้วยกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน แพทย์ฯ และสมาชิกจากการเลือกตั้งหมู่บ้านและ 2 คน อายุในวาระ 4 ปี สถาบันมีรายได้ไม่ต่ำกว่า 1.5 แสนบาท 3 ปี ย้อนหลัง ให้จัดตั้งเป็น อบต. ซึ่งมีทั้งสถาบันและคณะกรรมการบริหาร อบต. ที่สมาชิกเลือกตั้ง เอกอัครราชทูต สถาบันและองค์กรปกครองท้องที่ที่สมบูรณ์แบบ สถาบันและองค์กรปกครองท้องที่ที่สมบูรณ์แบบ

2.1.7.16 รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 บัญญัติเรื่องการปกครองท้องถิ่นไว้ในหมวด 9 เป็นครั้งแรกของประวัติศาสตร์รัฐธรรมนูญไทย โดยบัญญัติเรื่องการกระจายอำนาจ และการปกครองส่วนท้องถิ่นไว้อย่างชัดเจ็บหมายประเด็น ดังนี้

ด้านองค์กร ให้ห้องถูมีอิสระในการบริหารงานของตนเอง ตามความต้องการของประชาชน มีองค์ประกอบทั้งสภาพห้องถูและผู้บริหารห้องถู ที่มาจากการเลือกตั้งของประชาชน

ด้านการบริหาร ท้องถิ่นมีอิสระในการบริหารงาน สามารถกำหนดนโยบายของตนเอง มีอิสระทั้งด้านการเงิน การคลัง และการบริหารบุคคล

ด้านอำนาจหน้าที่ กำหนดหน้าที่ระหว่างรัฐกับท้องถิ่นและท้องถิ่นด้วยกัน โดยเฉพาะ
การจัดบริการสาธารณะ การจัดสรรรายได้จากภาษีอากร ให้มีคณะกรรมการตราภคทบทวนทุก 5 ปี

ด้านการมีส่วนร่วมของประชาชน ส่งเสริมสนับสนุนประชาชนให้มีส่วนร่วมในการส่งเสริม บำรุง ใช้ ทรัพยากรธรรมชาติ และความคุ้มกำจัดมลพิษจากสิ่งแวดล้อม ประชาชนมีสิทธิฟ้องร้ององค์กรปกครองท้องถิ่น ในการกระทำหรือละเม้นการกระทำการของท้องถิ่น/พนักงาน ประชาชน 3 ใน 4 มีสิทธิเข้าซื่อเพื่อขอตกลง sama ชิกสภาก่อตั้งได้ ประชาชนก็งหนึ่งของผู้มีสิทธิสามารถเสนอให้มีการออกข้อบัญญัติของท้องถิ่นได้ ผลของกฎหมายคือ มีการแต่งตั้งคณะกรรมการประจำท้องถิ่น สำนักงานให้กับท้องถิ่นมากและชัดเจนยิ่งขึ้น งบประมาณ

2.1.7.17 พระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. 2540 อบจ. เป็นนิติบุคคลและราชการส่วนท้องถิ่น เขต อบจ.ได้แก่เขตจังหวัด โครงสร้างประจำรอบด้วยสภาพ อบจ. และนายก อบจ. ยานานาชนิดที่เน้นหนักการจัดทำแผนพัฒนา สนับสนุนการพัฒนาสภาพัฒนาและท้องถิ่น อื่น มีแหล่งรายได้เพิ่มขึ้นทำนองเดียวกับ อบต. พนักงานส่วนจังหวัดเดิมเปลี่ยนเป็นข้าราชการ อบจ.

2.1.7.18 พระราชบัญถีเปลี่ยนแปลงฐานสุขावิบาลเป็นเทศบาล เปลี่ยนสุขावิบาล 980 แห่งเป็นเทศบาลตำบล มีผลตั้งแต่ 25 พ.ค. 2542 กรรมการสุขावิบาลที่มาจากการเลือกตั้งเปลี่ยนเป็นสมาชิกสภาเทศบาล เลือกเพิ่มอีก 3 คน เป็น 12 คน เลือกคนเองเป็นนายกเทศมนตรี และประธานสภา ผลของกฎหมายคือ ยกเลิกสุขावิบาลทั้งหมดยกฐานะเป็นเทศบาลตำบล

2.1.7.19 พระราชบัญญัติเทศบาล (ฉบับที่ 10) พ.ศ. 2542 มีผลบังคับใช้ตั้งแต่ 11 มี.ค. 2542 แก้ไขวาระของสมาชิกสภาเทศบาลจาก 5 ปี เหลือ 4 ปี เพิ่มเติมลักษณะของสภา

เทศบาล การพัฒนาชีวภาพสมาชิกสภากเทศบาล การถอดถอนสมาชิกสภากเทศบาลโดยผู้มีสิทธิเลือกตั้ง เพิ่มอำนาจหน้าที่ในการบำรุงรักษาศิลปวัฒนธรรม จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่นฯลฯ

2.1.7.20 พระราชบัณฑุ์ต้องค์การบริหารส่วนจังหวัด (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2542 เพิ่มเติมสาระสำคัญดังนี้ เหตุแห่งการสืบสุดสมาชิกภาพของสมาชิกสภากองค์การบริหารส่วนจังหวัด (สจ.) นายกและรองนายก อบจ. เพิ่มหน้าที่ในการบำรุงรักษาศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น และวัฒนธรรมอันดี เพิ่มเติมให้รายภูรเข้าซื้อเสนอประชานฯ ให้ออกข้อบัญญัติ อบจ. ได้

2.1.7.21 พระราชบัณฑุ์ต้องค์การบริหารส่วนตำบล (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2542 มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 21 พ.ค. 2542 มีสาระสำคัญเพิ่มเติมดังนี้ โครงสร้างสภาก อบต. ประกอบด้วย สมาชิกหมู่บ้านละ 2 คน ตัดสมาชิกที่เป็นโดยตำแหน่ง คือ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน และแพทย์ประจำตำบลออกใบ ฝ่ายบริหาร อบต. ประกอบด้วยประธานกรรมการบริหาร 1 คน กรรมการบริหาร 2 คน ให้มีการยุบรวมสภาก อบต. ในเขตอำเภอเดียวกันได้ เพิ่มเติมอำนาจหน้าที่ บำรุงศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญา วัฒนธรรมท้องถิ่น การท่องเที่ยว การผังเมือง ผลของภูมายคือ โครงสร้างและการบริหารงานของ อบต. สอดคล้องกับหลักการกระจายอำนาจการปกครองให้ท้องถิ่นตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540

2.1.7.22 พระราชบัณฑุ์ต้องค์การบริหารราชการเมืองพัทยา พ.ศ. 2542 ปรับโครงสร้างจากสภามีเมือง ปลัดเมือง เป็นสภามีเมืองและนายกเมืองพัทยา สมาชิกสภามีเมืองพัทยา 24 คน มาจากการเลือกตั้ง (ตัดที่แต่ตั้งโดยรัฐมนตรี) เพิ่มสิทธิประชาชนในการลงคะแนนขับสมาชิกสภาก หรือผู้บริหารนายกมีฐานะผู้บริหาร ได้รับเลือกจากราชภูมิโดยตรง มีวาระ 4 ปี เพิ่มหน้าที่เกี่ยวกับการคุ้มครอง ดูแลสาธารณสมบัติของแผ่นดิน การผังเมือง จราจร บำรุงศิลปะ จารีตประเพณี วัฒนธรรมท้องถิ่น รายรู้ สามารถเข้าซื้อเสนอสภาก อบต. ให้แก่ท้องถิ่น ผลของภูมายคือ โครงสร้างและการบริหารงานเมืองพัทยาสอดคล้องกับเนื้อหาแห่งรัฐธรรมนูญปี 2540

2.1.8 แนวโน้มและทิศทางการกระจายอำนาจการปกครองให้แก่ท้องถิ่นของไทย

จากข้อมูลประวัติความเป็นมาของการปกครองท้องถิ่นตั้งแต่ปี พ.ศ. 2475 - ปัจจุบัน พบร่วมกัน แนวโน้มของการกระจายอำนาจให้แก่ท้องถิ่นมากขึ้น โดยเริ่มจากให้อำนาจแก่ท้องถิ่นที่เป็นชุมชน เมืองก่อน จัดตั้งเป็นเทศบาล สุขาภิบาล ต่อมาย้ายเป็นพื้นที่ทั้งจังหวัด เช่น อบจ. แม่ในระยะแรก ผู้บริหารและสมาชิกสภาก อบต. ท้องถิ่นเป็นคนเดียวกัน แต่ก็ค่อย ๆ หมวดไป ส่วนพื้นที่ที่มีลักษณะพิเศษก็มีรูปแบบของท้องถิ่นเป็นการเฉพาะเช่น กรุงเทพมหานคร เมืองพัทยา และในท้ายที่สุดก็ขยายพื้นที่ของท้องถิ่นลงไปถึงชุมชนระดับตำบลคือ อบต. จนเมื่อรัฐธรรมนูญปี 2540 ประกาศบังคับใช้ โดยแยกเรื่องของการปกครองท้องถิ่นไว้เป็นหมวดหนึ่งโดยเฉพาะ ทำให้อำนาจในการปกครองตกอยู่ในมือผู้บริหาร สมาชิกสภาก อบต. ที่มีอำนาจหน้าที่ในการบำรุงรักษาศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น และวัฒนธรรมอันดี ทำให้ประชาชนในท้องถิ่นมีโอกาสสรับรู้ มีส่วนร่วม และใช้สิทธิในการปกครองชุมชนต่อไปได้มากขึ้น บนพื้นฐานของการยอมรับ มีส่วนร่วม มีอิสระ เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนของชุมชน สังคม และประเทศไทยโดยส่วนรวม

2.2 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการให้บริการสาธารณะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

วินัย วงศ์อาสา และภัชรากรณ์ ไชยรัตน์ (2558) ได้สรุปความหมายของความพึงพอใจเกี่ยวกับการจัดบริการสาธารณะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นว่า หมายถึง ความคิดเห็นของประชาชนต่อการให้บริการสาธารณะ ที่เป็นภารกิจโดยตรงของ อปท. โดยแสดงออกเป็นระดับความพึงพอใจซึ่งจะอยู่ในระดับมากหรือน้อยขึ้นอยู่กับผลผลิตของการจัดบริการสาธารณะที่สอดคล้องกับความคาดหวังและความต้องการของประชาชน

สาขาวิชาธุรกิจประสาณศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง (2559) ได้สรุปแนวคิดเกี่ยวกับบริการสาธารณะของส่วนราชการไว้ว่า บริการสาธารณะจัดเป็นภารกิจที่อยู่ในความอำนวยการหรือความควบคุมของรัฐบาล ดังนั้นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในฐานะที่ได้รับการมอบภาระจ่ายอำนาจมาจากรัฐบาล จึงมีหน้าที่หลักคือการบริการสาธารณะแก่ประชาชนในท้องถิ่น โดยทั่วไปลักษณะที่สำคัญที่สุดของบริการสาธารณะคือ ต้องเป็นกิจกรรมที่รัฐหรือท้องถิ่นจัดทำขึ้นเพื่อสนับสนุนความต้องการส่วนรวมของประชาชน ซึ่งเป็นพื้นฐานสำคัญที่รัฐหรือท้องถิ่นจะต้องพึงปฏิบัติและจะละเอียดมีได้ เพราะบริการสาธารณะ เป็นเหมือนหลักประกันทางสังคมที่อำนวยความสะดวกในการดำรงชีวิต รวมถึงการสร้างความมั่นคงปลอดภัยในขั้นพื้นฐานให้แก่ประชาชน จึงอาจกล่าวได้ว่าบริการสาธารณะมีความสำคัญต่อการดำเนินชีวิตความเป็นอยู่ในขั้นพื้นฐานให้แก่ประชาชนในสังคมจากความสำคัญของบริการสาธารณะดังที่ได้กล่าวมา และเพื่อความเข้าใจในการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ ผู้จัดจะได้นำเสนอเนื้อหาซึ่งประกอบด้วย

2.2.1 ความหมายของบริการสาธารณะ

นันทรัตน์ บรรمانันท์ (2558) ได้อธิบายว่า บริการสาธารณะเป็นกิจกรรม (Activity) ของฝ่ายปกครองที่จัดทำขึ้นเพื่อประโยชน์ส่วนรวม โดยประกอบด้วยการเป็นกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับ นิติบุคคล บุคคล 人群中 เป็นผู้ประกอบกิจกรรมด้วยตนเอง และกิจกรรมดังกล่าวมีวัตถุประสงค์เพื่อประโยชน์สาธารณะและตอบสนองความต้องการของประชาชน

Leon Duguit (1928) ได้ให้คำจำกัดความของบริการสาธารณะว่า คือกิจกรรมทุกประเภทที่ผู้ปกครองจะต้องก่อให้เกิดขึ้นจริงโดยประกันหรือรับรอง ตลอดจนจัดระบบเบียบและควบคุมเนื่องจากการเกิดขึ้นของกิจกรรมดังกล่าวเป็นสิ่งที่ขาดเสียไม่ได้ในการก่อให้เกิดและพัฒนาสังคมแห่งการพึ่งพาอาศัยกันในความเป็นจริง และที่สำคัญที่สุดกิจกรรมดังกล่าวจะเกิดขึ้นได้จริง ก็ต่อเมื่อมีการแทรกแซงเข้ามามาจัดการของผู้ปกครอง

จากความหมายของนักวิชาการที่กล่าวถึง จะพบว่า นันทรัตน์ บรรمانันท์ และ Leon Duguit ได้กล่าวถึงอย่างสอดคล้องกันว่า บริการสาธารณะเป็นกิจกรรมที่ผู้ปกครองหรือรัฐบาลเป็นผู้จัดทำขึ้น เพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชนหรือผลประโยชน์ส่วนรวม และที่สำคัญนักวิชาการทุกท่านได้ให้ความเห็นตรงกันว่า บริการสาธารณะเกิดขึ้นจากการยึดเอ公寓ประโยชน์สาธารณะ (Public Interests) เป็นหลักการสำคัญในการดำเนินการ ดังนั้นจึงสรุปได้ว่า บริการสาธารณะเป็นกิจกรรมที่ดำเนินงานโดยหน่วยงานของภาครัฐที่มุ่งเน้นให้การบริการแก่ประชาชน เพื่อให้ประชาชนเกิดความสะดวกสบายและได้รับผลประโยชน์สูงสุดจากการ ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ก็ถือว่า บริการสาธารณะเป็นกิจกรรมที่สำคัญในลำดับแรกขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่จัดทำขึ้นเพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชนให้มากที่สุด

บริการสาธารณะที่จัดทำโดยระบบราชการหรือในรูปแบบส่วนราชการนั้น เป็นบริการสาธารณะที่รัฐหรือฝ่ายปกครองเป็นผู้จัดทำเอง โดยใช้องค์กรหรือหน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐเป็นผู้จัดทำและเป็นผู้รับผิดชอบด้านงบประมาณ (อธิบดี กกพ และคณ, 2549) ซึ่งคำว่า “ส่วนราชการ” หมายความถึงหน่วยงานของรัฐที่มีฐานะเป็นนิติบุคคลหรือมีระบบการทำงานที่เป็นแบบแผน มีการลำดับชั้นบังคับบัญชา般ตามความชำนาญเพื่อความเหมาะสม มีการกำหนดหน้าที่ของผู้ปฏิบัติงานอย่างชัดเจนมีระเบียบแบบแผนในการปฏิบัติงาน โดยมีวินัยควบคุมในการประพฤติของราชการเป็นต้น โดยการกิจลักษณะที่ถือว่าเป็นที่หน้าที่ที่ส่วนราชการต้องดำเนินการนั้น ได้แก่ บริการสาธารณะที่ต้องเป็นไปตามที่กฎหมายกำหนด สำหรับประเทศไทยมีการจัดแบ่งการจัดทำบริการสาธารณะในระบบหรือรูปแบบส่วนราชการเป็น 3 ประเภท ประกอบด้วย

2.2.1.1 การจัดทำบริการสาธารณะโดยราชการบริหารส่วนกลาง ซึ่งเป็นการบริหารที่ยึดหลักการรวมอำนาจทางการบริหารและการตัดสินใจดำเนินการขั้นสุดท้ายไว้ที่ส่วนกลาง (Centralization) โดยองค์กรราชการส่วนกลาง คือ กระทรวง ทบวง กรม และส่วนราชการที่เรียกว่าอย่างอื่นที่มีฐานะเป็นกรม สำหรับบริการสาธารณะที่จัดทำโดยราชการบริหารส่วนกลางส่วนใหญ่จะเป็นกิจการที่เกี่ยวข้องกับผลประโยชน์ส่วนรวมของประชาชนทั้งประเทศ ซึ่งอาจอยู่ในรูปแบบของการรักษาความสงบเรียบร้อยภายในประเทศ การป้องกันสาธารณะภัย การป้องกันประเทศ การศึกษา การสาธารณสุข และการคลัง เป็นต้น

2.2.1.2 การจัดทำบริการสาธารณะโดยราชการบริหารส่วนภูมิภาค ซึ่งหมายถึง หน่วยงานภายใต้การสังกัดของกระทรวง ทบวง กรมต่าง ๆ ที่ได้แบ่งแยกออกไปดำเนินการจัดทำการปกครองประเทศตามหลักการแบ่งแหล่งอำนาจปกครอง (De-Concentration) เพื่อสนับสนุนต่อความต้องการของประชาชนในเขตการปกครองนั้น โดยมีเจ้าหน้าที่ของราชการส่วนกลาง ซึ่งได้รับการแต่งตั้งออกไปประจำตามเขตการปกครองต่าง ๆ ในส่วนภูมิภาค เพื่อบริหารราชการภายใน การบังคับบัญชาของราชการส่วนกลางที่ได้รับการแบ่งอำนาจให้ไปดำเนินการแทน การบริหารราชการส่วนภูมิภาคนี้ แบ่งออกเป็นหลายระดับ ได้แก่ จังหวัด อำเภอ ตำบล และหมู่บ้าน

2.2.1.3 การจัดทำระบบสาธารณะโดยราชการบริหารส่วนท้องถิ่น ซึ่งเป็นการบริหารงานตามลักษณะของการกระจายอำนาจการปกครอง (Decentralization) โดยเป็นการบริหารงานที่ส่วนกลางได้กระจายอำนาจอย่างโดยย่างหนึ่งให้แก่ประชาชนท้องถิ่นได้ปกครองกันเอง ซึ่งอยู่ในรูปแบบขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีฐานะเป็นนิติบุคคล เพื่อตอบสนองความต้องการส่วนรวมของประชาชนภายในเขตพื้นที่นั้น ๆ ดังนั้น การบริหารท้องถิ่นโดยคนภายในท้องถิ่นที่ได้รับการเลือกตั้งเข้ามานั้นเป็นการกระจายอำนาจทางการบริหารให้ท้องถิ่นอย่างแท้จริง ซึ่งปัจจุบันมีอยู่ 2 รูปแบบ คือ รูปแบบทั่วไป ได้แก่ องค์กรบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล องค์กรบริหารส่วนตำบล และรูปแบบพิเศษ คือ ซึ่งใช้ได้เฉพาะท้องที่บางแห่ง ได้แก่ กรุงเทพมหานคร และเมืองพัทยา สำหรับการบริการสาธารณะที่จัดทำโดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น ได้แก่ บริการสาธารณะบางประเภท รัฐมีบทบาทสำคัญให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นผู้จัดทำเอง เพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชนในเขตท้องที่นั้น เช่น การดูแลรักษาความสะอาดการจัดให้มีน้ำประปา และการจัดให้มีสถานที่พักผ่อนหย่อนใจ เป็นต้น ทั้งนี้ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีหน้าที่ดำเนินการได้โดยอิสระโดยส่วนกลางเพียงเข้าไปควบคุมดูแลเท่านั้น

การจัดทำบริการสาธารณสุขท้องถิ่น คือ กิจกรรมที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดทำขึ้นเพื่อตอบสนองความต้องการส่วนรวมของประชาชน เช่นท้องถิ่นที่แยกออกจากกิจกรรมของรัฐ เป็นการกิจที่มีวัตถุประสงค์และลักษณะในการให้บริการโดยอยู่ในความควบคุมของท้องถิ่น อย่างไรก็ตามบริการสาธารณสุขท้องถิ่นถือเป็นภารกิจที่สำคัญ มีความหลากหลาย แต่เนื่องจากข้อจำกัดเรื่องขีดความสามารถและจำนวนประชากรที่แตกต่างกัน รวมไปถึงเพื่อประสิทธิภาพในการจัดทำบริการสาธารณสุข ทำให้ในบางกรณีท้องถิ่นไม่อาจจะทำบริการสาธารณสุขได้เองทั้งหมดจึงอาจมีการโอนอำนาจบางอย่างให้แก่หน่วยงานอื่นร่วมดำเนินการแทน หรือมอบหมายให้องค์กรอื่นดำเนินการให้โดยเหตุดังกล่าวจึงเห็นได้ว่า การดำเนินกิจการที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น ย่อมสามารถทำได้ในหลายรูปแบบ กล่าวคือ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอาจจัดการบริการนั้น ๆ ด้วยตัวเองหรืออาจมอบหมายให้เอกชนทำทั้งหมดก็ได้ ในขณะเดียวกันก็มีอีกนاحยว่าองค์กรอีกองค์กรหนึ่งซึ่งมีฐานะเป็นนิติบุคคลอีกนิติบุคคลหนึ่งแยกต่างหากจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการแทน โดยสามารถควบคุมองค์กรนั้นได้อย่างใกล้ชิด หรือท้องถิ่นต้องการทำในลักษณะมาชิก้าเจ จัดตั้งสหการขึ้น แต่หากต้องการจัดทำในระบบธุรกิจเพื่อให้เกิดความคล่องตัว ก็สามารถจัดตั้งบริษัทจำกัดของตนเอง หรือจะถือหุ้นในบริษัทจำกัดกับบุคคลอื่นก็ได้ ทั้งนี้อาจแบ่งวิธีการในการจัดทำบริการสาธารณสุขท้องถิ่นได้เป็น 5 วิธีการใหญ่ ๆ คือ

R วิธีที่ 1 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการเอง หมายถึงในการจัดทำบริการสาธารณสุขท้องถิ่น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะต้องดำเนินการเอง โดยใช้บุคคลหรือเจ้าหน้าที่ของท้องถิ่นด้วยเงินงบประมาณของท้องถิ่น ซึ่งรูปแบบดังกล่าวสามารถแยกย่อยออกเป็น 2 กรณี คือ 1) การจัดทำในรูปแบบของส่วนราชการทั่วไป คือสำนักงานหรือกองต่าง ๆ และ 2) การจัดตั้งหน่วยงานขึ้นมาโดยให้หน่วยงานเหล่านี้มีภาระเบี้ยบของตนเองโดยเฉพาะ ตลอดจนมีระบบงบประมาณและการคลังแยกต่างหากจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตัวอย่างเช่น การตั้งหน่วยงานขึ้นเพื่อประกอบการพาณิชย์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นต้น

วิธีที่ 2 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการร่วมกับบุคคลหรือนิติบุคคลอื่น การจัดทำบริการสาธารณสุขด้วยวิธีการนี้ อาจมีสาเหตุเนื่องมาจากข้อจำกัดด้านบุคลากร งบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นบางแห่ง โดยหากมีการร่วมดำเนินการกับองค์กรอื่น ก็จะสามารถจัดทำได้อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์มากขึ้น ซึ่งรูปแบบดังกล่าวแยกย่อยออกเป็น 2 กรณี เช่นเดียวกับวิธีการที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการเอง คือ 1) การจัดทำร่วมกับบุคคลหรือนิติบุคคลอื่นโดยไม่จัดตั้งเป็นนิติบุคคลขึ้นใหม่ ซึ่งเป็นการดำเนินการในรูปแบบของการจัดทำความตกลงร่วมมือกันระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และ 2) การจัดทำร่วมกับบุคคลหรือนิติบุคคลอื่นโดยจัดตั้งเป็นนิติบุคคลขึ้นใหม่ มี 2 วิธีการ คือ การดำเนินการในรูปแบบสหการ และการจัดตั้งบริษัทจำกัด

วิธีที่ 3 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดตั้งองค์การมหาชน (ท้องถิ่น) หรือรัฐวิสาหกิจ ขึ้นมาดำเนินการ ซึ่งเป็นแนวคิดและวิธีการใหม่เพื่อแก้ไขข้อจำกัดของการดำเนินการจัดบริการสาธารณสุขท้องถิ่นในรูปแบบส่วนราชการ เป็นการเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมากยิ่งขึ้น เนื่องจากการดำเนินการในรูปแบบนี้จะมีการจัดตั้งนิติบุคคลขึ้นต่างหากโดยมีกฎระเบียบของตนเองโดยเฉพาะ ดังนั้นจึงมีความคล่องตัวทางการบริหารจัดการสูง อย่างไรก็ได้

ในปัจจุบันยังไม่มีการตรากฎหมายองค์การมหาชนท้องถิ่นขึ้นมาแต่ประการใด โดยหากจะดำเนินการ ก็จะต้องมีการตรากฎหมายขึ้น

วิธีการที่ 4 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมอบให้เอกชนดำเนินการหรือซื้อบริการจาก องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นหรือหน่วยงานอื่นของรัฐ กล่าวคือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ดำเนินการจัดบริการสาธารณะโดยการซื้อบริการจากเอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่น หรือ หน่วยงานของรัฐ โดยไม่จำเป็นต้องไปจัดตั้งหน่วยงานของตนเองขึ้นมาดำเนินการในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง โดยเฉพาะให้สูญเสียงบประมาณและค่าใช้จ่ายด้านบุคลากร ซึ่งกรณีดังกล่าวนี้ ควรเป็นการซื้อบริการ จากหน่วยงานที่มีความพร้อมและมีศักยภาพในการจัดทำบริการสาธารณะได้มีประสิทธิภาพมากกว่า การดำเนินการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเอง ซึ่งตามหลักของการบริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่ (New Public Management: NPM) อาจเรียกวิธีการลักษณะดังกล่าวนี้ว่า Purchaser-Provider Arrangement: PPA

วิธีที่ 5 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมอบให้ชุมชนหรือประชาชนดำเนินการกันเอง วิธีการดังกล่าวนี้ เกิดขึ้นมาภายใต้บริบทใหม่ของการบริหารการปกครองที่เปิดโอกาสให้ภาค ประชาชนมีส่วนร่วม ทั้งในด้านการดำเนินการ การกำหนดแผนพัฒนาท้องถิ่น การมีส่วนร่วมใน กระบวนการตรวจสอบ (People's Audit) ตลอดจนการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการภารกิจที่เป็นการ สาธารณะบางประเภท โดยการจัดการบริการสาธารณะประเภทนี้ หมายความว่ามีการก่อตั้ง สำนักงาน ที่เป็นการ ดำเนินการเพื่อประโยชน์โดยตรงแก่ประชาชนในพื้นที่หรือเป็นร่องของประชาชนเอง ซึ่งต้องการ ระบบการบริหารจัดการที่ยืดหยุ่นและระบบที่สามารถดึงการมีส่วนร่วมของประชาชนได้สูง โดย องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีหน้าที่เป็นผู้ควบคุมกำกับดูแล วางแผนและติดตามการดำเนินการให้เป็นไป อย่างเรียบง่าย อำนวยความสะดวกและสนับสนุนทรัพยากรต่าง ๆ เช่น สนับสนุนงบประมาณ ความรู้ ด้านวิชาการและมีส่วนร่วมในกิจกรรมที่ประชาชนดำเนินการ

2.2.2 แนวคิดการจัดบริการสาธารณะ

การบริการสาธารณะ หมายถึง การบริการหรือกิจกรรมที่รัฐจัดทำขึ้นเพื่อประโยชน์ สาธารณะหรือเพื่อตอบสนองความต้องการของส่วนรวม โดยเป็นกิจการที่อยู่ในความอำนวยการหรือ อยู่ในความควบคุมของฝ่ายปกครองที่จัดทำขึ้น โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสนับสนุนความต้องการส่วนรวม ของประชาชน (อธัย กีกพล, 2552) อันเป็นการพัฒนาคุณภาพชีวิตที่ดีให้แก่ประชาชนและสร้างการ พัฒนาทั้งด้านเศรษฐกิจและสังคมให้กับท้องถิ่น รวมถึงการพัฒนาประเทศชาติในภาพรวม โดยมี หลักการที่เป็นประเด็นสำคัญในการจัดบริการสาธารณะ คือ การจัดบริการสาธารณะต้องดำเนินการ เพื่อก่อให้เกิดประโยชน์แก่ส่วนรวม สามารถตอบสนองความต้องการของท้องถิ่น มีความเสมอภาค ความต่อเนื่อง และความโปร่งใสในการให้บริการ (นราธิป ศรีราม, 2557)

2.2.3 การจัดบริการสาธารณะโดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในประเทศไทย

พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 ได้มีการกำหนดอำนาจและหน้าที่ในการจัดบริการสาธารณะให้องค์กรบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล เมืองพัทยา องค์การบริการส่วนตำบล และกรุงเทพมหานคร มีอำนาจและหน้าที่ในการจัด บริการสาธารณะให้เป็นไปตามที่ได้รับมอบหมาย และกำหนดให้รัฐบาลเป็นผู้จัดสรรเงินอุดหนุนและ เงินจากการจัดสรรงวดี้และอากร เพื่อให้การดำเนินการด้านบริการสาธารณะเป็นไปอย่างมี

ประสิทธิภาพ (สำนักงานคณะกรรมการคุณภาพฯ, 2542) โดยการกิจที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้รับการถ่ายโอนจากรัฐแบ่งออกได้เป็น 4 ด้านหลัก คือ ด้านการจัดบริการสาธารณสุขที่เกี่ยวกับโครงสร้างพื้นฐาน เช่น การสร้างถนน ทางระบายน้ำ ไฟฟ้าสาธารณ และการบริหารจัดการแหล่งน้ำ เพื่อการเกษตร ด้านการส่งเสริมคุณภาพชีวิต เช่น การบริการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก การบริการสาธารณสุขมูลฐาน การจัดการศึกษาท้องถิ่น และการบริการสถานที่พักผ่อนหย่อนใจในท้องถิ่น ด้านการจัดระเบียบชุมชน สังคม และรักษาความสงบ เช่น การป้องกันอุบัติภัยทางถนน การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย และการจัดบริการห้องน้ำสาธารณะในท้องถิ่น และด้านสุดท้าย คือ ด้านการลงทุน ทรัพยากร สิ่งแวดล้อม และศิลปวัฒนธรรม เช่น การส่งเสริมการท่องเที่ยวและอาชีพ การพัฒนาป่าชุมชน และการส่งเสริมศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม และอารยศีประเพณีท้องถิ่น เป็นต้น (กรมส่งเสริมปัจจัยท้องถิ่น, 2551)

2.2.4 วัตถุประสงค์ในการบริการสาธารณสุข

นันทวัฒน์ บรรมานันท์ (2554) กล่าวว่า การบริการสาธารณสุขเป็นกิจกรรมที่ฝ่ายปกครองทำขึ้นเพื่อวัตถุประสงค์สาธารณะ ซึ่งประกอบด้วยเงื่อนไข 2 ประการ คือ

2.2.4.1 กิจกรรมที่ถือว่าเป็นบริการสาธารณสุขจะต้องเป็นกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับนิติบุคคลในกฎหมายมหาชน ซึ่งความถึงการที่นิติบุคคลในกฎหมายมหาชนเป็นผู้ประกอบกิจกรรมที่เป็นบริการสาธารณะนั้นด้วยตนเอง อันได้แก่ กิจกรรมที่รัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรมหาชนหรือรัฐวิสาหกิจเป็นผู้ดำเนินการ และหมายความรวมถึงกรณีนิติบุคคลในกฎหมายมหาชนมอบกิจการของตนบางประเภทให้เอกชนเป็นผู้ดำเนินการจัดทำแทน แต่องค์กรที่มอบยังคงควบคุม/กำกับดูแลให้การดำเนินกิจกรรมนั้นอยู่ในสภาพเดียวกับที่องค์กรผู้มอบเป็นผู้ดำเนินการเอง (นิติบุคคลตามกฎหมายมหาชน หมายถึง นิติบุคคลที่มีอำนาจหน้าที่ในการจัดทำบริการสาธารณสุข ได้แก่ รัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรมหาชน และวิสาหกิจมหาชน)

2.2.4.2 กิจกรรมที่ถือว่าเป็นบริการสาธารณสุขจะต้องเป็นกิจกรรมที่มีวัตถุประสงค์เพื่อประโยชน์สาธารณะและตอบสนองความต้องการของประชาชน หลักเกณฑ์สำคัญในการจัดทำบริการสาธารณสุข ประกอบด้วย (นันทวัฒน์ บรรมานันท์, 2554)

1. หลักว่าด้วยความเสมอภาค เป็นหลักเกณฑ์ที่สำคัญประการแรกในการจัดทำบริการสาธารณสุข ทั้งนี้เนื่องจากการที่ภาครัฐเข้ามาจัดทำบริการสาธารณะนั้น ภาครัฐมิได้มุ่งหมายจะจัดทำบริการสาธารณะขึ้นเพื่อประโยชน์ของผู้หนึ่งผู้ใดโดยเฉพาะ แต่เป็นการจัดทำเพื่อประโยชน์ของประชาชนทุกคน ประชาชนทุกคนย่อมมีสิทธิได้รับการปฏิบัติหรือได้รับผลประโยชน์จากบริการสาธารณะอย่างเสมอภาคกัน

2. หลักว่าด้วยความต่อเนื่อง เนื่องจากบริการสาธารณสุขเป็นกิจการที่มีความจำเป็นสำหรับประชาชน ดังนั้นหากบริการสาธารณสุขหยุดชะงักลงไม่ว่าด้วยเหตุใดก็ตาม ประชาชนผู้ใช้บริการสาธารณะย่อมได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายได้ ด้วยเหตุนี้บริการสาธารณะจึงต้องมีความต่อเนื่องในการจัดทำ

3. หลักว่าด้วยการปรับปรุงเปลี่ยนแปลง การบริการสาธารณสุขที่ดีนั้น จะต้องสามารถปรับปรุงแก้ไขได้ตลอดเวลา เพื่อให้เหมาะสมกับเหตุการณ์และความจำเป็นในทาง

ปกครองที่จะรักษาประโยชน์สาธารณะ รวมทั้งเพื่อปรับปรุงให้เข้ากับวิวัฒนาการของความต้องการส่วนรวมของประชาชนด้วย

4. หลักความเป็นกลางของบริการสาธารณะ ฝ่ายปกครองในทุกระดับที่เกี่ยวข้องจะเลือกปฏิบัติในการดำเนินการเกี่ยวกับบริการสาธารณะไม่ได้

5. หลักการให้เปล่าของบริการสาธารณะ มีเพียงบริการสาธารณะทางปกครองที่จัดตั้งโดยผลของกฎหมายเท่านั้น ที่จัดทำขึ้นโดยไม่เรียกค่าตอบแทนจากผู้ใช้บริการ

6. หลักความโปร่งใสของบริการสาธารณะ ฝ่ายปกครองหรือหน่วยงานที่จัดทำบริการสาธารณะไม่ว่าเป็นการจัดทำบริการสาธารณะประเภทใดจำเป็นต้องมีการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารอย่างตรงไปตรงมาเพื่อให้ประชาชนเข้าถึงข้อมูลได้สะดวก และมีกระบวนการให้ประชาชนตรวจสอบได้โดยถือปฏิบัติในการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารให้ประชาชนทราบตามกฎหมายว่าด้วยข้อมูลข่าวสารที่มีอยู่

7. หลักการมีส่วนร่วมของประชาชน การให้บริการสาธารณะของภาครัฐ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะมีประสิทธิภาพหรือไม่เพียงในนั้น ผู้ให้คำตอบได้ดีที่สุด คือประชาชนผู้รับบริการ กระบวนการซึ่งประชาชนหรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสียได้มีโอกาสแสดงทรรศนะและเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ที่มีผลต่อชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชน รวมทั้งมีการนำความคิดเห็นดังกล่าวไปประกอบการพิจารณากำหนดนโยบายและการตัดสินใจของรัฐ ประกอบด้วยการให้ข้อมูลต่อผู้เกี่ยวข้องการเปิดรับความคิดเห็นจากประชาชน การวางแผนร่วมกัน และการพัฒนาศักยภาพของประชาชนให้เข้ามามีส่วนร่วมได้

2.2.5 แนวคิดการจัดบริการสาธารณะในระดับท้องถิ่น

วุฒิสារ ต้นไชย (2547) กล่าวไว้ว่า บทบาทของรัฐในการจัดบริการสาธารณะในระดับจังหวัดและอำเภอ ได้แบ่งแยกบริการสาธารณะระดับชาติ และบริการสาธารณะระดับท้องถิ่นโดยยึดหลักเกณฑ์ที่เกิดจากแนวคิดและหลักการทางวิชาการเพื่อแบ่งแยกบริการสาธารณะโดยอาศัยหลักผลประโยชน์มหาชน หลักประสิทธิภาพในการจัดการ หลักความรับผิดชอบของท้องถิ่นในการจัดบริการ หลักความสามารถของท้องถิ่น หลักการกำหนดระดับของหน่วยจัดบริการที่มีความรับผิดชอบสูงสุด หลักการกำหนดขนาดของการจัดบริการที่มีประสิทธิภาพสูงสุดในการจัดการ หลักการจำแนกหน่วยกำหนดนโยบายและหน่วยจัดบริการออกจากกัน หลักการกำหนดหน้าที่จัดบริการสาธารณะตามขนาดของกิจกรรมบริการสาธารณะ และหลักการแบ่งตามประเภทขององค์กรในการเป็นผู้จัดบริการสาธารณะ สำหรับหลักการแบ่งตามประเภทขององค์กรเป็นผู้จัดบริการสาธารณะ ดังนี้

2.2.5.1 บริการสาธารณะที่อยู่ในอำนาจรัฐ เป็นบริการสาธารณะที่มีความสำคัญต่อความเป็นเอกภาพของรัฐ ซึ่งพิจารณาจากลักษณะสำคัญสองประการ ได้แก่

1. เป็นการกิจที่ประชาชนทั้งประเทศมีส่วนได้เสียเหมือนกัน จึงต้องอาศัยองค์กรกลางเป็นผู้ปฏิบัติหน้าที่ให้สอดคล้องกันทั่วประเทศ

2. เป็นการกิจที่รัฐสามารถจัดทำได้อย่างมีประสิทธิภาพมากกว่า ซึ่งเป็นภารกิจขั้นพื้นฐานของรัฐ เช่น การกิจด้านการป้องกันประเทศ การรักษาความสงบเรียบร้อยภายใน

การรักษาความมั่นคงหรือเสถียรภาพในทางเศรษฐกิจ และการเป็นตัวแทนในด้านความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ

2.2.5.2 บริการสาธารณณะที่อยู่ในอำนาจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มักเป็นกิจการที่เกี่ยวกับท้องถิ่นโดยเฉพาะ และเป็นไปเพื่อสนับสนุนความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นที่เกี่ยวกับสวัสดิการของประชาชนในท้องถิ่นโดยตรง หรือเกี่ยวกับสภาพแวดล้อม และการอำนวยความสะดวกในการดำรงชีวิตของประชาชนในท้องถิ่น

2.2.5.3 การจัดบริการสาธารณณะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในรูปขององค์กรร่วมในการจัดบริการสาธารณณะนั้น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถ ön อำนาจหน้าที่บางอย่างของตนให้แก่องค์กรร่วมดำเนินการได้ เช่น การจัดให้มีสหการหรือการจัดตั้งบริษัทจำกัดของท้องถิ่นต่าง ๆ

2.2.5.4 บริการสาธารณณะที่รัฐและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นร่วมกันดูแล เนื่องจากมีบริการสาธารณณะบางประเภทเป็นเรื่องที่กระทบต่อผลประโยชน์ส่วนรวมทั้งระดับชาติและระดับท้องถิ่น โดยไม่อาจแยกประโยชน์ของมหาชนทั้งสองให้ออกจากกันได้อย่างเด็ดขาด การจัดบริการสาธารณณะที่รัฐและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นร่วมกันดูแล

2.2.6 การจัดบริการสาธารณณะในระดับท้องถิ่น

การบริการสาธารณณะระดับท้องถิ่น (Local Public Services) ได้แก่ บริการสาธารณณะที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ ที่ จะดำเนินการจัดทำโดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (Local Government Organizations) บริการสาธารณณะที่ดำเนินการจัดทำโดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้นมีอยู่ด้วยกัน 2 ประเภท คือ บริการสาธารณณะระดับชาติซึ่งมอบหมายให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นผู้ดำเนินการจัดทำกับบริการสาธารณณะซึ่งเป็นหน้าที่แท้ ๆ ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั้ง 3 ระดับอันได้แก่ บริการสาธารณณะระดับเทศบาล (Municipal Public Service) บริการสาธารณณะระดับจังหวัด (Provincial Public Service) และบริการสาธารณณะระดับภาค (Regional Public Service) โดยมีกฎหมายแบ่งแยกหน้าที่ และประเภทของบริการสาธารณณะที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแต่ละประเภทจะเป็นผู้จัดทำ บริการสาธารณณะซึ่งเป็นหน้าที่แท้ ๆ ที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นผู้จัดทำสามารถแบ่งได้เป็น 4 ประเภท คือ (โภวิทย์ พวงงาม, 2550) บริการสาธารณณะทางด้านสาธารณูปโภค และสาธารณูปการ บริการสาธารณณะทางด้านงานสาธารณสุข และสิ่งแวดล้อม บริการสาธารณณะทางด้านการศึกษาและวัฒนธรรม และบริการสาธารณณะทางด้านงานให้บริการ

2.2.6.1 แนวทางการปรับปรุงการบริการประชาชนของหน่วยงานของรัฐ

การปรับปรุงบทบาทภารกิจ และขนาดของหน่วยงานของรัฐการปรับปรุงระบบการทำงานด้วยวิธีต่าง ๆ ดังนี้ (คำนวน เลาไฟบูล์กิเจริญ, 2555)

1. ปรับปรุงการทำงานให้เงี่ยง

2. การรื้อปรับระบบงานที่ซ้ำซ้อน ยุ่งยาก

3. กำหนดหลักเกณฑ์ขั้นตอน ระยะเวลา เอกสารประกอบค่าธรรมเนียม วิธีดำเนินการให้ชัดเจนเป็นลายลักษณ์อักษร

4. ปรับปรุงการบริการให้เบ็ดเสร็จที่จุดเดียว

5. เผยแพร่ ประชาสัมพันธ์การบริการ

6. มีระบบการประเมินผลแบบเปิดเผย

7. ให้รางวัลบุคคล หรือหน่วยงานที่ได้พัฒนาการให้บริการ

ปัจจัยกระบวนการบริหารและพัฒนาขั้นพื้นฐานบริการสาธารณะการตอบสนองต่อความจำเป็นพื้นฐานต่อประชาชน คือ เป้าหมายการพัฒนาที่สำคัญที่ต้องจัดกระบวนการบริหารการพัฒนาโดยต้องจัดแบบแผนความสัมพันธ์ขององค์กรแบบแผนทางการเมือง และเศรษฐกิจในระดับท้องถิ่นระดับประเทศ โดยการทำหน้าที่ในการวางแผนนโยบายใหม่ ๆ ด้วยวิธีการระดมความคิดเห็นจากสาธารณะเพื่อให้ประชาชนมีส่วนร่วม ซึ่งเนื่องไข่แห่งความสำเร็จขององค์กรคุณภาพขึ้นอยู่กับคุณภาพของผู้นำที่เข้ามาทำหน้าที่โดยวัฒนธรรม ระบบการวางแผน การใช้สารสนเทศการเรียนรู้องค์การ โดยการเกื้อหนุนในระบบซึ่งกันและกัน (ทิพวรรณ หล่อสุวรรณรัตน์, 2546)

การสร้างวิธีการในการวัดผลลัพธ์จากการบริการสาธารณะ โดยการประเมินผลจากการร่วมมือของผู้เชี่ยวชาญด้านการพัฒนาがらมุทการทำงานใหม่ โดยสรุปว่าเป้าหมายการให้บริการสาธารณะ คือ (คำนวน เลาไพบูลย์กิจเจริญ, 2555) การกำหนดพิศทางให้ชัดเจนด้วยการสร้างวิธีการวัดผลให้เหมาะสมที่กำหนดไว้ การให้คำแนะนำ ปรึกษาระหว่างการดำเนินการจะเป็นประโยชน์สูงสุด โดยให้ผู้อำนวยการสร้างประเด็นให้ เปิดโอกาสให้ผู้รับบริการมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็น การสร้างวิธีการวัดผล วิเคราะห์ผลเฉพาะงานที่ปฏิบัติ การเปลี่ยนแปลงทางด้านคุณภาพ และมิติการให้บริการ

2.2.7 แนวคิดเกี่ยวกับการบริการ

2.2.7.1 ความหมายของการบริการ

การบริการ หมายถึง กิจกรรม ผลประโยชน์หรือความพึงพอใจสนองความต้องการแก่ลูกค้าไม่สามารถจับต้องได้ไม่สามารถแบ่งการบริการได้แน่นอน ไม่สามารถเก็บไว้ได้ (ศิริวรรณ เสรีรัตน์ และคณะ, 2552)

การบริการ หมายถึง กิจกรรมของกระบวนการส่งมอบสินค้าที่ไม่มีตัวตน (Intangible good) ของผู้ให้กับผู้รับบริการ โดยสินค้าที่ไม่มีตัวตนนั้นจะต้องสนองความต้องการของผู้รับบริการจนนำไปสู่ความพึงพอใจ (ชัยสมพล ชาวนะเสรี, 2556) โดยองค์ประกอบที่สำคัญคือ

1. กิจกรรมกระบวนการส่งมอบ (Delivery Activity) หมายถึง การดำเนินการ หรือการกระทำใด ๆ ของหน่วยให้บริการ อันเป็นผลให้ผู้รับบริการได้รับการตอบสนองตรงตามความต้องการ

2. สินค้าที่ไม่มีตัวตน (Intangible Good) หมายถึง การบริการ ซึ่งเกิดจากกิจกรรมของกระบวนการส่งมอบ ซึ่งได้แก่คำปรึกษา การรับประทาน เป็นต้น

3. ความต้องการของผู้รับบริการ (Customer Need and Want) หมายถึง ความจำเป็นและปรารถนาของผู้รับบริการที่คาดหวังว่าจะได้จากการบริการนั้น ๆ

4. ความพึงพอใจ (Customer Satisfaction) หมายถึง การที่ลูกค้าได้รับการบริการที่สามารถตอบสนองความต้องการ

2.2.7.2 หลักการการให้บริการ

บดินทร์ธร บัวรอด (2559) อธิบายว่า จหน ดีมิลเล็ท แสดงทัศนะถึงค่านิยมในการให้บริการสาธารณะเพื่อสร้างความพึงพอใจให้กับประชาชน อันมีสาระสำคัญประกอบไปด้วย

1. การให้บริการอย่างเท่าเทียมกัน (Equitable Service) หมายถึง ความยุติธรรมของการให้บริการภาครัฐที่ประชาชนทุกคนจะต้องได้รับการปฏิบัติอย่างเท่าเทียมกันในแง่มุมของกฎหมายไม่มีการแบ่งแยกชนชั้นหรือเกณฑ์ การให้บริการประชาชนทุกคนจะมีความเป็นปัจเจกบุคคลภายใต้มาตรฐานของการให้บริการแบบเดียวกัน

2. การให้บริการที่ตรงเวลา (Timely Service) หมายถึง การให้บริการสาธารณะจะต้องมีความตรงต่อเวลา อันเป็นการสร้างความพึงพอใจให้กับผู้รับบริการ ในทางตรงข้ามหากการบริการของภาครัฐไม่มีความตรงต่อเวลา ก็จะเป็นการยากที่จะสร้างความพึงพอใจให้กับประชาชนได้

3. การให้บริการอย่างพอเพียง (Ample Service) หมายถึง การให้บริการสาธารณะจะต้องมีความเหมาะสมและเพียงพอ กับจำนวนผู้ที่มารับบริการ (The Right Quantity at the Right Geographical Location) ซึ่งความเสมอภาคและบริการที่ตรงต่อเวลาจะไม่มีประโยชน์ถ้าหากจำนวนของการให้บริการไม่เพียงพอต่อความต้องการของประชาชน ส่งผลให้ประชาชนไม่พึงพอใจในระยะยาวได้

4. การให้บริการอย่างต่อเนื่อง (Continuous Service) หมายถึง การให้บริการสาธารณะที่เป็นไปอย่างสม่ำเสมอ โดยยึดผลประโยชน์ของสาธารณะเป็นหลัก ไม่ยึดความพอใจของหน่วยงานให้บริการว่าจะหยุดบริการในช่วงใดก็ได้

5. การให้บริการแบบก้าวหน้า (Progressive Service) หมายถึง การให้บริการสาธารณะจะต้องมีการปรับปรุงคุณภาพการให้บริการ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพหรือขีดความสามารถที่จะทำหน้าที่ได้มากขึ้นโดยใช้ทรัพยากรเท่าเดิม

มนีรัตน์ แตงอ่อน (2551) ได้นำเสนอหลักการในการพัฒนาการบริการเชิงรุกจากแนวคิดของชูรงค์ ฉายชัยบุตร ดังนี้

1. ยึดการตอบสนองความต้องการจำเป็นของประชาชนเป้าหมาย

1.1 ข้าราชการจะต้องถือว่าการให้บริการเป็นภาระหน้าที่ที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่องโดยจะต้องพยายามจัดบริการให้ครอบคลุมผู้ที่อยู่ในข่ายที่ควรจะได้รับบริการทุกคน

1.2 การกำหนดระเบียบ วิธีปฏิบัติและการใช้คุลุยพินิจจะต้องคำนึงถึงสิทธิประโยชน์ของผู้รับบริการเป็นหลัก โดยพยายามให้ผู้รับบริการได้สิทธิประโยชน์ที่ควรจะได้อย่างสอดคลายและรวดเร็ว

1.3 ข้าราชการจะต้องมองผู้รับบริการว่ามีฐานะและศักดิ์ศรีเท่าเทียมกับตน มีสิทธิที่จะรับรู้ให้ความเห็นหรือโต้แย้งด้วยเหตุผลได้อย่างเต็มที่

2. ความรวดเร็วในการให้บริการ การพัฒนาการให้บริการให้มีประสิทธิภาพและรวดเร็วมากยิ่งขึ้น สามารถกระทำได้ 3 ลักษณะ คือ

2.1 การพัฒนาข้าราชการ ให้มีทัศนคติมีทักษะ มีความรู้ความสามารถเพื่อให้เกิดความชำนาญและเชี่ยวชาญในงาน มีความกระตือรือร้น และกล้าตัดสินใจในเรื่องที่อยู่ในอำนาจ

2.2 การกระจายอำนาจหรือมอบอำนาจให้มากขึ้น และปรับปรุงระเบียบวิธีการทำงาน ให้มีขั้นตอน และใช้เวลาในการบริการให้น้อยที่สุด

2.3 การพัฒนาเทคโนโลยีต่าง ๆ ที่สามารถอธิบายให้กระบวนการให้บริการมีความคล่องตัวและสามารถบริการได้อย่างรวดเร็ว

3. การให้บริการจะต้องเสร็จสมบูรณ์ เป้าหมายการให้บริการเชิงรุกแบบครบวงจรของความสำเร็จสมบูรณ์ของการให้บริการ หมายถึง การเสร็จสมบูรณ์ตามสิทธิประโยชน์ที่ผู้รับบริการจะต้องได้รับ โดยผู้รับบริการไม่จำเป็นต้องมาติดต่อบ่อยครั้งนัก นอกจากนี้การบริการที่เสร็จสมบูรณ์ยังหมายถึงความพยายามที่จะให้บริการในเรื่องอื่น ๆ ที่ผู้มาติดต่อหรือขอรับบริการสมควรจะได้รับ และควรให้คำแนะนำด้วยความพยายามให้บริการในเรื่องนั้น ๆ ด้วยความเต็มใจ

4. ความกระตือรือร้นในการให้บริการ เป็นเป้าหมายที่สำคัญอีกประการหนึ่งในการพัฒนาการให้บริการเชิงรุก เนื่องจากผู้รับบริการบางส่วนยังมีทัศนคติไม่ดีต่อการบริการของรัฐ ซึ่งอาจมองว่าการติดต่อขอรับบริการจากการเป็นเรื่องที่ยุ่งยาก และนำไปสู่ปัญหาของการสื่อสาร การทำความเข้าใจกัน หากเจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการมีการปรับภาพลักษณ์ใหม่ให้บริการด้วยความกระตือรือร้น และด้วยความเต็มใจ เพื่อให้ผู้รับบริการมีความพึงพอใจ และเปลี่ยนทัศนคติใหม่ให้ดีขึ้น ยอมรับฟังความคิดเห็น เหตุผล คำแนะนำต่าง ๆ มากขึ้นและเต็มใจที่จะมารับบริการ นอกจากนี้ความกระตือรือร้นในการให้บริการยังเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้การบริการนั้นเป็นไปอย่างรวดเร็ว และมีความสมบูรณ์สูงให้ผู้รับบริการมีความศรัทธาและเชื่อมั่นมากยิ่งขึ้น

5. ความสุภาพอ่อนน้อม เป็นอีกเป้าหมายหนึ่งของการพัฒนาการให้บริการในหน่วยงานราชการแบบครบวงจร คือ เจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการต้องปฏิบัติต่อผู้มาติดต่อหรือรับบริการด้วยความสุภาพ อ่อนน้อม ยิ้มแย้มแจ่มใส เป็นการบริการที่เกิดจากความรู้สึกภายใน (Service Mind) ซึ่งจะทำให้ผู้มาขอรับบริการมีทัศนคติที่ดีต่อข้าราชการและหน่วยงานราชการ อันจะส่งผลให้เกิดความรู้สึกที่ดี การสื่อสารที่ดีและเป็นการสร้างภาพลักษณ์ที่ดีต่อองค์กรและตัวบุคคล รวมถึงภาพลักษณ์ที่เป็นองค์รวมของหน่วยงานราชการทั่วระบบ

6. ความเสมอภาค การให้บริการแบบครบวงจรจะต้องถือว่าข้าราชการมีหน้าที่ที่จะต้องให้บริการแก่ประชาชนโดยเสมอภาคกัน ซึ่งจะต้องเป็นไปตามเงื่อนไข ดังนี้

6.1 การให้บริการจะต้องเป็นไปภายใต้ระเบียบแบบแผนเดียวกัน และได้รับผลที่สมบูรณ์ภายใต้มาตรฐานเดียวกัน ไม่ว่าผู้รับบริการจะเป็นใครก็ตาม หรือเรียกว่า ความเสมอภาคในการให้บริการ

6.2 การให้บริการจะต้องคำนึงถึงความเสมอภาคในโอกาสที่จะได้รับบริการ ด้วย ทั้งนี้ เพราะประชาชนบางส่วนของประเทศเป็นกลุ่มบุคคลที่มีข้อจำกัดในเรื่องความสามารถในการที่จะติดต่อขอรับบริการจากรัฐ เช่น มีรายได้น้อย ขาดความรู้ความเข้าใจหรือข้อมูลข่าวสารที่เพียงพออยู่ในพื้นที่ทุรกันดาร เป็นต้น ดังนั้นการจัดบริการจะต้องคำนึงถึงคนกลุ่มนี้ด้วย โดยจะต้องพยายามให้บริการตามสิทธิประโยชน์ที่ควรได้รับ การลดเงื่อนไขในการรับบริการให้เหมาะสมกับความสามารถของผู้รับบริการ

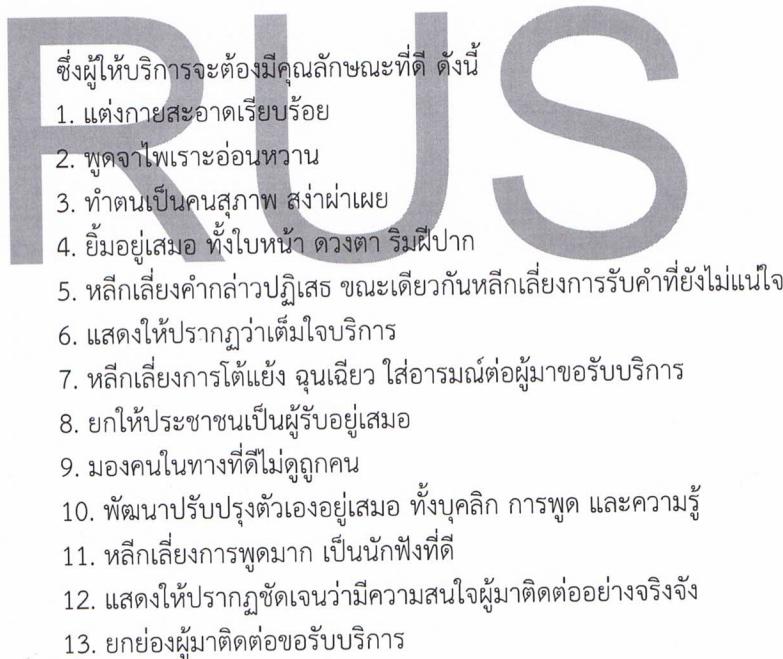
กล่าวโดยสรุป การพัฒนาการให้บริการเชิงรุกแบบครบวงจร (Package Service) เป็นการพัฒนาการให้บริการที่มีเป้าหมายที่จะให้ประชาชนได้รับบริการที่ควรจะได้รับอย่างครบถ้วน สมบูรณ์มีความสะดวกรวดเร็วในการให้บริการ มุ่งที่จะให้บริการในเชิงส่งเสริมและสร้างทัศนคติและ

ความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างผู้ให้บริการและผู้รับบริการ ตลอดจนเป็นการให้บริการที่มีความถูกต้องชอบธรรม สามารถตรวจสอบได้และสร้างความสมอภาคทั้งการให้บริการและในการที่จะได้รับบริการจากธุรกิจ

อำนวย ตั้งเจริญชัย (2547) กล่าวว่า การให้บริการที่ดีและมีคุณภาพต้องอาศัย เทคนิค กลยุทธ์ ทักษะที่จะทำให้ชนะใจผู้รับบริการ ซึ่งสามารถกระทำได้ทั้งก่อนการติดต่อ ระหว่าง การติดต่อ และหลังการติดต่อ โดยได้รับการบริการจากตัวบุคคลทุกระดับในองค์การ ทั้งผู้บริหารของ องค์กรนั้น ๆ ทั้งนี้การบริการที่ดีจะเป็นเครื่องมือช่วยให้ผู้ติดต่อรับบริการ เกิดความเชื่อถือศรัทธา และสร้างภาพลักษณ์ซึ่งจะมีผลในการให้บริการต่าง ๆ ในโอกาสหน้า โดยมีหลักการพื้นฐานของ การบริการประกอบด้วย

1. ทำให้ผู้รับบริการพอใจและไม่เกิดความเครียดในการมารับบริการ
2. อ่ายป่าล้อใจผู้รับบริการอยู่ที่หน่วยงานบริการนานเกินไป
3. อาย่าทำพิเศษดูดีเด็ดร้อน
4. สร้างบรรยากาศของหน่วยงานบริการให้น่ารื่นรมย์
5. ทำให้ผู้รับบริการเกิดความคุ้นเคย รู้จักสถานที่และขั้นตอนทางการบริการ
6. เตรียมความสะดวกให้พร้อม เช่น ที่ถ่ายเอกสาร รับแลกเงิน รับเงินในรูปบัตรเครดิต

เป็นต้น

2.2.8 ความสำคัญของคุณภาพการให้บริการ

ความสำคัญของคุณภาพเกี่ยวกับการให้บริการ สามารถพิจารณาได้ทั้งในเชิงคุณภาพและเชิง ปริมาณ ดังนี้ (ชัยสมพล ชาวนะเสรีธัญ, 2556)

2.2.8.1 เชิงคุณภาพ ความสำคัญในเชิงคุณภาพ ประกอบด้วย ดังต่อไปนี้

1. สร้างความพอใจและความจงรักภักดี การให้บริการอย่างมีคุณภาพย่อม ทำให้ผู้ใช้บริการติดใจและรู้สึกพอใจต่อการมาใช้บริการในครั้งต่อไป ไม่ต้องการเปลี่ยนไปใช้การ

บริการอื่นที่ไม่คุ้นเคยในที่สุดย่อมเกิดความจังรักภักดี ซึ่งความพอยใจและความจังรักภักดีจากผู้ใช้บริการจะยกเต็มที่ในยุคที่มีบริการจากคู่แข่งให้เลือกมากมาย

2. การสร้างภาพลักษณ์ขององค์กร มีผลต่อการให้บริการที่มีคุณภาพแล้ว

3. อิทธิพลต่อขั้นตอนการตัดสินใจใช้บริการ คุณภาพการให้บริการมีผล

อย่างมากในขั้นตอนการตัดสินใจใช้บริการและเป็นพื้นฐานการบอกรถึงความคุ้มค่าคือคุณภาพการให้บริการ

- #### 4. เป็นกลยุทธ์การแทนส่วนประสมทางการตลาด ส่วนประสมทาง

การตลาด ไม่ว่าจะเป็นผลิตภัณฑ์ราคา ซึ่งทางการจัดจำหน่ายและการส่งเสริมการตลาดล้วนไม่คงทน อาจคิดกลยุทธ์หรือพัฒนาส่วนประสมทางการตลาดใหม่ ๆ มาสู่ตลาด หลักฐานอันหนึ่งที่ชัดเจน คือ ผลิตภัณฑ์ในบริการธุรกิจหนึ่ง ๆ จะเหมือนกันหรือคล้ายกันมาก แต่สิ่งที่ช่วยให้ผู้ใช้บริการมองเห็นความแตกต่างได้คือ คุณภาพการให้บริการซึ่งเกิดขึ้นจากพนักงานทุกคนที่มี obligation ในการบริการที่มีประสิทธิภาพภายใต้การสนับสนุนจากเทคโนโลยีที่ทันสมัยทำให้การบริการมีคุณภาพและได้เปรียบในเรื่องการแข่งขัน

2.2.8.2 เชิงปริมาณ

1. ลดค่าใช้จ่ายในการแก้ไขข้อผิดพลาด การที่ธุรกิจต้องมาตามแก้ไขข้อผิดพลาดจากการบริการย่อมทำให้เสียค่าใช้จ่าย เสียเวลา เสียแรงงาน พนักงานเจ้าหน้าที่ต้องมาตามแก้ไข และการสูญเสียลูกค้าหรือผู้ใช้บริการ ดังนั้นการปรับปรุงธุรกิจเพื่อสร้างคุณภาพในการบริการย่อมช่วยลดค่าใช้จ่ายและเวลาในการแก้ไขข้อผิดพลาด ในที่สุดอาจจะเกิดขึ้นซ้ำได้ นอกจากนี้การหาลูกค้าใหม่จะใช้เงินมากกว่าการรักษาลูกค้าเก่าไว้และเพื่อเป็นการชดเชยลูกค้าที่สูญเสียไป

2. เพิ่มรายได้และส่วนแบ่งตลาดให้องค์กร เมื่อผู้ใช้บริการเกิดความสนใจในบริการที่จะได้รับแล้วว่าคุ้มค่าที่ต้องการได้ ย่อมทำให้ตัดสินใจได้ไม่ยาก การเพิ่มรายได้และส่วนแบ่งตลาดและพอยู่ในบริการย่อมเป็นไปได้ไม่ยากนัก

2.2.9 การพิจารณาคุณภาพการให้บริการ

การพิจารณาคุณภาพการบริการ เป็นการพิจารณาคุณภาพ 5 ด้าน ด้วยกัน คือ (ศิริวรรษ
เสรีรัตน์ และคณะ, 2552)

- 2.2.9.1 คุณภาพด้านกายภาพและสิ่งแวดล้อม เช่น เครื่องมือ อุปกรณ์อาคารและสถานที่ เป็นต้น

2.2.9.2 คุณภาพขององค์กรหรือหน่วยงานที่ให้บริการ เช่น บุคลากร ภาพลักษณ์ของหน่วยงาน เป็นต้น

- 2.2.9.3 คุณภาพของการปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้ให้บริการและผู้รับบริการ รวมถึงการปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้รับบริการด้วยกันเอง

2.2.9.4 คุณภาพด้านสารสนเทศ เช่น ข้อมูลและประเภทสารสนเทศที่ตอบสนองความต้องการของผู้ใช้บริการที่มีความทันสมัย เป็นต้น

- 2.2.9.5 คุณภาพด้านเทคโนโลยี เช่น การนำระบบออนไลน์มาใช้ในรูปแบบของ

2.2.10 เกณฑ์ในการพิจารณาคุณภาพการให้บริการ

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีหลักเกณฑ์ในการพิจารณาคุณภาพการให้บริการ ดังนี้
(สมมติ สัชเมธ, 2546)

2.2.10.1 รูปธรรม (Tangible) หมายถึง ลักษณะทางกายภาพของการบริการที่ผู้รับบริการได้รับ ทำให้สามารถคาดคะเนถึงคุณภาพของการบริการดังกล่าวได้

2.2.10.2 ความไว้วางใจ (Reliability) หมายถึง ผู้รับบริการเลึ่งเห็นถึงความสัม่ำเสมอ และความถูกต้องในการให้บริการ รวมทั้งประสิทธิภาพของพนักงานที่ให้บริการ

2.2.10.3 การตอบสนองต่อผู้รับบริการ (Responsiveness) หมายถึง ผู้ใช้บริการจะคำนึงถึงเวลาและความสามารถในการแก้ไขปัญหาของผู้ให้บริการว่าตรงจุดหรือดีกว่าตามที่ผู้รับบริการต้องการหรือไม่

2.2.10.4 ความมั่นใจได้ (Assurance) หมายถึง ผู้รับบริการจะมองถึงความรู้ความชำนาญ หรือความสามารถของบุคลากร ซึ่งเป็นผลที่จะสร้างความมั่นใจ รวมทั้งความไว้วางใจในการบริการนั้นความเข้าใจและความเห็นอกเห็นใจ (Empathy) หมายถึง ผู้รับบริการจะพิจารณาถึงความสะดวกด้านเวลา สถานที่ ทำเลที่ตั้ง ตลอดจนความพยายามของพนักงานที่จะเข้าใจถึงความต้องการของผู้บริการรวมทั้งความสนใจในการตอบสนองความต้องการดังกล่าว

BUS 2.3 สภาพทั่วไปและข้อมูลพื้นฐานสำคัญของเทศบาลตำบลอรัญญิก อำเภอครหดวง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

2.3.1 ข้อมูลพื้นฐานและสภาพโดยทั่วไป

เทศบาลตำบลอรัญญิก เป็นเทศบาลจัดตั้งใหม่ โดยได้รับการเปลี่ยนแปลงฐานะมาจากสุขาภิบาล เมื่อวันที่ 25 พฤษภาคม 2542 ตั้งอยู่ในเขตอำเภอครหดวง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา มีพื้นที่รวม 35 ตารางกิโลเมตร หรือ 21,875 ไร่ สำนักงานตั้งอยู่เลขที่ 99 หมู่ที่ 8 ตำบลท่าช้าง ซึ่งห่างจากจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ประมาณ 25 กิโลเมตร ห่างจากกรุงเทพมหานคร ประมาณ 95 กิโลเมตร ประกอบด้วย 3 ตำบล ได้แก่ ตำบลท่าช้าง (8 ชุมชน) ตำบลพระนون (7 ชุมชน) และตำบลสามไก (4 ชุมชน) ประชากรส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม และเป็นแหล่งผลิตมีดอรัญญิกที่มีชื่อเสียงเป็นที่รู้จักอย่างแพร่หลายทั้งในประเทศ และต่างประเทศ มีอาณาเขตติดต่อกับตำบลและอำเภอต่าง ๆ ดังนี้

ทิศเหนือ ติดต่อกับ ตำบลบ้านหลวง อำเภอตอนพุத จังหวัดสระบุรี และตำบลวังแดง อำเภอท่าเรือ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ทิศตะวันออก ติดต่อกับ ตำบลปากท่า อำเภอท่าเรือ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา และตำบลพระแก้ว อำเภอภาชี จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ทิศตะวันตก ติดต่อกับ ตำบลบ้านนา อำเภอหาราช ตำบลบ้านช้อ อำเภอบางปะทัน และตำบลแม่ล่า อำเภอครหดวง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ทิศใต้ ติดต่อกับ ตำบลแม่ล่า และตำบลบ้านชุ่ง อำเภอครหดวง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ผู้บริหารของเทศบาลตำบลลอรัญญา มีวิสัยทัศน์มุ่งเน้นให้เทศบาลตำบลลอรัญญาเป็นองค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีความมุ่งมั่น เสริมสร้างการเรียนรู้สู่ความอยู่ดีกินดี ด้วยวิถีปรัชญาเศรษฐกิจ พอเพียง เพื่อประโยชน์สุขของประชาชนอย่างยั่งยืน โดยมียุทธศาสตร์ในการพัฒนาดังต่อไปนี้

1. ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐาน
2. ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิตและความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน
3. ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านการบริหารจัดการและการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
4. ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านการส่งเสริม การพัฒนา การเรียนรู้ การศึกษา ศิลปะวัฒนธรรม จริยธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น
5. ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านเศรษฐกิจและการท่องเที่ยว
6. ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดี

นอกจากนั้นแล้วยังมีพันธกิจในการส่งเสริมประชาชนในพื้นที่ให้มีส่วนร่วมในการพัฒนาการปกครองในท้องถิ่น เพื่อการร่วมขับเคลื่อนท้องถิ่นตามกรอบความเปลี่ยนแปลงของการพัฒนาประเทศ ในรัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบัน และให้สอดคล้องกับพิพากษาของการปฏิรูปประเทศไทยให้การปกครองในระบบทุบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

เทศบาลตำบลลอรัญญา อำเภอครหหลวง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา เป็นองค์กรการปกครอง ส่วนท้องถิ่นที่มีการทำหน้าที่ดูแลพื้นที่ให้ความสำคัญกับการพัฒนาที่ให้ความสำคัญกับการให้บริการประชาชนเป็นสำคัญ จึงมีความจำเป็นต้องทราบถึงระดับความพึงพอใจของประชาชนที่มาใช้บริการของเทศบาลตำบลลอรัญญา เพื่อนำข้อมูลดังกล่าวมาใช้เป็นข้อมูลในการนำไปปรับปรุงแก้ไข ระบบการให้บริการแก่ประชาชนในพื้นที่ให้ดีขึ้นต่อไป

2.3.2 สภาพทางการศึกษาโดยทั่วไปของประชาชน

ประชาชนส่วนใหญ่ที่อาศัยอยู่ในตำบลลอรัญญา สำเร็จการศึกษาระดับประถมศึกษา รองลงมาสำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช. ระดับปริญญาตรี ระดับอนุปริญญา/ปวส./ปวท. ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และระดับสูงกว่าปริญญาตรี ตามลำดับ

2.3.3 สภาพเศรษฐกิจและสังคม

ประชากรส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม ได้แก่ ทำนา ซึ่งโดยส่วนใหญ่จะทำนากันปีละ 2 ครั้ง มีครัวเรือนที่ประกอบอาชีพทำนาจำนวน 1,220 ครัวเรือน คิดเป็นพื้นที่เพาะปลูกจำนวน 18,000 ไร่ นอกจากนี้ยังมีการทำสวนผลไม้ เช่น มะม่วง ฝรั่ง กล้วย และประกอบการประมงจับปลา ในแม่น้ำป่าสัก มีการจับปลาตามแหล่งน้ำธรรมชาติต่าง ๆ และการเลี้ยงปลาในบ่อตามบ้านเรือน และการประกอบการปศุสัตว์เป็นแบบเลี้ยงในครัวเรือน ซึ่งลักษณะการเลี้ยงมีจำนวนไม่มากนัก เช่น การเลี้ยงสุกร เลี้ยงไก่ เลี้ยงโค การอุตสาหกรรมส่วนใหญ่เป็นไปในลักษณะอุตสาหกรรมภายในครัวเรือน ซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นการทำมีด ทั้งการผลิตไว้ใช้งานและผลิตเพื่อเป็นของที่ระลึก

2.3.4 แหล่งน้ำเพื่ออุปโภค-บริโภค

การอุปโภคบริโภคประจำครัวเรือน 80 ของพื้นที่ใช้ประโยชน์จากแม่น้ำป่าสัก ส่วนอีกร้อยละ 20 ใช้ประโยชน์จากแหล่งน้ำชลประทานที่ฝ่านพื้นที่การเกษตร ความยาวของแม่น้ำป่าสักที่ไหล

ผ่านเขตเทศบาลมีความยาวประมาณ 8 กิโลเมตร มีลำคลองน้อยประมาณ 50 คลองเชื่อมต่อกับคลองชลประทานเกือบทั่วบริเวณพื้นที่

2.4 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับความพึงพอใจและเจตคติ

2.4.1 ทฤษฎีเกี่ยวกับความพึงพอใจ

อุทัย พรรรณสุดใจ (2545) ได้กล่าวถึง ความพึงพอใจว่า เป็นความรู้สึกรักชอบยินดีเต็มใจ หรือมีเจตคติที่ดีของบุคคลต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ความพอใจจะเกิดเมื่อได้รับตอบสนองความต้องการ ทั้งด้านวัตถุและด้านจิตใจ ความพึงพอใจเป็นเรื่องเกี่ยวกับอารมณ์ ความรู้สึก และทัศนะของบุคคล อันเนื่องมาจากสิ่งร้าและสิ่งจูงใจ โดยอาจเป็นไปในเชิงประเมินค่า ว่าความรู้สึกหรือทัศนคติต่อสิ่งเหล่านั้นเป็นไปในทางลบหรือบวก

ราชบันฑิตยสถาน (2546) ได้กล่าวถึง ความหมายของคำว่า ความพึงพอใจ ดังนี้ คำว่า “พึง” เป็นคำกริยาอื่น หมายความว่า ยอมตาม เช่น พึงใจ และคำว่า “พอใจ” หมายถึง สมชอบ ชอบใจ

กษกร เป้าสุวรรณ และคณะ (2550) ได้กล่าวถึง ความหมายของความพึงพอใจว่า สิ่งที่ควรจะเป็นไปตามความต้องการ ความพึงพอใจเป็นผลของการแสดงออกของทัศนคติของบุคคลอีกรูปแบบหนึ่ง ซึ่งเป็นความรู้สึกเอนเอียงของจิตใจที่มีประสบการณ์ที่มนุษย์เราได้รับอาจจะมากหรือน้อยก็ได้ และเป็นความรู้สึกที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ซึ่งเป็นไปได้ทั้งทางบวกและทางลบ แต่มีเมื่อได้สิ่งนั้น สามารถตอบสนองความต้องการหรือทำให้บรรลุดั่งมุ่งหมายได้ก็จะเกิดความรู้สึกบางเป็นความรู้สึกที่พึงพอใจ แต่ในทางตรงกันข้าม ถ้าสิ่งนั้นสร้างความรู้สึกผิดหวังก็จะทำให้เกิดความรู้สึกทางลบ เป็นความรู้สึกไม่พึงพอใจ

วิรุพ พรรรณเทวี (2542) กล่าวว่า ความพึงพอใจเป็นความรู้สึกภายในจิตใจของมนุษย์ที่ไม่เหมือนกัน ขึ้นอยู่กับแต่ละบุคคลว่าจะมีความคาดหมายกับสิ่งหนึ่งสิ่งใดอย่างไร ถ้าคาดหวังหรือมีความตั้งใจมากแล้วได้รับการตอบสนองด้วยดีจะมีความพึงพอใจมาก แต่ในทางตรงกันข้ามอาจผิดหวังหรือไม่พึงพอใจเป็นอย่างยิ่ง เมื่อไม่ได้รับการตอบสนองตามที่คาดหวังไว้ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับสิ่งที่ตั้งใจไว้ว่า จะมีมากหรือน้อยซึ่งสอดคล้องกับ ฉัตรชัย คงสุข (2535) กล่าวว่าความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึกหรือทัศนคติของบุคคลที่มีต่อสิ่งหนึ่งหรือปัจจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ความรู้สึกพอใจจะเกิดขึ้นเมื่อความต้องการของบุคคลได้รับการตอบสนองหรือบรรลุดั่งมุ่งหมายในระดับหนึ่ง ความรู้สึกดังกล่าวจะลดลงหรือไม่เกิดขึ้น หากความต้องการหรือจุดมุ่งหมายนั้นไม่ได้รับการตอบสนอง

กิตติมา ปรีดีลักษณ์ (2529) กล่าวว่า ความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึกชอบหรือพอใจที่มีต่อองค์ประกอบและสิ่งจูงใจในด้านต่าง ๆ เมื่อได้รับการตอบสนอง

กาญจนารุณสุขรุจี (2546) กล่าวว่า ความพึงพอใจของมนุษย์เป็นการแสดงออกทางพฤติกรรมที่เป็นนามธรรม ไม่สามารถมองเห็นเป็นรูปร่างได้ การที่เราจะทราบว่าบุคคลมีความพึงพอใจหรือไม่ สามารถสังเกตโดยการแสดงออกที่ค่อนข้างสลับซับซ้อนและต้องมีสิ่งเร้าที่ตรงต่อความต้องการของบุคคล จึงจะทำให้บุคคลเกิดความพึงพอใจ ดังนั้นสิ่งเร้าจึงเป็นแรงจูงใจของบุคคลให้เกิดความพึงพอใจในงานนั้น

นภารัตน์ เสืองพู (2544) กล่าวว่า ความพึงพอใจเป็นความรู้สึกทางบวกความรู้สึกทางลบ และความสุขที่มีความสัมพันธ์กันอย่างซับซ้อน โดยความพึงพอใจจะเกิดขึ้นเมื่อความรู้สึกทางบวกมากกว่าทางลบ

Applewhite, P. B. (1965) ได้กล่าวถึง ความพึงพอใจ เป็นความรู้สึกส่วนตัวของบุคคลในการปฏิบัติงาน ซึ่งรวมไปถึงความพึงพอใจในสภาพแวดล้อมทางกายภาพด้วย การมีความสุขที่ทำงานร่วมกับคนอื่นที่เข้ากันได้มีทัศนคติที่ดีต่องานด้วย

Good, C. V. (1973) ได้กล่าวถึง ความพึงพอใจ หมายถึงสภาพหรือระดับความพึงพอใจที่เป็นผลมาจากการสนับสนุนใจ และเจตคติของบุคคลที่มีต่องาน

จากการศึกษา ผู้วิจัยสรุปได้ว่า ความหมายของความพึงพอใจ คือความรู้สึกนึกคิด หรือทัศนคติของบุคคลที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งสามารถเป็นไปในทางที่ดีหรือไม่ดี หรือในด้านบวกและด้านลบ ซึ่งจะเกิดขึ้นก็ต่อเมื่อสิ่งนั้นสามารถตอบสนองความต้องการแก่บุคคลนั้น

Kotler and Armstrong (2002) รายงานว่า พฤติกรรมของมนุษย์เกิดขึ้นต้องมีสิ่งจูงใจ (Motive) หรือแรงขับดัน (Drive) เป็นความต้องการที่กดดันจนมากพอที่จะจูงใจให้บุคคลเกิดพฤติกรรมเพื่อตอบสนองความต้องการของตนเอง ซึ่งความต้องการของแต่ละคนไม่เหมือนกัน ความต้องการบางอย่างเป็นความต้องการทางชีววิทยา (Biological) เกิดขึ้นจาก生理需求 เช่น ความหิวกระหายหรือความลำบากบางอย่าง เป็นความต้องการทางจิตวิทยา (Psychological) เกิดจากความต้องการการยอมรับ (Recognition) การยกย่อง (Esteem) หรือการเป็นเจ้าของทรัพย์สิน (Belonging) ความต้องการส่วนใหญ่อาจไม่มากพอที่จะจูงใจให้บุคคลกระทำในช่วงเวลาหนึ่ง ความต้องการภายในสิ่งจูงใจ เมื่อได้รับการกระตุ้นอย่างเพียงพอจะเกิดความตึงเครียด โดยทฤษฎีที่ได้รับความนิยมมากที่สุด มี 2 ทฤษฎี คือ ทฤษฎีของอับราฮัม มาสโลว์ และทฤษฎีของซิกมันด์ ฟรอยด์

2.4.2 ทฤษฎีแรงจูงใจของมาสโลว์ (Maslow's theory motivation)

Maslow ค้นหาวิธีที่จะอธิบายว่าทำไมคนจึงถูกผลักดันโดยความต้องการบางอย่าง ณ เวลาหนึ่ง ทำให้คนหนึ่งจึงทุ่มเทเวลาและพลังงานอย่างมากเพื่อให้ได้มาซึ่งความปลอดภัยของตนเองแต่ถ้าคนหนึ่งกลับทำสำเร็จแล้วนั้น เพื่อให้ได้รับการยกย่องนับถือจากผู้อื่น คำตอบของมาสโลว์ คือ ความต้องการของมนุษย์จะถูกเรียกตามลำดับจากสิ่งที่เกิดดันมากที่สุดไปถึงน้อยที่สุด ทฤษฎีของมาสโลว์ได้จัดลำดับความต้องการตามความสำคัญ คือ

2.4.2.1 ความต้องการทางกาย (Physiological needs) เป็นความต้องการพื้นฐาน คืออาหาร ที่พัก อากาศ ยารักษาโรค

2.4.2.2 ความต้องการความปลอดภัย (Safety Needs) เป็นความต้องการที่เหนือกว่าความต้องการเพื่อความอยู่รอด เป็นความต้องการในด้านความปลอดภัยจากอันตราย

2.4.2.3 ความต้องการทางสังคม (Social Needs) เป็นการต้องการการยอมรับจากเพื่อน

2.4.2.4 ความต้องการการยกย่อง (Esteem Needs) เป็นความต้องการการยกย่องส่วนตัว ความนับถือและสถานะทางสังคม

2.4.2.5 ความต้องการให้ตนประสบความสำเร็จ (Self-Actualization Needs) เป็นความต้องการสูงสุดของแต่ละบุคคล ความต้องการทำทุกสิ่งทุกอย่างได้สำเร็จ

บุคคลพยายามสร้างความพึงพอใจให้กับความต้องการที่สำคัญที่สุดเป็นอันดับแรกก่อน เมื่อความต้องการนั้นได้รับความพึงพอใจ ความต้องการนั้นก็จะหมดลงและเป็นตัวกระตุนให้บุคคลพยายามสร้างความพึงพอใจให้กับความต้องการที่สำคัญที่สุดลำดับต่อไป ตัวอย่างเช่น คนที่อดอยาก (ความต้องการทางกาย) จะไม่สนใจต่องานศิลปะชั้นล่าสุด (ความต้องการสูงสุด) หรือไม่ต้องการยกย่องจากผู้อื่น หรือไม่ต้องการแม้แต่อาการที่บีบสุหัส (ความปลดภัย) แต่เมื่อความต้องการแต่ละขั้นได้รับความพึงพอใจแล้วก็จะมีความต้องการในขั้นลำดับต่อไป

2.4.3 ทฤษฎีแรงจูงใจของฟรอยด์

Freud ตั้งสมมุติฐานว่าบุคคลมักไม่รู้ตัวมากนักว่าพฤติกรรมจิตวิทยามีส่วนช่วยสร้างให้เกิดพฤติกรรม ฟรอยด์พบว่าบุคคลเพิ่มและควบคุมสิ่งเร้าหล่ายอย่าง สิ่งเร้าเหล่านี้อยู่นอกเหนือ การควบคุมอย่างสิ้นเชิง บุคคลจะมีความฝัน พูดคำที่ไม่ตั้งใจพูด มีอารมณ์อยู่เหนือเหตุผลและมีพฤติกรรมหลอกหลอนหรือเกิดอาการวิตกกังวลอย่างมาก

2.4.4 ความหมายของเจตคติ

“เจตคติ” เป็นศัพท์บัญญัติทางวิชาการตรงกับภาษาอังกฤษว่า “Attitude” ซึ่งมีรากศัพท์มาจากการภาษาลาตินว่า “Aptus” แปลว่า ความเหมาะสม (Fitness) หรือการปรุงแต่ง (Addictedness) (Webster, J.G., 1981)

คำว่าเจตคติหรือทัศนคติ ตรงกับภาษาอังกฤษว่า Attitude หมายถึง ท่าทีความรู้สึก แนวความคิดเห็นของบุคคลต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง (พจนานุกรมฉบับบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2525, 2538: 237, 393) นอกจากนี้ การให้คำนิยามของเจตคติ มีนักการศึกษาและนักจิตวิทยาให้นิยามหรือคำจำกัดความไว้หลากหลายแตกต่างกัน ดังนี้

Thurstone, L. L. (1964) กล่าวว่า เจตคติเป็นตัวแปรทางจิตวิทยานิดหนึ่งซึ่งไม่สามารถสังเกตได้ง่าย แต่เป็นความโน้มเอียงภายใน แสดงออกให้เห็นได้โดยพฤติกรรมอย่างโดยอย่างหนึ่ง และเจตคติยังเป็นเรื่องของความชอบ ไม่ชอบ ความลำเอียง ความคิดเห็น ความรู้สึกและความเชื่อมั่นในสิ่งใดสิ่งหนึ่ง

Allport, G. W. (1967) ได้ให้ความหมายของเจตคติว่า เป็นสภาวะความพร้อมทางด้านจิตใจ อันเกิดขึ้นจากการประสบการณ์ สภาพความพร้อมนี้จะเป็นแรงกำหนดทิศทางปฏิกริยาของบุคคลที่มีต่อบุคคล สิ่งของ หรือสถานการณ์ที่เกี่ยวข้อง

Good, C. V. (1973) กล่าวว่า เจตคติ หมายถึง ความโน้มเอียงหรือแนวโน้มของบุคคลที่จะตอบสนองต่อสิ่งของสถานการณ์หรือค่านิยม โดยปกติจะแสดงออกตามรูปแบบความรู้สึกและอารมณ์เจตคติไม่อาจสังเกตได้โดยตรงแต่จะอ้างอิงได้จากพฤติกรรมที่แสดงออก ทั้งที่เป็นพฤติกรรมทางภาษา และไม่ใช่ภาษา

จากความหมายของเจตคติที่กล่าวมาแล้วพожะสรุปได้ว่า เจตคติ หมายถึง ความรู้สึก ความคิด ความเชื่อของบุคคลที่มีต่อประสบการณ์หรือสิ่งหนึ่งสิ่งใดที่ได้รับและพร้อมที่จะแสดงออกมาในทางที่สนับสนุนหรือต่อต้านก็ได้ ซึ่งเจตคตินี้เป็นสิ่งที่ไม่สามารถวัดได้โดยตรง แต่สามารถวัดได้โดยการศึกษาพฤติกรรมของบุคคลที่แสดงต่อสิ่งนั้น

2.4.5 ทฤษฎีเจตคติ

ทฤษฎีเจตคตินั้นมีหลายทฤษฎี ซึ่งพอกจะแบ่งออกเป็น 3 ทฤษฎีใหญ่ ๆ ได้ดังนี้ (ศักดิ์ สุนทร เสน่ห์, 2531)

2.4.5.1 ทฤษฎีการวางเงื่อนไขและการให้แรงเสริม (Conditioning and Reinforcement Theories) เป็นทฤษฎีเจตคติที่ใช้หลักการเรียนรู้ที่มีเงื่อนไขและแรงเสริม คือ จะให้บุคคลได้บุคคลหนึ่งมีเจตคติที่ดีต่อสิ่งใดก็น้ำสิ่งนั้นมาเป็นเงื่อนไขหรือนำไปเกี่ยวโยง (Associate) กับอีกสิ่งหนึ่งที่ชอบหรือสิ่งที่มีเจตคติที่ดีอยู่ก่อนแล้วจะเชื่อมโยงของสองสิ่งดังกล่าว และจะชอบในสิ่งที่เป็นเงื่อนไขนั้นด้วย

2.4.5.2 ทฤษฎีเครื่องล่อใจ (Incentive Theories) ทฤษฎีนี้ยึดหลักว่า บุคคลจะมีเจตคติที่ดีต่อสิ่งใดจะต้องเข้าแล้วว่าสิ่งนั้นจะมีประโยชน์หรือสร้างความพอใจแก่ตนเอง

2.4.5.3 ทฤษฎีการสอดคล้องของการรู้ (Cognitive Consistency Approach) เป็นเรื่องเกี่ยวกับความคิด หรือการรู้เรื่องใดเรื่องหนึ่งทำให้เกิดความรู้สึกหลาย ๆ ด้าน หรือมีส่วนประกอบของ การรู้ (Cognitive Element) หลายอย่าง รู้ในทางที่ดีหรือไม่ดี ถ้ารู้ในทางที่ดีมากกว่าในทางที่ไม่ดี ก็จะเกิดความสอดคล้องของการรู้ขึ้น ทำให้เกิดเจตคติที่ดีในสิ่งนั้น หรือถ้ารู้ในทางที่ไม่ดีมากกว่า ในทางที่ดี ก็จะเกิดความไม่สอดคล้องของการรับรู้ ทำให้มีเจตคติที่ไม่ดีหรือไม่ชอบสิ่งนั้น และเมื่อรู้ในทางที่ดีหรือไม่ดี พอ ๆ กัน ก็จะทำให้เกิดความขัดแย้งของการรู้ขึ้น เรียกว่าเกิดความไม่สอดคล้องของการรู้ (Cognitive Dissonance) ดังนั้นบุคคลจะต้องรู้ในทางที่ดีให้มากกว่าในทางที่ไม่ดี จึงจะมีเจตคติในทางที่ดี

2.4.6 ลักษณะของเจตคติ

เจตคติมีลักษณะที่สำคัญดังนี้ (ปราณี ทองคำ, 2539)

2.4.6.1 เจตคติมีที่หมาย (Attitude Object) ซึ่งได้แก่ สิ่งที่เป็นรูปธรรม เช่น คนสถานที่ สิ่งของ สถานการณ์ หรือสิ่งที่เป็นธรรม เช่น เสรีภาพ ความรักประชาธิรัฐฯ ฯลฯ

2.4.6.2 มีการระบุในแบบดี - ไม่ดี (Evaluation Aspect) มีความผันแปรในทางบวก และทางลบหรือในด้านการสนับสนุนหรือต่อต้าน

2.4.6.3 มีลักษณะคงทน (Relatively Enduring) เจตคติของคนที่มีต่อเรื่องใดเรื่องหนึ่งแม้นักจิตวิทยาจะไม่ถือเป็นของถาวร แต่ลักษณะของความคงทนก็เป็นที่ยอมรับโดยทั่วไป เจตคติเปลี่ยนแปลงได้แต่การเปลี่ยนแปลงต้องใช้เวลานาน

2.4.6.4 มีความพร้อมในการตอบสนอง (Readiness for Response) คือ มีความพร้อมที่จะตอบสนองต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใดตามเจตคติที่เขามีอยู่ เช่น มีความพร้อมที่จะชื่อรายงานตัวมีเงินทั้งนี้ เพราะมีเจตคติที่ดีต่อรัฐบาลต่ออยู่แล้ว

2.4.7 ประโยชน์ของเจตคติ

เจตคติ เป็นสิ่งสำคัญในการทำให้คนแสดงพฤติกรรมอุตสาหะ ซึ่งเจตคติมีประโยชน์ดังนี้ (อัจนา มุกดานันท, 2545)

2.4.7.1 เจตคติ ช่วยให้เกิดความรู้ คือคนเราจะแสวงหาระดับความสามารถ ความมั่นคง เพื่อที่จะรับรู้หรือได้มาตามจุดหมาย

2.4.7.2 เจตคติ ช่วยในการปรับตัว เจตคติ จะเป็นแรงจูงใจให้บุคคลปรับตัวเพื่อให้ได้รับความสำเร็จ และไปสู่จุดหมายที่พึงพอใจ

2.4.7.3 เจตคติ ช่วยในการแสดงออกถึงค่านิยม ซึ่งเป็นการแสดงออกในเรื่องความคิดเห็นของบุคคลให้มีความสอดคล้องกับค่านิยมของสังคม

2.4.7.4 เจตคติ ช่วยในการป้องกันตนเอง คือสิ่งแวดล้อมหรือข้อเท็จจริงต่าง ๆ อาจทำให้เกิดความไม่สบายใจขึ้น ดังนั้น บุคคลป้องกันโดยสร้างเจตคติต่อสิ่งนั้นในทางลบเพื่อหลีกเลี่ยงสิ่งที่ไม่พึงปรารถนา

2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

กิริมย์พร ไชยยนต์ (2557) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การกระจายอำนาจการปกครองท้องถิ่น : ศึกษารณิการปกครองตนเองตาม เจตนา湿润ของประชาชนในระดับจังหวัด มีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาแนวคิด ทฤษฎีการกระจายอำนาจการปกครองท้องถิ่นในรูปแบบการปกครองตนเอง ปัญหา และอุปสรรคของการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในประเทศไทย และเพื่อ วิเคราะห์แนวทางในการกระจายอำนาจการปกครองส่วนท้องถิ่นและรูปแบบการปกครองตนเองตาม เจตนา湿润ของประชาชนในระดับจังหวัด โดยมีขอบเขตการศึกษา คือ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักร ไทย (พุทธศักราช 2550) ร่างพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการเชียงใหม่เมืองนคร ร่าง พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการปัตตานีเมืองนคร และร่างพระราชบัญญัติระเบียบบริหาร จังหวัดปกครองตนเอง โดยวิเคราะห์โครงสร้าง อำนาจหน้าที่ การกำกับดูแล การคลังและงบประมาณ การบริหารงานบุคคลของท้องถิ่น และการมีส่วนร่วมของประชาชนในการปกครองท้องถิ่น ตามแนวคิดการปกครองตนเอง กรณีการปกครองตนเองตามเจตนา湿润ของประชาชนในระดับ จังหวัด เปรียบเทียบการปกครองท้องถิ่นของต่างประเทศ คือ ประเทศไทยปัจจุบันและประเทศไทย โดย จากการศึกษาพบว่าการปกครองท้องถิ่นไทยมีปัญหาด้านโครงสร้างที่ทับซ้อนกัน ปัญหาด้านอำนาจหน้าที่ของท้องถิ่นที่ยังไม่ชัดเจน ปัญหาด้านการกำกับดูแลที่ราชการส่วนภูมิภาคกำกับดูแลห้องถิ่นจนขาดอิสระ ปัญหาด้านการคลัง งบประมาณที่ไม่เพียงพอและขาดการพัฒนา ปัญหาด้านการบริหารงานบุคคลซึ่งขาดการพัฒนาและความก้าวหน้าทางสายอาชีพ และปัญหาด้านการมีส่วนร่วม ของประชาชน ประชาชนไม่ได้เข้าไปมีส่วนร่วมในการปกครองท้องถิ่นอย่างเพียงพอ

ณัฐพล นิลพุฒ (2548) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การกระจายอำนาจ : ศึกษารณิการถ่ายโอน การศึกษาขั้นพื้นฐานไปยังองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัญหาการถ่ายโอน การศึกษาขั้นพื้นฐานจากการตรวจสอบศึกษาธิการไปองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพราะเมื่อเริ่มมีการปฏิบัติตามนโยบายการถ่ายโอนการศึกษา มีการต่อต้านจากองค์กรประชุมศึกษาทั่วประเทศ จึงเป็น ปัญหาที่ทำให้รัฐบาลต้องแก้ไข ครอบครองการศึกษาในงานวิจัยมี 3 ประเด็นได้แก่ 1) การเมืองในนโยบาย การถ่ายโอนการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2) การแก้ปัญหาการถ่ายโอนการศึกษา และ 3) ทิศทางและการถ่ายโอนการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยใช้การวิจัยเอกสาร การสัมภาษณ์ และการสนทนากลุ่ม ผลการวิจัยพบว่า การถ่ายโอนการศึกษาสามารถดำเนินการได้ในด้านกระบวนการ แต่จำนวนสถานศึกษาที่รับการถ่ายโอนประสบความล้มเหลว และการต่อต้านขององค์กรครุทำให้เกิดผลกระทบตามมา 5 ประการ ได้แก่ 1) ทำให้รัฐบาล

ต้องมีการปรับปรุงแก้ไขหลักเกณฑ์โดยใช้วิธีการสมัครใจ 2) การดำเนินการถ่ายโอนไม่เป็นไปตามแผนที่กำหนดไว้ 3) องค์กรครุภูมิและความคิดในการถ่ายโอนออกเป็นสองชั้ว คือ ฝ่ายหนึ่งไม่ต้องการให้มีการถ่ายโอนทุกกรณี แต่อีกฝ่ายหนึ่งเห็นด้วยกับการถ่ายโอนโดยเงื่อนไขความสมัครใจ 4) ครุภูมิรยมที่สังกัดกรมสามัญศึกษาเดิม มีความเห็นแตกแยกออกเป็นสองฝ่าย คือฝ่ายหนึ่งต้องการถ่ายโอนไปอยู่กับองค์การบริหารส่วนจังหวัดและอีกฝ่ายหนึ่งต้องการตั้งเป็นสำนักงานเขตพื้นที่มีภาระจัดหัวด้วย 5) ทำให้เกิดความขัดแย้งทางความคิดการถ่ายโอนการศึกษาระหว่างข้าราชการครุภูมิขององค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น โดยสรุปในภาพรวมจึงยังไม่สามารถกระจายอำนาจจากส่วนกลางไปองค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่นได้อย่างเต็มรูปแบบ ฉะนั้นจึงเป็นเรื่องยากที่การถ่ายโอนการศึกษาขั้นพื้นฐานไปองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะประสบความสำเร็จ

วินัย วงศ์อาสา และภัชราภรณ์ ไชยรัตน์ (2558) ได้ทำการศึกษาเรื่อง ความพึงพอใจของประชาชนต่อการจัดบริการสาธารณสุขขององค์การบริหารส่วนตำบลนาพู อำเภอเพญ จังหวัดอุดรธานี มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการได้รับประโยชน์และความพึงพอใจของประชาชนต่อการจัดบริการสาธารณสุขขององค์การบริหารส่วนตำบลและเพื่อเสนอแนวทางการปรับปรุงการจัดบริการ สาธารณสุขขององค์การบริหารส่วนตำบลนาพู เนื่องจากในรอบหลายปีที่ผ่านมา องค์การบริหารส่วนตำบลนาพู มีผลการดำเนินงานที่โดดเด่นด้านการบริหารจัดการที่ดี กล่าวคือได้รับรางวัล อปท. ที่มีการบริหารจัดการที่ดีของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นติดต่อกัน เป็นระยะเวลา 3 ปี (พ.ศ. 2549 - 2551) ได้รับรางวัลชมเชยในส่วนขององค์การบริหารส่วนตำบลขนาดกลางที่มีการบริหารจัดการที่ดี ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2556 และได้รับรางวัลพระบรมราชโองการ ประจำปีงบประมาณ 2557 ผู้วิจัยที่ (3) ด้านการเสริมสร้างเครือข่ายรัฐ เอกชน และประชาสังคม ประจำปีงบประมาณ 2557 ผู้วิจัย เล็งเห็นว่า หากวางแผนต่างๆ ที่องค์การบริหารส่วนตำบลนาพูได้รับ สามารถใช้เป็นตัวชี้วัดประเมินผล การให้บริการแก่ประชาชนได้อย่าง น่าเชื่อถือจริง ประชาชนในฐานะผู้รับบริการ ซึ่งเป็นผู้สะท้อนถึงระบบและกลไกและคุณภาพการจัดบริการ สาธารณสุขขององค์การบริหารส่วนตำบลนาพู เพื่อใช้เป็น จะต้องสำรวจความพึงพอใจต่อการจัดบริการสาธารณสุขขององค์การบริหารส่วนตำบลนาพู จำเป็นจะต้นแบบในอนาคตต่อไป เครื่องมือที่ใช้คือแบบสำรวจ มีคำถามหลัก 31 ข้อ และคำถามรอง 123 ข้อ โดยข้อคำถามเกี่ยวกับระดับความพึงพอใจประกอบไปด้วยคำถามเชิงบวก (Positively Worded) และเชิงนิเสธ (Negatively Worded) ในสัดส่วนที่ใกล้เคียงกัน การสอบถามความพึงพอใจของประชาชน ประกอบด้วยการประเมิน 4 ระดับ (Four - Scale, Force Rating) ได้แก่ พึงพอใจอย่างยิ่ง หรือเห็นด้วยอย่างยิ่ง พึงพอใจหรือเห็นด้วย ไม่พึงพอใจ หรือไม่เห็นด้วย และไม่พึงพอใจอย่างยิ่ง หรือไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง ทั้งนี้แบบสำรวจได้ผ่านการประเมินคุณภาพ โดยผู้ทรงคุณวุฒิต้านการ ปรับปรุงท้องถิ่น และได้ดำเนินการทดสอบ (Pilot Test) โดยการจัดเก็บข้อมูล ในพื้นที่ อปท. จังหวัด ระยะของ จำนวน 250 ชุด ในช่วงเดือนมิถุนายน 2556 เพื่อประเมินข้อคำถาม และวิเคราะห์ค่าความเที่ยง (Reliability Test) จากนั้นจึงนำมารับรับข้อคำถามและดำเนินการสำรวจจริง ในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลนาพู ในเดือนกรกฎาคม 2556

ไฟธุรย์ คุ้มคง (2557) ได้ทำการศึกษาเรื่อง ความคิดเห็นของประชาชนต่อคุณภาพการให้บริการของเทศบาลตำบลนาขยาย อาม อำเภอนาขยาย อาม จังหวัดจันทบุรี มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความคิดเห็นของประชาชนต่อคุณภาพการให้บริการของเทศบาลตำบลนาขยาย อาม อำเภอนาขยาย อาม

จังหวัดจันทบุรี และเพื่อเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของประชาชนต่อคุณภาพการให้บริการของเทศบาลตำบล นายอาม อำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี จำแนกตามเพศ สтанสภาพสมรส อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ โดยเก็บข้อมูลจากประชาชนที่มีภูมิลำเนาอยู่ในเขตเทศบาลตำบล นายอาม อำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี จำนวน 363 คน จาก 7 หมู่บ้าน ใช้สูตรของ Yamane ทดสอบ สมมติฐานโดยใช้สถิติ t - test เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างตัวแปรอิสระที่มี 2 กลุ่ม และใช้ สถิติ One - way ANOVA เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างตัวแปรอิสระที่มี 3 กลุ่มขึ้นไป ผลการศึกษา พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มีอายุ 61 ปีขึ้นไป จบการศึกษา ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ประกอบอาชีพเกษตรกร/ประมง มีรายได้ 10,000 บาทขึ้นไปถึง 20,000 บาท ผลการศึกษาความคิดเห็นของประชาชนต่อคุณภาพการให้บริการของ เทศบาลตำบล นายอาม ภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาในรายด้านพบว่า ในด้านความเป็นรูปธรรมของ การบริการ อยู่ในระดับมากเห็นด้วยเป็นอันดับแรก รองลงมาด้านความน่าเชื่อถือและไว้วางใจอยู่ใน ระดับมาก ด้านการตอบสนองต่อผู้รับบริการอยู่ในระดับมาก ด้านการให้ความมั่นใจ แก่ผู้มารับบริการ อยู่ในระดับมาก และสุดท้ายด้านความเห็นอกเห็นใจผู้รับบริการอยู่ในระดับมาก ตามลำดับ ผลการ ทดสอบสมมติฐานพบว่า ประชาชนที่มีเพศ สтанสภาพสมรส และระดับการศึกษาต่างกัน มีความ คิดเห็นต่อคุณภาพการให้บริการของเทศบาลตำบลนายอามไม่แตกต่างกัน ส่วนประชาชนที่มีอาชีพ อาชีพ และรายได้ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อคุณภาพการให้บริการของเทศบาลตำบลนายอาม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

รุ่งพิพิญ บุตรดี (2556) ได้ทำการศึกษาเรื่อง ความพึงพอใจของประชาชนต่อบริการงาน สวัสดิการสังคมของเทศบาลตำบลกะเปอร์ อำเภอเมือง จังหวัดระนอง มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาระดับความพึงพอใจ ของประชาชนต่อบริการงานสวัสดิการสังคมของเทศบาลตำบลกะเปอร์ อำเภอเมือง จังหวัดระนอง 2) เปรียบเทียบความพึงพอใจของประชาชนต่อบริการงานสวัสดิการ สังคมของเทศบาลตำบลกะเปอร์ อำเภอเมือง จังหวัดระนอง โดยจำแนกตามเพศ อายุ ระดับ การศึกษา อาชีพ รายได้ โดยเก็บข้อมูลจากประชาชนที่มีอายุตั้งแต่ 18 ปีขึ้นไป จังหวัดระนอง จำนวน 300 คน เครื่องมือ ที่ใช้ในการเก็บข้อมูล คือ แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบที่ (t - test) การวิเคราะห์ความ แปรปรวนทางเดียว (One - Way ANOVA) และการตรวจสอบรายคู่ด้วยวิธีของ Scheffe' (Post hoc) ที่ระดับ .05 ผลการศึกษาพบว่า ประชาชนมีความพึงพอใจต่อบริการงานสวัสดิการสังคม โดย ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุดเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบร้า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ด้านการ ส่งเสริมการศึกษา รองลงมาคือ ด้านการส่งเสริมกิจกรรมนันหนนาการ ด้านการส่งเสริมสุขภาพอนามัย ด้านการบริการสังคมทั่วไป และด้านการส่งเสริมรายได้และการมีงานทำ ผลการเปรียบเทียบความ แตกต่างของความพึงพอใจของประชาชน พบร้า ประชาชนที่มีอายุ ระดับการศึกษา สтанสภาพสมรส อาชีพและรายได้ต่างกันมีความพึงพอใจต่อบริการงานสวัสดิการ สังคมของเทศบาลตำบลกะเปอร์ อำเภอเมือง จังหวัดระนองแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 ส่วนประชาชนที่มี เพศต่างกันมีความพึงพอใจต่อบริการงานสวัสดิการสังคมของเทศบาลตำบลกะเปอร์ อำเภอเมือง จังหวัดระนองไม่แตกต่างกัน

สาขาวิชาธุรัฐประศาสนศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏ
ลำปาง (2559) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การประเมินความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการให้บริการของ
เทศบาลตำบลล่วงดิน อำเภออ้อดี้ จังหวัดลำพูน มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อศึกษาระดับของความพึงพอใจ
ของประชาชนที่มีต่อการให้บริการของเทศบาลตำบลล่วงดิน อ้อดี้ จังหวัดลำพูน 2) เพื่อศึกษา
ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะที่มีต่อการให้บริการประชาชนของเทศบาลตำบลล่วงดิน อ้อดี้
จังหวัดลำพูน ทำการศึกษาเฉพาะข้อมูลจากประชาชนที่รับบริการจากเทศบาลตำบลล่วงดิน จำนวน
400 คน ใน 4 หมู่บ้าน ในเขตเทศบาลตำบลล่วงดิน อ้อดี้ จังหวัดลำพูน ผลการศึกษาความพึงพอใจ
ต่อการปฏิบัติงานของเทศบาลตำบลล่วงดินในภาพรวม พบว่า โดยภาพรวมแล้วประชาชนผู้ใช้บริการ
เทศบาลตำบลล่วงดินมีความพึงพอใจต่อการได้รับบริการ โดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.18
คิดเป็นร้อยละ 83.6

ฉบับนี้ อาจารย์อรัมภ์วีโรจน์ (2557) ได้ทำการศึกษาเรื่อง แนวทางในการกระจายอำนาจแบบ
จังหวัดจัดการตนเอง : ศึกษารณ "ธรรมนูญประชาชนคนอำนาจเจริญ พ.ศ. 2555" วัตถุประสงค์เพื่อ
1) ศึกษาข้อความคิดว่าด้วยการกระจายอำนาจและการมีส่วนร่วมของประชาชน 2) ศึกษา
เปรียบเทียบการปกครองส่วนท้องถิ่นและการมีส่วนร่วมของประชาชนในต่างประเทศกับประเทศไทย
3) ศึกษาสาเหตุของการจัดทำธรรมนูญประชาชนคนอำนาจเจริญ แนวคิด จังหวัดจัดการตนเองและ
วิเคราะห์สถานะทางกฎหมายของธรรมนูญประชาชนคนอำนาจเจริญ 4) ศึกษาการปรับโครงสร้างการ
บริหารราชการแผ่นดินและตราภูมายะรัฐด้วยพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการให้ อำนาจองค์กรปกครอง
ส่วนท้องถิ่นจัดการตนเอง ตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ จากผลการศึกษาพบว่า จังหวัดอำนาจเจริญ
มีปัญหาพื้นฐานในด้านการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมมาตั้งแต่ดีจนถึงการจัดตั้งขึ้นเป็นจังหวัดมาก
กว่า 21 ปี ยังไม่ได้รับการแก้ไขให้ดีขึ้นกว่าเดิม ยังคงมีปัญหาความยากจน การมีรายได้น้อยและ
ผลตอบแทนจากการผลิตในพื้นที่ต่ำ รัฐบาลส่งเสริมเกษตรกรรมสมัยใหม่เพื่อการค้า ทำให้เกษตรกร
ต้องลงทุนในการเพาะปลูกสูง แต่สินค้าเกษตรมีความผันผวน ถูกเอาเปรียบจากผู้ประกอบการ
ประสบปัญหาขาดทุนจนกล่าวเป็นหนี้สินเรื้อรังและประชาชนไม่มีความมั่นคงในการอุดหนุนที่ดินอีก
ทั้งระบบการศึกษาถูกกำหนดจากส่วนกลาง ทำให้เด็กและเยาวชนขาดการเรียนรู้และสืบทอดภูมิ
ปัญญาของชุมชนท้องถิ่น

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อสำรวจความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการให้บริการ
ของเทศบาลตำบลอรัญญิก อำเภอครหหลวง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

- 3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- 3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
- 3.3 การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ
- 3.4 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3.5 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล
- 3.6 การแปลผลข้อมูล
- 3.7 การวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3.1.1 ประชากร ได้แก่ ประชาชนที่เคยมาขอรับบริการและมีภูมิลำเนาอยู่ในทะเบียนราษฎร์
ในเทศบาลตำบลอรัญญิก อำเภอครหหลวง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

3.1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ ประชาชนที่เคยมาขอรับบริการและมีภูมิลำเนาอยู่
ในทะเบียนราษฎร์ของเขตเทศบาลตำบลอรัญญิก อำเภอครหหลวง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดย
กำหนดกลุ่มตัวอย่าง อ้างอิงตามตารางสำเร็จรูปของเครจี้และมอร์แกน (Krejcie & Morgan อ้างถึง
ใน สุวิมล ติรakanan, 2557) จำนวน 398 คน โดยวิธีการสุ่มตัวอย่างโดยอาศัยหลักความน่าจะเป็น
(Probability Sampling) ด้วยวิธีสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling)

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้สำหรับการวิจัยครั้งนี้ แบ่งออกเป็น 3 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา
อาชีพ รายได้ จำนวนครั้งที่ไปขอรับบริการ เวลาที่ใช้ในการรับบริการแต่ละครั้ง ช่องทางการรับบริการ
ข้อมูลข่าวสารของเทศบาลตำบลอรัญญิก

ส่วนที่ 2 คำถามเกี่ยวกับความพึงพอใจของผู้รับบริการต่อการให้บริการจำแนกตามงาน
บริการของเทศบาลตำบลอรัญญิก ประกอบด้วย งานด้านจัดเก็บรายได้ งานด้านพัฒนาชุมชน งาน
ด้านโครงสร้างพื้นฐาน และงานด้านสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม โดยลักษณะของแบบสอบถามจะเป็น
แบบเลือกตอบ (Check List) การประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ดังนี้

1 = ความพึงพอใจระดับน้อยที่สุด

2 = ความพึงพอใจระดับน้อย

3 = ความพึงพอใจระดับปานกลาง

4 = ความพึงพอใจระดับมาก

5 = ความพึงพอใจระดับมากที่สุด

ในการศึกษาครั้งนี้ ได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อ การให้บริการในงานด้านจัดเก็บรายได้ งานด้านพัฒนาชุมชน งานด้านโครงสร้างพื้นฐาน และงานด้านสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม ของเทศบาลตำบล lorรัญญา อำเภอครหหลวง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ในประเด็นการสำรวจสำคัญ 4 ประเด็นหลัก ดังนี้

- 1) ขั้นตอนการให้บริการ
- 2) ช่องทางการให้บริการ
- 3) เจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการ
- 4) สิ่งอำนวยความสะดวก

3.3 การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

เพื่อให้แบบสอบถามมีความเที่ยงตรงผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามให้อาจารย์ผู้ทรงคุณวุฒิ พิจารณาตรวจสอบเนื้อหาและโครงสร้างของแบบสอบถามและได้นำแบบสอบถามจำนวน 30 ชุด ไปทดสอบ (Try Out) กับกลุ่มตัวอย่างที่มีลักษณะประชากรคล้ายกับกลุ่มตัวอย่างจริงและหาข้อบกพร่องนำมาแก้ไขปรับปรุงแล้วจึงนำไปใช้เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลภาคสนามและนำข้อมูลที่ได้ไปทดสอบความเชื่อมั่น (Reliability) ด้วยวิธีของครอนบาก (Cronbach's Alpha) โดยใช้โปรแกรมทดสอบสถิติสำหรับ R โดยในส่วนของแบบสอบถามความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการให้บริการ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.932

3.4 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลในการศึกษาครั้งนี้ ได้ดำเนินการเก็บข้อมูลในช่วงเดือนกรกฎาคม 2563 - สิงหาคม 2563 ระยะเวลาเก็บข้อมูล 2 เดือน โดยเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถาม จำกกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนผู้ที่เคยใช้บริการของเทศบาลตำบล lorรัญญา อำเภอครหหลวง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำนวน 400 ชุด แต่เกิดความไม่สมบูรณ์ของข้อมูล 21 ชุด ดังนั้น จึงเหลือแบบสอบถามที่สมบูรณ์ในการนำมารวิเคราะห์ข้อมูล จำนวน 379 ชุด

3.5 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลสำหรับการศึกษาครั้งนี้ คณานักงานได้วิเคราะห์สาระสำคัญเพื่อสรุป ประเด็นเกี่ยวกับความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการให้บริการของเทศบาลตำบล lorรัญญา อำเภอครหหลวง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ดังต่อไปนี้

3.5.1 การวิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้รับบริการหรือกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ซึ่งประกอบด้วย ค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)

3.5.2 การวิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับความพึงพอใจที่มีต่อการให้บริการของเทศบาล ตำบล lorรัญญา อำเภอครหหลวง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยใช้สถิติค่าความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) การประเมินค่าความพึงพอใจเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) โดยให้คะแนนเป็น 5 4 3 2 1 ซึ่งความหมายของค่าคะแนนแบ่งเป็นระดับ ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.80	หมายถึง พึงพอใจน้อยที่สุด
ค่าเฉลี่ย 1.81 – 2.60	หมายถึง พึงพอใจ
ค่าเฉลี่ย 2.61 – 3.40	หมายถึง พึงพอใจปานกลาง
ค่าเฉลี่ย 3.41 – 4.20	หมายถึง พ่อใจมาก
ค่าเฉลี่ย 4.21 – 5.00	หมายถึง พอใจมากที่สุด

3.5.3 กำหนดการแปลความหมายระดับความพึงพอใจ โดยนำค่าเฉลี่ยปรับเป็นร้อยละด้วย การคูณ 20 นำค่าร้อยละที่ได้เทียบหาค่าคะแนนตามเกณฑ์แบบประเมินที่กำหนดไว้ดังนี้

ระดับความพึงพอใจ มากกว่าร้อยละ	95	ระดับคะแนน 10
ระดับความพึงพอใจ ไม่เกินร้อยละ	95	ระดับคะแนน 9
ระดับความพึงพอใจ ไม่เกินร้อยละ	90	ระดับคะแนน 8
ระดับความพึงพอใจ ไม่เกินร้อยละ	85	ระดับคะแนน 7
ระดับความพึงพอใจ ไม่เกินร้อยละ	80	ระดับคะแนน 6
ระดับความพึงพอใจ ไม่เกินร้อยละ	75	ระดับคะแนน 5
ระดับความพึงพอใจ ไม่เกินร้อยละ	70	ระดับคะแนน 4
ระดับความพึงพอใจ ไม่เกินร้อยละ	65	ระดับคะแนน 3
ระดับความพึงพอใจ ไม่เกินร้อยละ	60	ระดับคะแนน 2
ระดับความพึงพอใจ ไม่เกินร้อยละ	55	ระดับคะแนน 1
ระดับความพึงพอใจ ต่ำกว่าร้อยละ	50	ระดับคะแนน 0

3.6 การแปลผลข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลใช้วิธีการหาค่าในรูป ค่าความถี่ ค่าร้อยละ สำหรับคำถามแต่ละข้อ ดังนี้

1) ข้อคำถามที่เป็นข้อมูลทั่วไป ใช้ค่าความถี่และค่าร้อยละ

2) ข้อคำถามเกี่ยวกับระดับความพึงพอใจ ที่แบ่งออกเป็น 5 ระดับ คือ ความพึงพอใจมากที่สุด ความพึงพอใจมาก ความพึงพอใจปานกลาง ความพึงพอใจน้อย และความพึงพอใจน้อยที่สุด โดยแสดงด้วยค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

3.7 การวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามเรียบร้อยแล้ว ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม แล้วนำไปวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์และแปลผลข้อมูลโดยคณะกรรมการวิจัยของคณะบริหารธุรกิจและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อสำรวจความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการให้บริการของเทศบาลตำบลอรัญญิก อำเภอครหหลวง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยจำแนกตามงานบริการของเทศบาลตำบล อรัญญิก ที่ให้บริการต่อประชาชนในพื้นที่ ขณะผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลแบ่งออกเป็น 4 ตอน ดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 ผลการการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการให้บริการจำแนกตามงานบริการ

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการให้บริการจำแนกตามกระบวนการให้บริการในแต่ละงาน

ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะจากผลการสำรวจ จำแนกตามงานบริการในแต่ละด้าน

ทั้งนี้เพื่อให้การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลและการทำความเข้าใจผลการวิเคราะห์ข้อมูลตรงกัน ขณะผู้วิจัยจึงกำหนดสัญลักษณ์และความหมายแทนค่าสถิติต่าง ๆ ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

สัญลักษณ์	ความหมาย
N	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง (Sample Size)
$\bar{X}$	ค่าเฉลี่ยเลขคณิต (Sample Mean)
S.D.	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

1.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ สภาพครอบครัว ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ จำนวนครั้งที่ไปขอรับบริการ เวลาที่ใช้ในการรับบริการแต่ละครั้งและช่องทางการรับบริการ ข้อมูลข่าวสารของเทศบาลตำบลอรัญญิก ผลการวิเคราะห์ดังตารางที่ 4.1

ตารางที่ 4.1 การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	258	68.10
หญิง	121	31.90
รวม	379	100.00

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
อายุ		
ต่ำกว่า 20 ปี	15	4.00
20 - 40 ปี	83	21.90
41 - 60 ปี	181	47.80
60 ปีขึ้นไป	100	26.40
รวม	379	100.00
สถานภาพ		
โสด	120	31.70
สมรส	216	57.00
หย่า/หม้าย	32	8.40
แยกกันอยู่	11	2.90
รวม	379	100.00
ระดับการศึกษา		
ประถมศึกษา	105	27.70
มัธยมศึกษาตอนต้น	45	11.90
มัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช.	89	23.50
อนุปริญญา/ปวส./ปวท.	53	14.00
ปริญญาตรี	79	20.80
สูงกว่าปริญญาตรี	8	2.10
รวม	379	100.00
อาชีพ		
ข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ	30	7.90
ค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว/เจ้าของกิจการ	143	37.70
เกษตรกรรม/ประมง	26	6.90
พนักงานบริษัทเอกชน	109	28.80
นักเรียน/นักศึกษา	16	4.20
อื่นๆ ระบุ	55	14.50
รวม	379	100.00
รายได้		
ต่ำกว่า 5,000 บาท	74	19.50
5,000 - 10,000 บาท	163	43.00
10,001 - 15,000 บาท	69	18.20
15,001 - 20,000 บาท	52	13.70
มากกว่า 20,000 บาท	21	5.50
รวม	379	100.00

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
จำนวนครั้งที่ไปขอรับบริการ		
น้อยกว่า 5 ครั้งต่อปี	321	84.70
5 - 10 ครั้งต่อปี	42	11.10
มากกว่า 10 ครั้งต่อปี	16	4.20
รวม	379	100.00
เวลาที่ใช้ในการรับบริการแต่ละครั้ง		
น้อยกว่า 30 นาที	328	86.50
30 - 60 นาที	25	6.60
2 - 3 ชั่วโมง	21	5.50
3 - 4 ชั่วโมง	5	1.30
มากกว่า 4 ชั่วโมง	0	0.00
รวม	379	100.00

จากตารางที่ 4.1 การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม พบร่วมกันว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่เคยมาติดต่อขอรับบริการส่วนใหญ่เป็นเพศชาย จำนวน 258 คน คิดเป็นร้อยละ 68.10 และเป็นเพศหญิง จำนวน 121 คน คิดเป็นร้อยละ 31.90 ซึ่งส่วนใหญ่มีอายุ 41-60 ปี จำนวน 181 คน คิดเป็นร้อยละ 47.80 รองลงมา คือ อายุ 60 ปีขึ้นไป จำนวน 100 คน คิดเป็นร้อยละ 26.40 และน้อยที่สุด คือ อายุต่ำกว่า 20 ปี จำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 4.00 เมื่อพิจารณาสถานภาพของประชาชนที่เคยมาติดต่อขอรับบริการส่วนใหญ่มีสถานภาพสมรส จำนวน 216 คน คิดเป็นร้อยละ 57.00 รองลงมา คือ สถานภาพโสด จำนวน 120 คน คิดเป็นร้อยละ 31.70 และผู้ตอบแบบสอบถามที่เคยมาติดต่อขอรับบริการมีสถานภาพแยกกันอยู่ มีจำนวนน้อยที่สุด มีจำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 2.90

เมื่อพิจารณาระดับการศึกษาของผู้ตอบแบบสอบถามที่เคยมาติดต่อขอรับบริการส่วนใหญ่มี การศึกษาอยู่ในระดับประถมศึกษา จำนวน 105 คน คิดเป็นร้อยละ 27.70 รองลงมา คือ มีการศึกษาระดับ มัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช. จำนวน 89 คน คิดเป็นร้อยละ 23.50 และน้อยที่สุด คือ มีการศึกษาระดับสูง กว่าปริญญาตรี จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 2.10 โดยส่วนใหญ่มีอาชีพค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว/เจ้าของ กิจการ จำนวน 143 คน คิดเป็นร้อยละ 37.70 รองลงมาอาชีพพนักงานบริษัท จำนวน 109 คน คิดเป็นร้อย ละ 28.80 และน้อยที่สุด คือ นักเรียน/นักศึกษา จำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 4.20 และผู้ตอบแบบสอบถามที่เคยมาติดต่อขอรับบริการส่วนใหญ่มีรายได้ 5,000 - 10,000 บาท จำนวน 163 คน คิดเป็นร้อยละ 43.00 รองลงมา คือ มีรายได้ ต่ำกว่า 5,000 บาท จำนวน 74 คน คิดเป็นร้อยละ 19.50 และน้อยที่สุด คือ มีรายได้มากกว่า 20,000 บาท จำนวน 21 คน คิดเป็นร้อยละ 5.50

และเมื่อพิจารณาจำนวนครั้งที่ไปขอรับบริการ ผู้ตอบแบบสอบถามที่เคยมาติดต่อขอรับบริการส่วนใหญ่มาติดต่อใช้บริการ คือ น้อยกว่า 5 ครั้งต่อปี จำนวน 321 คน คิดเป็นร้อยละ 84.70 รองลงมา คือ ใช้บริการ 5 - 10 ครั้งต่อปี จำนวน 42 คน คิดเป็นร้อยละ 11.10 และน้อยที่สุด คือ ใช้บริการมากกว่า 10 ครั้งต่อปี จำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 4.20 โดยส่วนใหญ่มาติดต่อใช้บริการโดยใช้เวลาน้อยกว่า 30 นาที จำนวน 328 คน คิดเป็นร้อยละ 86.50 รองลงมา คือ ใช้บริการ 30 - 60 นาที จำนวน 25 คน คิดเป็นร้อยละ 6.60 และน้อยที่สุด คือ ใช้บริการ 3 - 4 ชั่วโมง จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 1.30

1.2 ผลการวิเคราะห์ช่องทางที่ได้รับข้อมูลข่าวสารของเทศบาลตำบลอรัญญิก

การวิเคราะห์ช่องทางสื่อต่าง ๆ ของผู้ตอบแบบสอบถามที่ได้รับข้อมูลข่าวสารจากเทศบาลตำบลอรัญญิก อำเภอนครหลวง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ผลการวิเคราะห์ดังตารางที่ 4.2

ตารางที่ 4.2 จำนวนร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามที่ได้รับข้อมูลข่าวสาร ของเทศบาลตำบลอรัญญิก จำกัดช่องทางสื่อต่าง ๆ

สื่อ	N = 379		
	ได้รับข้อมูล (ร้อยละ)	ไม่ได้รับข้อมูล (ร้อยละ)	รวม (ร้อยละ)
1. หนังสือพิมพ์	15 (4.00)	364 (96.00)	379 (100.00)
2. วิทยุ	334 (88.10)	45 (11.90)	379 (100.00)
3. ป้ายคัทเอาท์	3 (0.80)	376 (99.20)	379 (100.00)
4. แผ่นพับใบปลิว	2 (0.50)	377 (99.50)	379 (100.00)
5. ผู้นำชุมชน	137 (36.10)	242 (63.90)	379 (100.00)
6. รถแท่ประชาสัมพันธ์	1 (0.30)	378 (99.70)	379 (100.00)
7. ป้ายอักษรไฟวิ่ง	1 (0.30)	378 (99.70)	379 (100.00)
8. โปรแกรมสนทนากลุ่มสมาร์ทโฟน (ไลน์; Line)	13 (3.40)	366 (96.60)	379 (100.00)
9. เฟสบุ๊ก (Facebook)	17 (4.50)	362 (95.50)	379 (100.00)
10. อื่นๆ	6 (1.60)	373 (98.40)	379 (100.00)

จากตารางที่ 4.2 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่เคยมาติดต่อเข้ารับบริการของเทศบาลตำบลอรัญญิก อำเภอนครหลวง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ได้รับข้อมูลข่าวสารจากวิถยามากที่สุด จำนวน 334 คน คิดเป็นร้อยละ 88.10 รองลงมา คือ จากผู้นำชุมชน จำนวน 137 คน คิดเป็นร้อยละ 36.10 และน้อยที่สุด คือ จากรถแท่ประชาสัมพันธ์ จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 0.30 และจากป้ายอักษรไฟวิ่ง จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 0.30

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการให้บริการ จำแนกตามงานบริการ

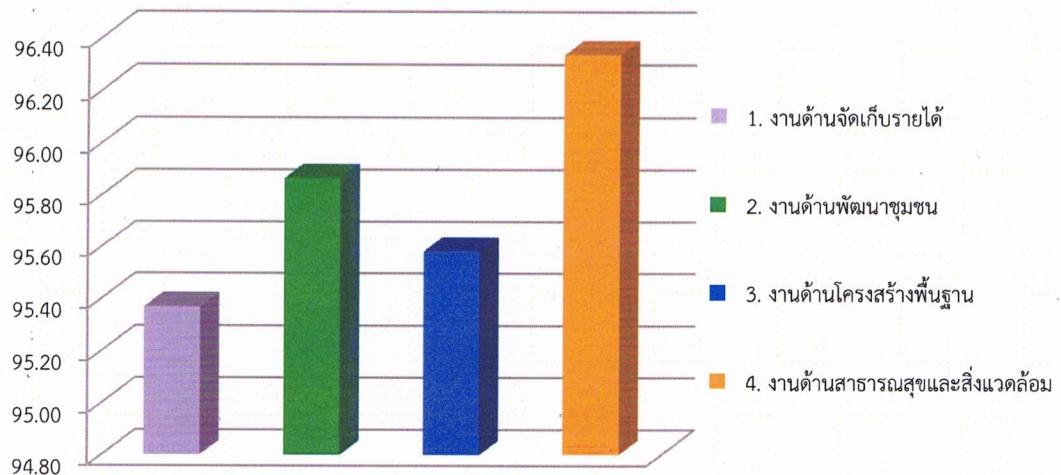
ผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการให้บริการจำแนกตามงานบริการของเทศบาลตำบลลอรัญญิก อำเภอครหหลวง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำนวน 4 งาน ได้แก่ งานด้านจัดเก็บรายได้ งานด้านพัฒนาชุมชน งานด้านโครงสร้างพื้นฐาน งานด้านสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม ผลการวิเคราะห์ดังตารางที่ 4.3

ตารางที่ 4.3 ผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการให้บริการ จำแนกตามงานบริการ ของเทศบาลตำบลลอรัญญิก อำเภอครหหลวง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ด้านการให้บริการ	<i>N = 379</i>			ระดับ ความพึงพอใจ
	<i>X</i>	S.D.	ร้อยละ	
1. งานด้านจัดเก็บรายได้	4.77	0.54	95.37	มากที่สุด
2. งานด้านพัฒนาชุมชน	4.79	0.52	95.86	มากที่สุด
3. งานด้านโครงสร้างพื้นฐาน	4.78	0.55	95.58	มากที่สุด
4. งานด้านสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม	4.82	0.53	96.33	มากที่สุด
รวม	4.79	0.53	95.79	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.3 พบว่า ประชาชนมีความพึงพอใจต่อการให้บริการจำแนกตามงานบริการของเทศบาลตำบลลอรัญญิก อำเภอครหหลวง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย 4.79 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.53) คิดเป็นร้อยละ 95.79 และคิดเป็นคะแนนตามเกณฑ์แบบประเมินประสิทธิภาพและประสิทธิผลการปฏิบัติงานราชการ อยู่ในคะแนนระดับ 10

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยความพึงพอใจจากมากไปหาน้อย พบร้า ค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ งานด้านสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม (ค่าเฉลี่ย 4.82 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.53) โดยคิดเป็นร้อยละ 96.33 รองลงมาคือ งานด้านพัฒนาชุมชน (ค่าเฉลี่ย 4.79 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.52) คิดเป็นร้อยละ 95.86 งานด้านโครงสร้างพื้นฐาน (ค่าเฉลี่ย 4.78 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.55) คิดเป็นร้อยละ 95.58 และความพึงพอใจที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ งานด้านจัดเก็บรายได้ (ค่าเฉลี่ย 4.77 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.54) คิดเป็นร้อยละ 95.37 ดังแสดงรายละเอียดในภาพที่ 4.1

ภาพที่ 4.1 ค่าร้อยละความพึงพอใจของประชาชนต่อการให้บริการจำแนกตามงานบริการ

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการให้บริการ จำแนกตามกระบวนการให้บริการในแต่ละงาน

การวิเคราะห์ความพึงพอใจของประชาชน จำแนกตามด้านกระบวนการให้บริการ ในแต่ละงานของเทศบาลตำบลอรัญญิก อำเภอครหหลวง จังหวัดพะนนครศรีอยุธยา ผลการวิเคราะห์ดังตารางที่ 4.4 - 4.7

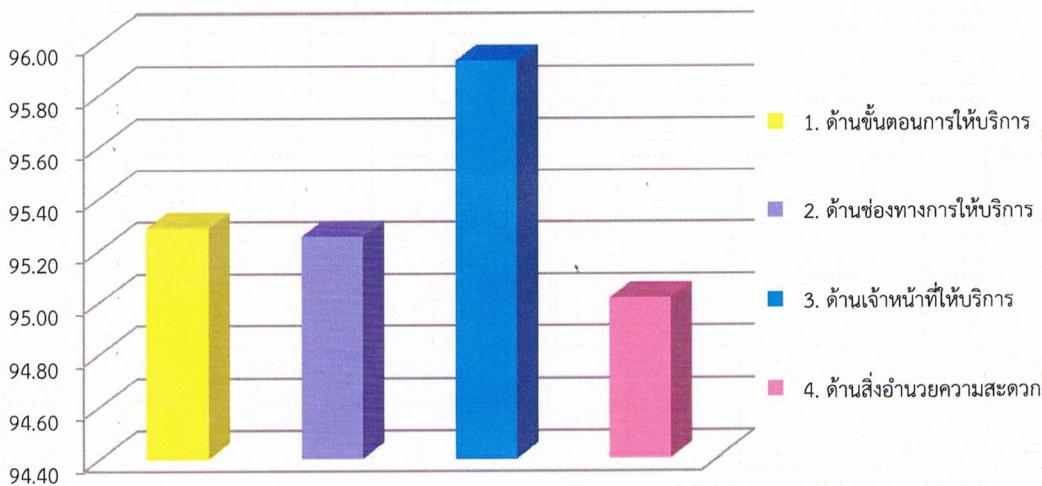
ตารางที่ 4.4 ผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการให้บริการงานด้านจัดเก็บรายได้ ของเทศบาลตำบลอรัญญิก อำเภอครหหลวง จังหวัดพะนนครศรีอยุธยา

ด้านกระบวนการขั้นตอนการให้บริการ	$N = 379$			ระดับ ความพึงพอใจ
	$\bar{X}$	S.D.	ร้อยละ	
1. ด้านขั้นตอนการให้บริการ	4.76	0.57	95.28	มากที่สุด
2. ด้านช่องทางการให้บริการ	4.76	0.51	95.25	มากที่สุด
3. ด้านเจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการ	4.80	0.53	95.93	มากที่สุด
4. ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก	4.75	0.54	95.01	มากที่สุด
รวม	4.77	0.54	95.37	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.4 พบร่วมกันว่า ประชาชนมีความพึงพอใจต่อการให้บริการงานด้านจัดเก็บรายได้ของเทศบาลตำบลอรัญญิก อำเภอครหหลวง จังหวัดพะนนครศรีอยุธยา โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย 4.77 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.54) คิดเป็นร้อยละ 95.37 และคิดเป็นคะแนนตามเกณฑ์แบบประเมินประสิทธิภาพ และประสิทธิผลการปฏิบัติงานราชการ อยู่ในคะแนนระดับ 10

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยความพึงพอใจจากมากไปหาน้อย พบร่วมกันว่า ค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านเจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการ (ค่าเฉลี่ย 4.80 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.53) คิดเป็นร้อยละ 95.93 รองลงมาคือ ด้านขั้นตอนการให้บริการ (ค่าเฉลี่ย 4.76 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.57) คิดเป็น

ร้อยละ 95.28 ด้านช่องทางการให้บริการ (ค่าเฉลี่ย 4.76 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.51) คิดเป็นร้อยละ 95.25 และความพึงพอใจที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก (ค่าเฉลี่ย 4.75 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.54) คิดเป็นร้อยละ 95.01 ดังแสดงรายละเอียดในภาพที่ 4.2

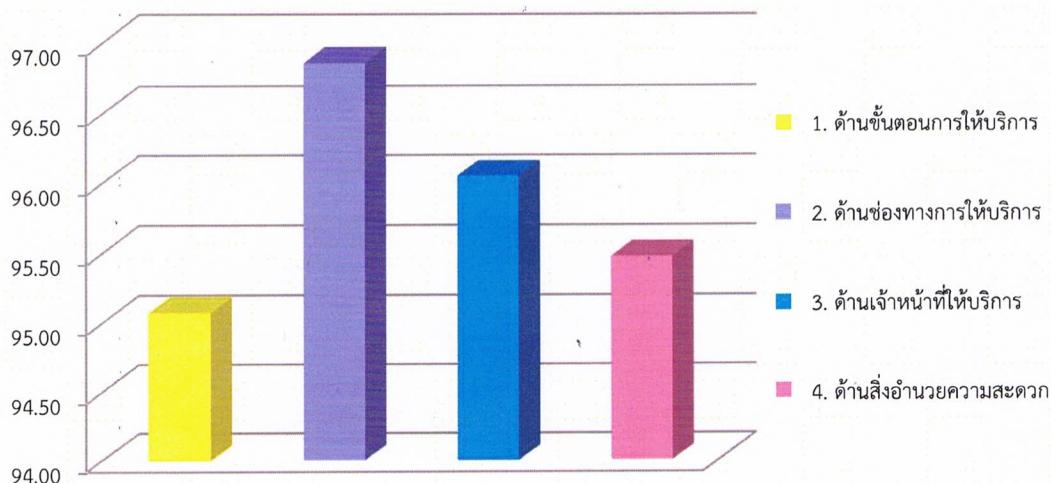
ภาพที่ 4.2 ค่าร้อยละความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการให้บริการงานด้านจัดเก็บรายได้

ตารางที่ 4.5 ผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการให้บริการงานด้านพัฒนาชุมชน
ของเทศบาลตำบลอรัญญิก อำเภอครหหลวง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ด้านกระบวนการขั้นตอนการให้บริการ	<i>N</i> = 379			ระดับ ความพึงพอใจ
	<i>X̄</i>	S.D.	ร้อยละ	
1. ด้านขั้นตอนการให้บริการ	4.75	0.54	95.07	มากที่สุด
2. ด้านช่องทางการให้บริการ	4.84	0.50	96.86	มากที่สุด
3. ด้านเจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการ	4.80	0.52	96.05	มากที่สุด
4. ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก	4.77	0.53	95.47	มากที่สุด
รวม	4.79	0.52	95.86	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.5 พบว่า ประชาชนมีความพึงพอใจต่อการให้บริการงานด้านพัฒนาชุมชน ของเทศบาลตำบลอรัญญิก อำเภอครหหลวง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย 4.79 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.52) คิดเป็นร้อยละ 95.86 และคิดเป็นคะแนนตามเกณฑ์แบบประเมิน ประสิทธิภาพและประสิทธิผลการปฏิบัติงานราชการ อยู่ในคะแนนระดับ 10

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยความพึงพอใจจากมากไปหาน้อย พบว่า ค่าเฉลี่ย สูงสุด คือ ด้านช่องทางการให้บริการ (ค่าเฉลี่ย 4.84 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.50) คิดเป็นร้อยละ 96.86 รองลงมา คือ ด้านเจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการ (ค่าเฉลี่ย 4.80 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.52) คิดเป็นร้อยละ 96.05 ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก (ค่าเฉลี่ย 4.77 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.53) คิดเป็นร้อยละ 95.47 และความพึงพอใจที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ด้านขั้นตอนการให้บริการ (ค่าเฉลี่ย 4.75 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.54) คิดเป็นร้อยละ 95.07 แสดงรายละเอียดในภาพที่ 4.3

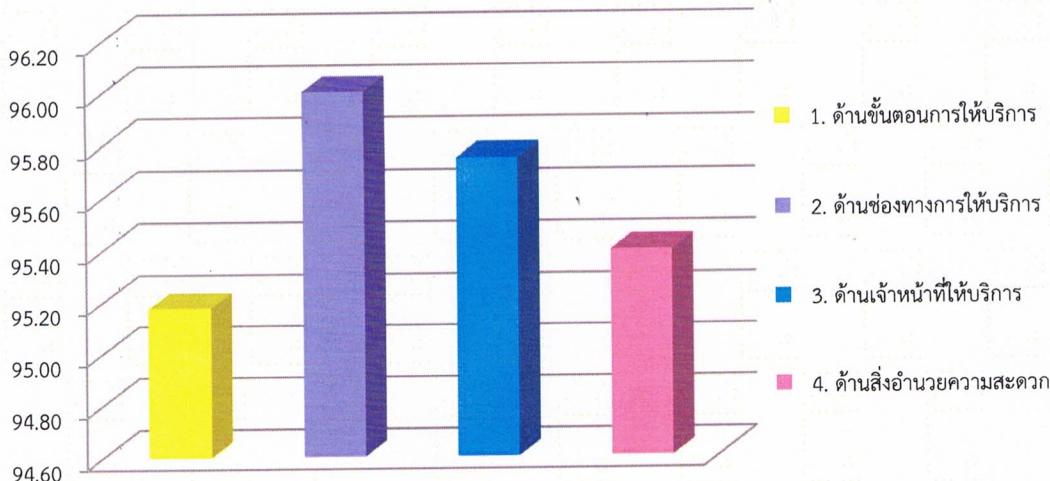
ภาพที่ 4.3 ค่าร้อยละความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการให้บริการงานด้านพัฒนาชุมชน

ตารางที่ 4.6 ผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการให้บริการงานด้านโครงสร้างพื้นฐานของเทศบาลตำบลอรัญญิก อำเภอครหดวง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ด้านกระบวนการขั้นตอนการให้บริการ	$N = 379$			ระดับความพึงพอใจ
	$\bar{X}$	$S.D.$	ร้อยละ	
1. ด้านขั้นตอนการให้บริการ	4.76	0.58	95.18	มากที่สุด
2. ด้านช่องทางการให้บริการ	4.80	0.54	96.00	มากที่สุด
3. ด้านเจ้าหน้าที่ให้บริการ	4.79	0.53	95.75	มากที่สุด
4. ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก	4.77	0.53	95.40	มากที่สุด
รวม	4.78	0.55	95.58	มากที่สุด

จากการที่ 4.6 พบว่า ประชาชนมีความพึงพอใจต่อการให้บริการงานด้านโครงสร้างพื้นฐาน ของเทศบาลตำบลอรัญญิก อำเภอครหดวง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย 4.78 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.55) คิดเป็นร้อยละ 95.58 และคิดเป็นคะแนนตามเกณฑ์แบบประเมินประสิทธิภาพและประสิทธิผลการปฏิบัติงานราชการ อยู่ในคะแนนระดับ 10

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยความพึงพอใจจากมากไปน้อย พบว่า ค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านช่องทางการให้บริการ (ค่าเฉลี่ย 4.80 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.54) คิดเป็นร้อยละ 96.00 รองลงมาคือ ด้านเจ้าหน้าที่ให้บริการ (ค่าเฉลี่ย 4.79 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.53) คิดเป็นร้อยละ 95.75 ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก (ค่าเฉลี่ย 4.77 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.53) คิดเป็นร้อยละ 95.40 และความพึงพอใจที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ด้านขั้นตอนการให้บริการ (ค่าเฉลี่ย 4.76 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.58) คิดเป็นร้อยละ 95.18 และง่ายดายลดอีกด้านในภาพที่ 4.4

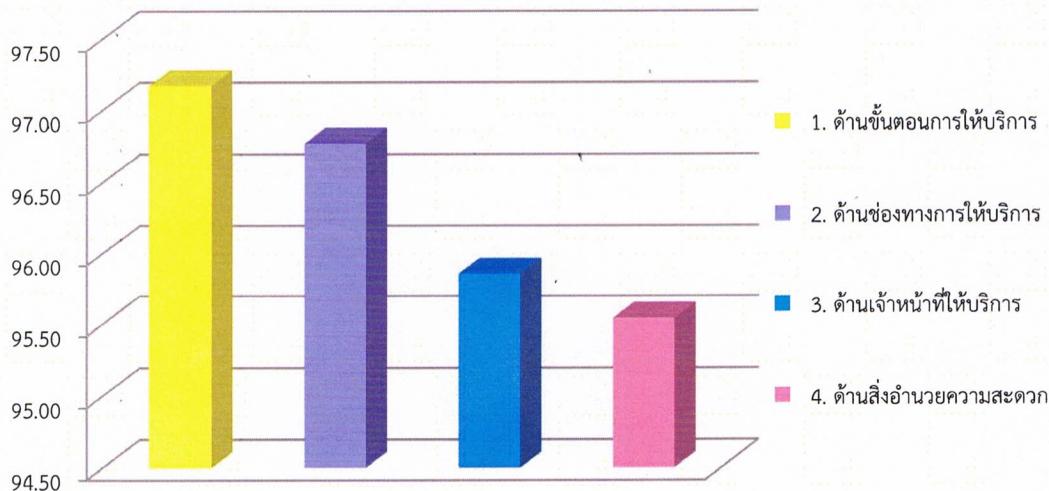
ภาพที่ 4.4 ค่าร้อยละความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการให้บริการงานด้านโครงสร้างพื้นฐาน

ตารางที่ 4.7 ผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการให้บริการงานด้านสาธารณสุข และสิ่งแวดล้อม ของเทศบาลตำบลอรัญญิก อำเภอครหดวง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ด้านกระบวนการขั้นตอนการให้บริการ	<i>N = 379</i>			ระดับ ความพึงพอใจ
	<i>X</i>	S.D.	ร้อยละ	
1. ด้านขั้นตอนการให้บริการ	4.86	0.51	97.17	มากที่สุด
2. ด้านช่องทางการให้บริการ	4.84	0.55	96.77	มากที่สุด
3. ด้านเจ้าหน้าที่ให้บริการ	4.79	0.49	95.86	มากที่สุด
4. ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก	4.78	0.55	95.54	มากที่สุด
รวม	4.82	0.53	96.33	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.7 พบร่วมกันว่า ประชาชนมีความพึงพอใจต่อการให้บริการงานด้านสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม ของเทศบาลตำบลอรัญญิก อำเภอครหดวง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย 4.82 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.53) คิดเป็นร้อยละ 96.33 และคิดเป็นคะแนนตามเกณฑ์แบบประเมินประสิทธิภาพและประสิทธิผลการปฏิบัติงานราชการ อยู่ในคะแนนระดับ 10

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยความพึงพอใจจากมากไปน้อย พบว่า ค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านขั้นตอนการให้บริการ (ค่าเฉลี่ย 4.86 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.51) คิดเป็นร้อยละ 97.17 รองลงมาคือ ด้านช่องทางการให้บริการ (ค่าเฉลี่ย 4.84 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.55) คิดเป็นร้อยละ 96.77 ด้านเจ้าหน้าที่ให้บริการ (ค่าเฉลี่ย 4.79 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.49) คิดเป็นร้อยละ 95.86 และความพึงพอใจที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก (ค่าเฉลี่ย 4.78 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.55) คิดเป็นร้อยละ 95.54 แสดงรายละเอียดในภาพที่ 4.5

ภาพที่ 4.5 ค่าร้อยละความพึงพอใจของประชาชนต่อการให้บริการงานด้านสาธารณสุข และสิ่งแวดล้อม

ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะจากผลการสำรวจ จำแนกตามงานบริการในแต่ละด้าน

ข้อเสนอแนะจากผลการสำรวจซึ่งรวบรวมจากข้อเสนอแนะและคำแนะนำเพิ่มเติมจากกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งเป็นประชาชนในพื้นที่ที่ให้ข้อมูลในแบบสอบถาม จำแนกตามงานบริการในแต่ละด้านของเทศบาลตำบล อรัญญิก อำเภอครุหลวง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1) งานด้านจัดเก็บรายได้

ข้อเสนอแนะ : ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก ควรมีสิ่งอำนวยความสะดวกที่เหมาะสม และเพียงพอต่อการให้บริการประชาชนผู้มาขอรับบริการ

2) งานด้านพัฒนาชุมชน

ข้อเสนอแนะ : ขั้นตอนการให้บริการ ควรมีป้ายหรือเอกสารอื่น ๆ แสดงขั้นตอนการให้บริการที่ชัดเจน ครบถ้วน

3) งานด้านโครงสร้างพื้นฐาน

ข้อเสนอแนะ : ขั้นตอนการให้บริการ ควรให้บริการด้วยความรวดเร็วและเหมาะสมกับ กิจกรรมที่ดำเนินการ

4) งานด้านสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม

ข้อเสนอแนะ : ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก ในแต่ละฝ่ายควรจัดหาโต๊ะเก้าอี้ให้เพียงพอ ต่อประชาชนผู้มาใช้บริการ เพื่อสามารถอำนวยความสะดวกให้แก่ประชาชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

บทที่ 5

สรุปผลการประเมิน

5.1 สรุปผลการประเมิน

การสำรวจความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการให้บริการของเทศบาลตำบลอรัญญิก อำเภอครหหลวง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำนวน 4 งาน ได้แก่ งานด้านจัดเก็บรายได้ งานด้านพัฒนาชุมชน งานด้านโครงสร้างพื้นฐาน และงานด้านสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม โดยแต่ละงานกำหนดกรอบการประเมินจำแนกตามด้านกระบวนการภารกิจให้บริการ คณะผู้วิจัยสามารถสรุปผลการประเมินโดยเรียงตามลำดับภารกิจ ทั้ง 4 งาน ดังนี้

5.1.1 งานด้านจัดเก็บรายได้ ผลการประเมินความพึงพอใจของประชาชนผู้รับบริการ ที่มีต่อการให้บริการงานด้านจัดเก็บรายได้ของเทศบาลตำบลอรัญญิก อำเภอครหหลวง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ผลการประเมินพบว่า ภาพรวมของประชาชนผู้รับบริการมีความพึงพอใจระดับมากที่สุด โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านเจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการ ด้านขั้นตอนการให้บริการ ด้านช่องทางการให้บริการ และด้านสิ่งอำนวยความสะดวก ตามลำดับ

5.1.2 งานด้านพัฒนาชุมชน ผลการประเมินความพึงพอใจของประชาชนผู้รับบริการ ที่มีต่อการให้บริการงานด้านพัฒนาชุมชนของเทศบาลตำบลอรัญญิก อำเภอครหหลวง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ผลการประเมินพบว่า ภาพรวมของประชาชนผู้รับบริการมีความพึงพอใจระดับมากที่สุด โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านช่องทางการให้บริการ ด้านเจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการ ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก และด้านขั้นตอนการให้บริการ ตามลำดับ

5.1.3 งานด้านโครงสร้างพื้นฐาน ผลการประเมินความพึงพอใจของประชาชนผู้รับบริการที่มีต่อการให้บริการงานด้านโครงสร้างพื้นฐานของเทศบาลตำบลอรัญญิก อำเภอครหหลวง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ผลการประเมินพบว่า ภาพรวมของประชาชนผู้รับบริการมีความพึงพอใจระดับมากที่สุด โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านช่องทางการให้บริการ ด้านเจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการ ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก และด้านขั้นตอนการให้บริการ ตามลำดับ

5.1.4 งานด้านสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม ผลการประเมินความพึงพอใจของประชาชนผู้รับบริการที่มีต่อการให้บริการงานด้านสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อมของเทศบาลตำบลอรัญญิก อำเภอครหหลวง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ผลการประเมินพบว่า ภาพรวมของประชาชนผู้รับบริการมีความพึงพอใจระดับมากที่สุด โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านขั้นตอนการให้บริการ ด้านช่องทางการให้บริการ ด้านเจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการ และด้านสิ่งอำนวยความสะดวก ตามลำดับ

5.2 ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะจากการสำรวจซึ่งรวบรวมจากข้อเสนอแนะและคำแนะนำเพิ่มเติมจากประชาชนในพื้นที่ที่ให้ข้อมูลในแบบสอบถาม จำแนกตามงานบริการในแต่ละด้านของเทศบาลตำบลอรัญญิก อำเภอครหหลวง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

งานด้านจัดเก็บรายได้ ในส่วนของสิ่งอำนวยความสะดวก ความมีสิ่งอำนวยความสะดวกที่เหมาะสม และเพียงพอต่อการให้บริการประชาชนผู้มาขอรับบริการ งานด้านพัฒนาชุมชน ในส่วนขั้นตอนการให้บริการ ความมีป้ายหรือเอกสารอื่น ๆ แสดงขั้นตอนการให้บริการที่ชัดเจน ครบถ้วน งานด้านโครงสร้างพื้นฐาน ในส่วนขั้นตอนการให้บริการ ควรให้บริการด้วยความรวดเร็วและเหมาะสมกับกิจกรรมที่ดำเนินการ และงานด้านสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม ในส่วนสิ่งอำนวยความสะดวก ในแต่ละฝ่ายควรจัดหาโต๊ะเก้าอี้ให้เพียงพอต่อประชาชนผู้มาใช้บริการ เพื่อสามารถอำนวยความสะดวกให้แก่ประชาชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

สรุปได้ว่าความพึงพอใจของประชาชนผู้รับบริการต่องานบริการสาธารณสุข 4 งานของเทศบาลตำบลลอรัญญา อำเภอครหหลวง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ประจำปีงบประมาณ 2564 อยู่ในระดับมากที่สุด ภาพรวมค่าเฉลี่ย เท่ากับ 4.79 คิดเป็นร้อยละ 95.79 โดยเรียงลำดับคะแนนจากมากไปน้อยตามลำดับ คือ คะแนนมากที่สุด คือ งานด้านสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม โดยภาพรวมค่าเฉลี่ย เท่ากับ 4.82 คิดเป็นร้อยละ 96.33 งานด้านพัฒนาชุมชน ภาพรวมค่าเฉลี่ย เท่ากับ 4.79 คิดเป็นร้อยละ 95.86 งานด้านโครงสร้างพื้นฐาน ภาพรวมค่าเฉลี่ย เท่ากับ 4.78 คิดเป็นร้อยละ 95.58 และงานด้านจัดเก็บรายได้ ภาพรวมค่าเฉลี่ย เท่ากับ 4.77 คิดเป็นร้อยละ 95.37 ตามลำดับ

RUS

บรรณานุกรม

- กษกร เป้าสุวรรณ อนันทร์ ปัจฉิม และสุจิตรา ฉายปัญญา. (2550). ความคาดหวังและความพึงพอใจต่อการมาศึกษาต่อที่มีต่อมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต ศูนย์สุขทัย. กรุงเทพฯ: สถาบันวิจัยและพัฒนามหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต.
- กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น (มปป.). คู่มือการปฏิบัติงาน การจัดตั้งและเปลี่ยนแปลงฐานะองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น การเปลี่ยนชื่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น การเปลี่ยนแปลงเขตองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น การรวมและยุบรวมองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น การรับรวมและแยกพื้นที่บางส่วนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น. กรุงเทพมหานคร: สำนักพัฒนาระบบรูปแบบและโครงสร้าง
- กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น. (2551). รายงานประจำปี 2551. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทยจำกัด.
- กาญจนา อรุณสุขรุจี. (2546). ความพึงพอใจของสมาชิกสหกรณ์ต่อการดำเนินงานของสหกรณ์ การเกษตรใช้ประโยชน์จากการจำกัด อำเภอไชยาจังหวัดเชียงใหม่. วิทยานิพนธ์ วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาส่งเสริมการเกษตร, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- กิตติมา ปรีดีลก. (2529). ทฤษฎีการบริหารองค์การ. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ธนาการพิมพ์.
- โกวิทย์ พวงงาม. (2550). การปกครองท้องถิ่นไทย: เอกสารตำราหลัก ประกอบการเรียนการสอนหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตร์บัณฑิต สาขาวิชาการปกครองท้องถิ่น วิชาการเมืองการปกครองส่วนท้องถิ่นไทย. กรุงเทพฯ: เอ็กซ์เพอร์เน็ท.
- คำนวน เลาไพบูลย์กิจเจริญ. (2555). ประสิทธิผลในการให้บริการสาธารณูปโภคขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น : กรณีศึกษาการให้บริการสาธารณูปโภคทางบาลีบนหม้อนาง อำเภอพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี. สาขาวิชาจัดการทรัพยากรเพื่อความมั่นคง. : มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ฉัตรชัย คงสุข. (2535). ความพึงพอใจของผู้รับบริการของแผนกคลังพัสดุฝ่ายภัตตาคารและโภชนาการภายในประเทศ บริษัท การบินไทยจำกัด (มหาชน). สารนิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ชัยสมพล ชาวประเสริฐ. (2556). การตลาดบริการ. กรุงเทพ: ชีเอ็ดดูเคชั่น.
- ณัฐพล นิลนพคุณ. (2548). การกระจายอำนาจ: ศึกษากรณีการถ่ายโอนการศึกษาขั้นพื้นฐานไปยังองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น. วารสารการเมือง การบริหาร และกฎหมาย. 2(2).
- ณัฐวรรณ อารัมภ์วีโรจน์. (2557). แนวทางในการกระจายอำนาจแบบจังหวัดจัดการตนเอง : ศึกษากรณี "ธรรมนูญประชาชนคนอำนาจเจริญ พ.ศ. 2555". [ออนไลน์]. สืบค้นจาก <http://libdcms.nida.ac.th/thesis6/2557/b185262.pdf> [เข้าถึงข้อมูล 10 สิงหาคม 2563].
- ทิพวรรณ หล่อสุวรรณรัตน์. (2546). ทฤษฎีองค์การสมัยใหม่. กรุงเทพฯ : ศิริภัณฑ์.
- นภารัตน์ เสือจงพร. (2544). ความพึงพอใจเป็นความรู้สึกทางบวกความรู้สึกทางลบและความสุขที่มีความสัมพันธ์กันอย่างซับซ้อน. กรุงเทพฯ: เยัสอฟเฟอร์มิสท์.

- นราธิป ศรีรัม. (2557). แนวคิดเกี่ยวกับการจัดบริการสาธารณสุขของท้องถิ่น. เอกสารการสอนชุด
วิชาการจัดบริการสาธารณสุขของท้องถิ่น หน่วยที่ 1-7. นนทบุรี: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัย
ธรรมราช.
- นันทวัฒน์ บรรمانนันท์. (2554). สัญญาทางปกครอง (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพฯ: วิญญาณ.
- นันทวัฒน์ บรรمانนันท์. (2558). มาตรฐานใหม่ของการจัดทำบริการสาธารณสุขระดับชาติในประเทศไทย.
กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์วิญญาณ.
- บดินทร์ธร บัวรอด. (2559). การจัดบริการสาธารณสุขขององค์กรปกครองส่วน. รัฐประสาสนศาสตร์
มหาบัณฑิต (รป.m.), สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ (นิต้า).
- ปราณี ทองคำ. (2539). เครื่องมือวัดผลทางการศึกษา. ปีตานี: มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- ไฟฟาร์ย คุ้มคง. (2557). ความคิดเห็นของประชาชนต่อคุณภาพการให้บริการของเทศบาลตำบล
นายายอาม อำเภอนายายอาม จังหวัดจันทบุรี. ปริญญามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ภาณุเดช เพียรความสุข และคณะ. (2558). ความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการให้บริการของ
สำนักส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียนมหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี. ทุนสนับสนุน
จากสำนักส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียนมหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.
- ภิรมย์พร ไชยยนต์. (2557). การกระจายอำนาจการปกครองท้องถิ่น: ศึกษารณีการปกครอง
ตนเองตามเจตนาของประชาชนในระดับจังหวัด. วิทยานิพนธ์ น.m. (นิติศาสตร์).
สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- มนีรัตน์ แตงอ่อน. (2551). ปัจจัยที่มีผลกระทำต่อหัตถศิลป์ในการรับบริการของนักศึกษาระดับ
ปริญญาตรี กรณีศึกษา สำนักบริการการศึกษามหาวิทยาลัยอีสเทิร์นเอเชีย. คณะ
บริหารธุรกิจมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา.
- รัตพล มนตเศรษฐ์ และนิตนา ฐานิธนกร. (2558). ปัจจัยการสร้างคุณค่าของตราสินค้า คุณภาพ
ในการบริการ และเครือข่ายสังคมออนไลน์ที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกใช้บริการร้าน
กาแฟ: กรณีศึกษาร้านกาแฟแบรนด์ไทยแห่งหนึ่งในเขตกรุงเทพมหานคร. บริหารธุรกิจ
มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยกรุงเทพ.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2546). พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542. กรุงเทพฯ: นานมีบุ๊ส
พับลิเคชั่นส.
- รุ่งทิพย์ บุตรดี. (2556). ความพึงพอใจของประชาชนต่อบริการงานสวัสดิการสังคมของเทศบาล
ตำบลกะเปอร์ อำเภอกะเปอร์ จังหวัดระนอง. [ออนไลน์]. สืบค้นจาก
http://digital_collect.lib.buu.ac.th/dcms/files/55930119 [เข้าถึงข้อมูล 10 สิงหาคม
2563].
- วินัย วงศ์อาสา และภัชรากรณ์ ไชยรัตน์. (2558). ความพึงพอใจของประชาชนต่อการจัดบริการ
สาธารณสุขขององค์กรบริหารส่วนตำบลนาพู่ อำเภอเพญ จังหวัดอุดรธานี. วารสารการ
บริหารท้องถิ่น. 9(1).
- วิรุฬ พรรณเทวี. (2542). ความพึงพอใจของประชาชนต่อการให้บริการของหน่วยงาน
กระทรวงมหาดไทยในอำเภอเมือง จังหวัดแม่ฮ่องสอน. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตร์
มหาบัณฑิต. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย. มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

- บุษราคัม. (2547). การกระจายอำนาจและการปกครองท้องถิ่น: ความก้าวหน้าหลังรัฐธรรมนูญ พ.ศ. 2540. กรุงเทพฯ: คลังวิชา.
- ศักดิ์ สุนทรเสน. (2531). เจตคติ. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์รุ่งวันนา.
- ศิริวรรณ เสรีรัตน์ ปริญ ลักษิตานนท์ และศุภาร เสรีรัตน์. (2552). การบริหารตลาดยุคใหม่. กรุงเทพฯ: พัฒนาศึกษา.
- สมิต สัชณกร. (2546). เทคนิคการประสานงาน. กรุงเทพฯ: สายธาร.
- สาขาวิชาธุรัฐประศาสนศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง. (2559). การประเมินความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการให้บริการของเทศบาลตำบลวังดิน อำเภอจังหวัดลำพูน. [ออนไลน์]. สืบค้นจาก <http://www.wangdinli.go.th/AData/poll.pdf> [เข้าถึงข้อมูล 10 สิงหาคม 2563].
- สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา. (2542). พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542. กรุงเทพฯ: สำนักงานกฤษฎีกา.
- สุวิมล ติรakanันท์. (2557). ระเบียบวิธีวิจัยทางสังคมศาสตร์: แนวทางสู่การปฏิบัติ (พิมพ์ครั้งที่ 12). กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อรทัย กึกผล และคณะ. (2549). การบริหารจัดการการเมืองร่วมของประชาชนในองค์กรส่วนท้องถิ่น. กรุงเทพมหานคร: คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- อรทัย กึกผล. (2552). คู่คิด คู่มือ การเมืองร่วมของประชาชนสำหรับนักบริหารท้องถิ่น. กรุงเทพฯ: จารัลสันทิวงศ์การพิมพ์.
- อัจนา มุกดานันท. (2545). เจตคติต่อคอมพิวเตอร์ของพนักงานธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) สาขาในเขตจังหวัดชลบุรี. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต. สาขาวิชาเทคโนโลยีทางการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย. มหาวิทยาลัยบูรพา.
- อำนวย ตั้งเจริญชัย. (2547). คู่มือการจัดทำหลักเกณฑ์การบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น. กรุงเทพฯ: ชุมชนสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- อุทัย พรรณสุดใจ. (2545). ความพึงพอใจของผู้ใช้บริการที่มีต่อการให้บริการขององค์กรโทรศัพท์แห่งประเทศไทย จังหวัดชลบุรี. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชามarketing. ประยุกต์, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- Allport, G. W. (1967). *Reading in Attitude Theory and Measurement*. New York: John Welley and Sons.Inc
- Applewhite, P. B. (1965). *Organization Behavior*. Englewood Cliffs. New York: Prentice Hall.
- Chapus, R. (2000). *Droit administratif general* (Vol. 2). Montchrestien.
- Good, C. V. (1973). *Dictionary of Education*. (3rd ed.). New York: McGraw - Hill book Co.
- Kotler, P. and Armstrong. (2002). *Principle of Marketing*. USA: Prentice-Hall.
- Leon, Duguit. (1928). *Traite de droit constitutionnel*. (3rd ed.). Tome II.Gaston Jeze.

- Thurstone, L. L. (1964). *Attitude Theory and Measurement*. New York: John Wiley and Sons.
- Webster, J.G. (1981). *Webster's New World Dictionary of the American Language*. New York : Prentice-Hall.

RUS

RUS

ภาคผนวก ก

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย เรื่อง การประเมินความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการให้บริการของ
เทศบาลตำบลลอรัญญิก อำเภอครหหลวง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

แบบสอบถามความพึงพอใจของประชาชนผู้เข้ารับบริการที่มีต่อการให้บริการของ
เทศบาลตำบลลอรัญญา อำเภอครหลัง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ส่วนที่ 1 สอบถามข้อมูลส่วนบุคคลของผู้เข้ารับบริการ
คำชี้แจง โปรดใส่เครื่องหมาย ✓ ลงใน □ ที่ตรงกับความรู้สึกของท่านตามความเป็นจริง

1. เพศ	☐ ชาย	☐ หญิง
2. อายุ	☐ ต่ำกว่า 20 ปี	☐ 20-40 ปี
	☐ 41-60 ปี	☐ 60 ปีขึ้นไป
3. สถานภาพ	☐ โสด	☐ สมรส
	☐ หย่า / หม้าย	☐ แยกกันอยู่
4. ระดับการศึกษา	☐ ประถมศึกษา	☐ มัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช.
	☐ มัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช.	☐ อนุปริญญา/ปวส./ปวท.
	☐ ปริญญาตรี	☐ สูงกว่าปริญญาตรี
5. อาชีพ	☐ ข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ	☐ ค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว/เจ้าของ กิจการ
	☐ เกษตรกรรม/ประมง	☐ พนักงานบริษัท
	☐ นักเรียน/นักศึกษา	☐ อื่นๆ ระบุ .....
6. รายได้	☐ ต่ำกว่า 5,000 บาท	☐ 5,000 – 10,000 บาท
	☐ 10,001 – 15,000 บาท	☐ 15,001 – 20,000 บาท
	☐ มากกว่า 20,000 บาท	
7. ท่านเคยเข้าไปขอรับบริการ โดยเฉลี่ยกี่ครั้งต่อปี	☐ น้อยกว่า 5 ครั้งต่อปี	☐ 5 - 10 ครั้งต่อปี
	☐ มากกว่า 10 ครั้งต่อปี	
8. ท่านใช้เวลาในการเข้ารับบริการแต่ละครั้งนานเท่าใด	☐ น้อยกว่า 30 นาที	☐ 30-60 นาที
	☐ 2-3 ชั่วโมง	☐ 3-4 ชั่วโมง
	☐ มากกว่า 4 ชั่วโมง	

9. ท่านได้รับข้อมูลข่าวสารขององค์กรบริหารส่วนตำบลบ่อโพงจากสื่อใดต่อไปนี้ (ตอบได้มากกว่า 1 รายการ)

☐ หนังสือพิมพ์	☐ วิทยุ
☐ ป้ายคัทเอาท์	☐ แผ่นพับใบปลิว
☐ ผู้นำชุมชน	☐ รถแท่ประชาสัมพันธ์
☐ ป้ายอักษรไฟวิ่ง	☐ Line
☐ Facebook	☐ อื่นๆ.....

ส่วนที่ 2 สອบถานข้อมูลเกี่ยวกับความพึงพอใจที่ท่านมีต่อการให้บริการของงานในแต่ละด้าน ดังต่อไปนี้

- 1) งานด้านจัดเก็บรายได้
- 2) งานด้านพัฒนาชุมชน
- 3) งานด้านโครงสร้างพื้นฐาน
- 4) งานด้านสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม

คำชี้แจง โปรดแสดงความคิดเห็นโดยใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับระดับความพึงพอใจของ ท่านมากที่สุด

5	หมายถึง	ท่านมีความพึงพอใจมากที่สุด
4	หมายถึง	ท่านมีความพึงพอใจมาก
3	หมายถึง	ท่านมีความพึงพอใจปานกลาง
2	หมายถึง	ท่านมีความพึงพอใจน้อย
1	หมายถึง	ท่านมีความพึงพอใจน้อยที่สุด

ข้อความ	ระดับความพึงพอใจ				
	5	4	3	2	1
1) ความพึงพอใจของผู้มารับบริการที่มีต่องานด้านจัดเก็บรายได้					
ด้านขั้นตอนการให้บริการ					
1.1 มีกระบวนการให้บริการที่เป็นระบบ สื่อสารเข้าใจง่าย และไม่ซับซ้อน					
1.2 มีป้ายหรือเอกสารอื่นๆ แสดงขั้นตอนการให้บริการที่ชัดเจน ครบถ้วน					
1.3 ให้บริการด้วยความรวดเร็วและเหมาะสมกับกิจกรรมที่ดำเนินการ					
1.4 การให้บริการเป็นไปตามลำดับก่อน-หลัง มีความยุติธรรม เสมอภาคเท่าเทียม					

ข้อความ	ระดับความพึงพอใจ				
	5	4	3	2	1
1.5 มีการให้คำแนะนำเกี่ยวกับการให้บริการเพิ่มเติมอย่างชัดเจนและถูกต้อง					
ด้านซองทางการให้บริการ					
1.6 มีช่องทางในการติดต่อสื่อสารกับเจ้าหน้าที่หลากหลายช่องทาง					
1.7 มีการแจ้งข้อมูลของเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบงานในแต่ละด้าน เพื่อให้ประสานงานและสอบถามได้สะดวก รวดเร็วมากยิ่งขึ้น					
1.8 การติดต่อสื่อสารในแต่ละช่องทางต่างๆ เช่น โทรศัพท์ อีเมล และอื่นๆ มีความสะดวกและรวดเร็ว เป็นประโยชน์แก่ผู้มารับบริการ					
1.9 เจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบงานมีการรับฟังข้อคิดเห็น และเปิดรับข้อเสนอแนะต่อการให้บริการจากประชาชนผู้เข้ามา=rับบริการ					
ด้านเจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการ					
1.10 เจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบงานในแต่ละด้านมีความรู้ ความสามารถที่เหมาะสมกับงานในหน้าที่และมีการให้บริการแก่ประชาชนผู้เข้ามา=rับบริการเป็นอย่างดี					
1.11 เจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบงานในแต่ละด้านให้บริการด้วยความสุภาพเรียบร้อย มีอธิบายศัดศดี เป็นมิตรกับประชาชนผู้เข้ามา=rับบริการ					
1.12 เจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบงานในแต่ละด้านสามารถให้คำแนะนำหรือตอบข้อซักถามเกี่ยวกับงานในแต่ละด้านได้เป็นอย่างดี					
1.13 เจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบงานในแต่ละด้านให้บริการประชาชนที่มา=rับบริการด้วยความกระตือรือร้น และมีความพร้อมในการให้บริการ					
1.14 เจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบงานในแต่ละด้านให้บริการโดยยึดความถูกต้อง รวดเร็ว เสมอภาคและเป็นธรรม					

ข้อความ	ระดับความพึงพอใจ				
	5	4	3	2	1
1.15 เจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบงานในแต่ละด้านมีความซื่อสัตย์ สุจริตในการปฏิบัติหน้าที่ ไม่มีพฤติกรรมที่เอื้อไปในทางทุจริต ที่ ก่อให้เกิดผลเสียแก่ทางราชการ					
ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก					
1.16 ที่ตั้งและการจัดสถานที่ของหน่วยงานมีบรรยากาศที่ เหมาะสม กว้างขวาง และสะดวกในการติดต่อเพื่อขอรับบริการ ของประชาชน					
1.17 มีสิ่งอำนวยความสะดวกที่เหมาะสมและเพียงพอ ต่อการ ให้บริการประชาชนผู้มาขอรับบริการ					
1.18 การจัดสถานที่และอุปกรณ์การให้บริการมีความชัดเจน และเข้าใจง่าย มีป้ายแจ้งจุดให้บริการที่ชัดเจน					
1.19 ในแต่ละฝ่ายมีการจัดตั้งก้าวไว้รองรับประชาชนผู้มาใช้ บริการอย่างเพียงพอ และสามารถอำนวยความสะดวกให้แก่ ประชาชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ					
2) ความพึงพอใจของผู้มารับบริการที่มีต่องานด้านพัฒนาชุมชน					
ด้านขั้นตอนการให้บริการ					
2.1 มีกระบวนการการให้บริการที่เป็นระบบ สื่อสารเข้าใจง่าย และไม่ซับซ้อน					
2.2 มีป้ายหรือเอกสารอื่นๆแสดงขั้นตอนการให้บริการที่ชัดเจน ครบถ้วน					
2.3 ให้บริการด้วยความรวดเร็วและเหมาะสมกับกิจกรรมที่ ดำเนินการ					
2.4 การให้บริการเป็นไปตามลำดับก่อน-หลัง มีความยุติธรรม เสมอภาคเท่าเทียม					
2.5 มีการให้คำแนะนำเกี่ยวกับการให้บริการเพิ่มเติมอย่าง ชัดเจนและถูกต้อง					
ด้านช่องทางการให้บริการ					
2.6 มีช่องทางในการติดต่อสื่อสารกับเจ้าหน้าที่ หลากหลาย ช่องทาง					

ข้อความ	ระดับความพึงพอใจ				
	5	4	3	2	1
2.7 มีการแจ้งข้อมูลของเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบงานในแต่ละด้าน เพื่อให้ประสานงานและสอบถามได้สะดวก รวดเร็วมากยิ่งขึ้น					
2.8 การติดต่อสื่อสารในแต่ละช่องทางต่างๆ เช่น โทรศัพท์ อีเมล และอื่นๆ มีความสะดวกและรวดเร็ว เป็นประโยชน์แก่ผู้มารับบริการ					
2.9 เจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบงานมีการรับฟังข้อคิดเห็น และเปิดรับข้อเสนอแนะต่อการให้บริการจากประชาชนผู้เข้ามา=rับบริการ					
ด้านเจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการ					
2.10 เจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบงานในแต่ละด้านมีความรู้ความสามารถที่เหมาะสมกับงานในหน้าที่และมีการให้บริการแก่ประชาชนผู้เข้ามา=rับบริการเป็นอย่างดี					
2.11 เจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบงานในแต่ละด้านให้บริการด้วยความสุภาพเรียบร้อย มืออาชีวศิลป์ เป็นมิตรกับประชาชนผู้เข้ามา=rับบริการ					
2.12 เจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบงานในแต่ละด้านสามารถให้คำแนะนำหรือตอบข้อซักถามเกี่ยวกับงานในแต่ละด้านได้เป็นอย่างดี					
2.13 เจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบงานในแต่ละด้านให้บริการประชาชนที่มารับบริการด้วยความกระตือรือร้น และมีความพร้อมในการให้บริการ					
2.14 เจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบงานในแต่ละด้านให้บริการโดยยึดความถูกต้อง รวดเร็ว เสมอภาคและเป็นธรรม					
2.15 เจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบงานในแต่ละด้านมีความซื่อสัตย์ สุจริตในการปฏิบัติหน้าที่ ไม่มีพฤติกรรมที่เอื้อไปในทางทุจริต ที่ก่อให้เกิดผลเสียแก่ทางราชการ					
ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก					
2.16 ที่ตั้งและการจัดสถานที่ของหน่วยงานมีบรรยากาศที่เหมาะสม กว้างขวาง และสะดวกในการติดต่อเพื่อขอรับบริการของประชาชน					

ข้อความ	ระดับความพึงพอใจ				
	5	4	3	2	1
2.17 มีสิ่งอำนวยความสะดวกที่เหมาะสมและเพียงพอ ต่อการให้บริการประชาชนผู้มาขอรับบริการ					
2.18 การจัดสถานที่และอุปกรณ์การให้บริการมีความชัดเจน และเข้าใจง่าย มีป้ายแจ้งจุดให้บริการที่ชัดเจน					
2.19 ในแต่ละฝ่ายมีการจัดโต๊ะเก้าอี้ไว้รองรับประชาชนผู้มาใช้บริการอย่างเพียงพอ และสามารถอ่านวิเคราะห์ความต้องการให้แก่ประชาชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ					
3) ความพึงพอใจของผู้มารับบริการที่มีต่องานด้านโครงสร้างพื้นฐาน					
ด้านขั้นตอนการให้บริการ					
3.1 มีกระบวนการให้บริการที่เป็นระบบ สื่อสารเข้าใจง่าย และไม่ซับซ้อน					
3.2 มีป้ายหรือเอกสารอื่นๆแสดงขั้นตอนการให้บริการที่ชัดเจน ครบถ้วน					
3.3 ให้บริการด้วยความรวดเร็วและเหมาะสมกับกิจกรรมที่ดำเนินการ					
3.4 การให้บริการเป็นไปตามลำดับก่อน-หลัง มีความยุติธรรม เสนอภาคเท่าเทียม					
3.5 มีการให้คำแนะนำเกี่ยวกับการให้บริการเพิ่มเติมอย่างชัดเจนและถูกต้อง					
ด้านช่องทางการให้บริการ					
3.6 มีช่องทางในการติดต่อสื่อสารกับเจ้าหน้าที่หลากหลาย ช่องทาง					
3.7 มีการแจ้งข้อมูลของเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบงานในแต่ละด้าน เพื่อให้ประสานงานและสอบถามได้สะดวก รวดเร็วมากยิ่งขึ้น					
3.8 การติดต่อสื่อสารในแต่ละช่องทางต่างๆ เช่น โทรศัพท์ อีเมล และอื่นๆ มีความสะดวกและรวดเร็ว เป็นประโยชน์แก่ผู้มารับบริการ					
3.9 เจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบงานมีการรับฟังข้อคิดเห็น และเปิดรับข้อเสนอแนะต่อการให้บริการจากประชาชนผู้เข้ามารับบริการ					

ข้อความ	ระดับความพึงพอใจ				
	5	4	3	2	1
ด้านเจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการ					
3.10 เจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบงานในแต่ละด้านมีความรู้ความสามารถที่เหมาะสมกับงานในหน้าที่และมีการให้บริการแก่ประชาชนผู้เข้ามารับบริการเป็นอย่างดี					
3.11 เจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบงานในแต่ละด้านให้บริการด้วยความสุภาพเรียบร้อย มีอธิบายดี เป็นมิตรกับประชาชนผู้เข้ามารับบริการ					
3.12 เจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบงานในแต่ละด้านสามารถให้คำแนะนำหรือตอบข้อซักถามเกี่ยวกับงานในแต่ละด้านได้เป็นอย่างดี					
3.13 เจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบงานในแต่ละด้านให้บริการประชาชนที่มารับบริการด้วยความกระตือรือร้น และมีความพร้อมในการให้บริการ					
3.14 เจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบงานในแต่ละด้านให้บริการโดยยึดความถูกต้อง รวดเร็ว เสมอภาคและเป็นธรรม					
3.15 เจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบงานในแต่ละด้านมีความซื่อสัตย์สุจริตในการปฏิบัติหน้าที่ ไม่มีพฤติกรรมที่เอื้อไปในทางทุจริต ที่ก่อให้เกิดผลเสียแก่ทางราชการ					
ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก					
3.16 ที่ตั้งและการจัดสถานที่ของหน่วยงานมีบรรยากาศที่เหมาะสม กว้างขวาง และสะดวกในการติดต่อเพื่อขอรับบริการของประชาชน					
3.17 มีสิ่งอำนวยความสะดวกที่เหมาะสมและเพียงพอ ต่อการให้บริการประชาชนผู้มาขอรับบริการ					
3.18 การจัดสถานที่และอุปกรณ์การให้บริการมีความชัดเจน และเข้าใจง่าย มีป้ายแจ้งจุดให้บริการที่ชัดเจน					
3.19 ในแต่ละฝ่ายมีการจัดโต๊ะเก้าอี้ไว้รองรับประชาชนผู้มาใช้บริการอย่างเพียงพอ และสามารถอำนวยความสะดวกให้แก่ประชาชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ					

ข้อความ	ระดับความพึงพอใจ				
	5	4	3	2	1
4) ความพึงพอใจของผู้มารับบริการที่มีต่องานด้านสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม					
ด้านขั้นตอนการให้บริการ					
4.1 มีกระบวนการให้บริการที่เป็นระบบ สื่อสารเข้าใจง่าย และไม่ซับซ้อน					
4.2 มีป้ายหรือเอกสารอื่นๆแสดงขั้นตอนการให้บริการที่ชัดเจน ครบถ้วน					
4.3 ให้บริการด้วยความรวดเร็วและเหมาะสมกับกิจกรรมที่ดำเนินการ					
4.4 การให้บริการเป็นไปตามลำดับก่อน-หลัง มีความยุติธรรม เสมอภาคเท่าเทียม					
4.5 มีการให้คำแนะนำเกี่ยวกับการให้บริการเพิ่มเติมอย่างชัดเจนและถูกต้อง					
ด้านช่องทางการให้บริการ					
4.6 มีช่องทางในการติดต่อสื่อสารกับเจ้าหน้าที่หลากหลาย ช่องทาง					
4.7 มีการแจ้งข้อมูลของเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบงานในแต่ละด้าน เพื่อให้ประสานงานและสอบถามได้สะดวก รวดเร็วมากยิ่งขึ้น					
4.8 การติดต่อสื่อสารในแต่ละช่องทางต่างๆ เช่น โทรศัพท์ อีเมล และอื่นๆ มีความสะดวกและรวดเร็ว เป็นประโยชน์แก่ผู้มารับบริการ					
4.9 เจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบงานมีการรับฟังข้อคิดเห็น และเปิดรับข้อเสนอแนะต่อการให้บริการจากประชาชนผู้เข้ามารับบริการ					
ด้านเจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการ					
4.10 เจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบงานในแต่ละด้านมีความรู้ ความสามารถที่เหมาะสมกับงานในหน้าที่และมีการให้บริการแก่ประชาชนผู้เข้ามารับบริการเป็นอย่างดี					
4.11 เจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบงานในแต่ละด้านให้บริการด้วยความสุภาพเรียบร้อย มีอธิบายศัดศดี เป็นมิตรกับประชาชนผู้เข้ามารับบริการ					

ข้อความ	ระดับความพึงพอใจ				
	5	4	3	2	1
4.12 เจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบงานในแต่ละด้านสามารถให้คำแนะนำหรือตอบข้อซักถามเกี่ยวกับงานในแต่ละด้านได้เป็นอย่างดี					
4.13 เจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบงานในแต่ละด้านให้บริการประชาชนที่มารับบริการด้วยความกระตือรือร้น และมีความพร้อมในการให้บริการ					
4.14 เจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบงานในแต่ละด้านให้บริการโดยยึดความคุ้มต้อง รวดเร็ว เสนอภาคและเป็นธรรม					
4.15 เจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบงานในแต่ละด้านมีความซื่อสัตย์สุจริตในการปฏิบัติหน้าที่ ไม่มีพฤติกรรมที่เอื้อไปในทางทุจริต ที่ก่อให้เกิดผลเสียแก่ทางราชการ					
ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก					
4.16 ที่ตั้งและการจัดสถานที่ของหน่วยงานมีบรรยากาศที่เหมาะสม กว้างขวาง และสะดวกในการติดต่อเพื่อขอรับบริการของประชาชน					
4.17 มีสิ่งอำนวยความสะดวกที่เหมาะสมและเพียงพอ ต่อการให้บริการประชาชนผู้มากอุปกรณ์					
4.18 การจัดสถานที่และอุปกรณ์การให้บริการมีความชัดเจน และเข้าใจง่าย มีป้ายแจ้งจุดให้บริการที่ชัดเจน					
4.19 ในแต่ละฝ่ายมีการจัดโต๊ะเก้าอี้ไว้รองรับประชาชนผู้มาใช้บริการอย่างเพียงพอ และสามารถอำนวยความสะดวกให้แก่ประชาชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ					

ส่วนที่ 3 ข้อเสนอแนะอื่นๆที่ท่านมีต่อคุณภาพการให้บริการโดยภาพรวม

.....

.....

.....

ภาคผนวก ข

ผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการให้บริการของ
เทศบาลตำบลลอรัญญา อำเภอครหูลวง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
โดยโปรแกรมคอมพิวเตอร์

RUS

เพศ

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	ชาย	258	68.1	68.1	68.1
	หญิง	121	31.9	31.9	100.0
	Total	379	100.0	100.0	

อายุ

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	ตั้งแต่ 20 ปี	15	4.0	4.0	4.0
	20-40 ปี	83	21.9	21.9	25.9
	41-60 ปี	181	47.8	47.8	73.6
	60 ปีขึ้นไป	100	26.4	26.4	100.0
	Total	379	100.0	100.0	

สถานภาพ

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	โสด	120	31.7	31.7	31.7
	สมรส	216	57.0	57.0	88.7
	หย่า/หม้าย	32	8.4	8.4	97.1
	แยกกันอยู่	11	2.9	2.9	100.0
	Total	379	100.0	100.0	

ระดับการศึกษา

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	ประถมศึกษา	105	27.7	27.7	27.7
	มัธยมศึกษาตอนต้น	45	11.9	11.9	39.6

มัธยมศึกษาตอนปลาย/ ปวช.	89	23.5	23.5	63.1
อนุปริญญา/ปวส./ปวท.	53	14.0	14.0	77.0
ปริญญาตรี	79	20.8	20.8	97.9
สูงกว่าปริญญาตรี	8	2.1	2.1	100.0
Total	379	100.0	100.0	

อาชีพ

Valid	อาชีพ	Frequency	Percent	Valid	Cumulative
				Percent	Percent
Valid	ข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ	30	7.9	7.9	7.9
	ค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว/ เจ้าของกิจการ	143	37.7	37.7	45.6
	เกษตรกรรม/ประมง	26	6.9	6.9	52.5
	พนักงานบริษัท	109	28.8	28.8	81.3
	นักเรียน/นักศึกษา	16	4.2	4.2	85.5
	อื่น ๆ ระบุ	55	14.5	14.5	100.0
	Total	379	100.0	100.0	

รายได้

Valid	รายได้	Frequency	Percent	Valid	Cumulative
				Percent	Percent
Valid	ต่ำกว่า 5000 บาท	74	19.5	19.5	19.5
	5000 - 10000 บาท	163	43.0	43.0	62.5
	10001 - 15000 บาท	69	18.2	18.2	80.7
	15001 - 20000	52	13.7	13.7	94.5
	มากกว่า 20000 บาท	21	5.5	5.5	100.0
	Total	379	100.0	100.0	

เคยเข้าไปใช้บริการ เลี้ยงค์ครั้ง/ปี

		Frequency	Percent	Cumulative	
				Valid Percent	Percent
Valid	น้อยกว่า 5 ครั้งต่อปี	321	84.7	84.7	84.7
	5 - 10 ครั้งต่อปี	42	11.1	11.1	95.8
	มากกว่า 10 ครั้งต่อปี	16	4.2	4.2	100.0
	Total	379	100.0	100.0	

ใช้เวลาในการเข้ารับบริการ นานเท่าใด

		Frequency	Percent	Cumulative	
				Valid Percent	Percent
Valid	น้อยกว่า 30 นาที	328	86.5	86.5	86.5
	30 - 60 นาที	25	6.6	6.6	93.1
	2 - 3 ชั่วโมง	21	5.5	5.5	98.7
	3 - 4 ชั่วโมง	5	1.3	1.3	100.0
	Total	379	100.0	100.0	

หนังสือพิมพ์

		Frequency	Percent	Cumulative	
				Valid Percent	Percent
Valid	ไม่เลือก	364	96.0	96.0	96.0
	เลือก	15	4.0	4.0	100.0
	Total	379	100.0	100.0	

วิทยุ

		Frequency	Percent	Cumulative	
				Valid Percent	Percent
Valid	ไม่เลือก	45	11.9	11.9	11.9
	เลือก	334	88.1	88.1	100.0
	Total	379	100.0	100.0	

ป้ายคัดເອົາທີ່

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	ไม่เลือก	376	99.2	99.2	99.2
	เลือก	3	.8	.8	100.0
	Total	379	100.0	100.0	

ແຜ່ນພັບໃບປລິວ

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	ไม่เลือก	377	99.5	99.5	99.5
	เลือก	2	.5	.5	100.0
	Total	379	100.0	100.0	

ຜູ້ນໍາຊຸມຊົນ

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	ไม่เลือก	242	63.9	63.9	63.9
	เลือก	137	36.1	36.1	100.0
	Total	379	100.0	100.0	

ຮັກແຫ່ງປະສົມພັນນີ້

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	ไม่เลือก	378	99.7	99.7	99.7
	เลือก	1	.3	.3	100.0
	Total	379	100.0	100.0	

ป้ายอักษรไฟวิ่ง

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	ไม่เลือก	378	99.7	99.7	99.7
	เลือก	1	.3	.3	100.0
	Total	379	100.0	100.0	

line

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	ไม่เลือก	366	96.6	96.6	96.6
	เลือก	13	3.4	3.4	100.0
	Total	379	100.0	100.0	

facebook

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	ไม่เลือก	362	95.5	95.5	95.5
	เลือก	17	4.5	4.5	100.0
	Total	379	100.0	100.0	

อื่น ๆ

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	ไม่เลือก	373	98.4	98.4	98.4
	เลือก	6	1.6	1.6	100.0
	Total	379	100.0	100.0	

Descriptive Statistics

	N	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation
การให้บริการเป็นระบบ	379	1.00	5.00	4.7573	.62924
ป้ายหรือเอกสารให้บริการชัดเจน	379	2.00	5.00	4.7942	.42397
บริการรวดเร็วเหมาะสมกับกิจกรรม	379	3.00	5.00	4.7942	.44230
การให้บริการเป็นไปตามลำดับก่อน-หลัง	379	2.00	5.00	4.7361	.67772
มีการให้คำแนะนำอย่างชัดเจน	379	1.00	5.00	4.7388	.67287
ถูกต้อง					
มีช่องทางติดต่อที่หลากหลาย	379	1.00	5.00	4.7599	.52742
แจ้งข้อมูลผู้รับผิดชอบ สอดคล้อง	379	1.00	5.00	4.7573	.49779
สะดวก					
การให้บริการช่องทางต่าง ๆ สะดวก	379	2.00	5.00	4.7704	.45724
รวดเร็ว					
รับฟังข้อคิดเห็นจากผู้เข้ามารับ	379	2.00	5.00	4.7625	.55068
บริการ					
เจ้าหน้าที่มีความรู้ความสามารถในการทำงาน	379	1.00	5.00	4.8179	.55501
เจ้าหน้าที่บริการด้วยความสุภาพ	379	1.00	5.00	4.7942	.53932
เจ้าหน้าที่ให้คำแนะนำตอบข้อ	379	3.00	5.00	4.7916	.45581
ชักถามได้เป็นอย่างดี					
เจ้าหน้าที่ให้บริการด้วยความ	379	2.00	5.00	4.8391	.49650
กระตือรือร้น					
เจ้าหน้าที่ให้บริการอย่างถูกต้อง	379	2.00	5.00	4.7467	.58573
รวดเร็ว					
เจ้าหน้าที่มีความซื่อสัตย์สุจริต	379	2.00	5.00	4.7889	.53232
ที่ตั้งของหน่วยงานมีบรรยากาศ	379	1.00	5.00	4.7599	.61539
เหมาะสม					
มีสิ่งอำนวยความสะดวกที่เหมาะสม	379	3.00	5.00	4.7335	.50417
สถานที่และอุปกรณ์ให้บริการชัดเจน	379	1.00	5.00	4.7467	.51866
จัดให้เก้าอี้รองรับผู้มาใช้บริการ	379	1.00	5.00	4.7625	.51596
การบริการเป็นระบบไม่ขับข้อน	379	2.00	5.00	4.7757	.50379
มีป้ายหรือเอกสารอื่น ๆ แสดง	379	1.00	5.00	4.6992	.61229
ขั้นตอนบริการชัดเจน					

Descriptive Statistics

	N	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation
ให้บริการด้วยความรวดเร็ว เหมาะสมกับกิจกรรม	379	1.00	5.00	4.7625	.52611
ให้บริการเป็นไปตามลำดับก่อน-หลัง	379	1.00	5.00	4.7546	.55439
มีการให้คำแนะนำเพิ่มเติมอย่าง ชัดเจน ถูกต้อง	379	1.00	5.00	4.7757	.50379
มีช่องทางติดต่อประสานงาน หลากหลาย	379	2.00	5.00	4.8496	.48367
มีการแจ้งข้อมูลผู้รับผิดชอบงาน	379	1.00	5.00	4.8021	.56848
การให้บริการช่องทางต่าง ๆ สะดวก รวดเร็ว	379	2.00	5.00	4.8628	.46253
มีการรับฟังข้อคิดเห็นต่อการ ให้บริการ	379	2.00	5.00	4.8575	.50476
เจ้าหน้าที่มีความรู้ความสามารถ	379	1.00	5.00	4.8443	.49285
เจ้าหน้าที่บริการด้วยความสุภาพ	379	1.00	5.00	4.7757	.56329
เจ้าหน้าที่สามารถให้คำแนะนำหรือ ช่วยตอบข้อซักถาม	379	2.00	5.00	4.8206	.42351
เจ้าหน้าที่ให้บริการด้วยความ กระตือรือร้น	379	1.00	5.00	4.7995	.55578
เจ้าหน้าที่บริการถูกต้อง รวดเร็ว	379	2.00	5.00	4.7836	.54008
เจ้าหน้าที่มีความซื่อสัตย์สุจริต ที่ตั้งหน่วยงานมีบรรยายกาศ	379	1.00	5.00	4.7916	.54562
เหมาะสม					
มีสิ่งอำนวยความสะดวกที่เหมาะสม	379	1.00	5.00	4.7678	.53839
สถานที่และอุปกรณ์ให้บริการชัดเจน	379	1.00	5.00	4.7361	.53850
จัดตั้งเก้าอี้รองรับผู้มาใช้บริการ	379	2.00	5.00	4.7942	.49854
การให้บริการเป็นระบบ	379	2.00	5.00	4.8100	.50480
ป้ายหรือเอกสารให้บริการชัดเจน	379	1.00	5.00	4.7414	.61863
บริการรวดเร็วเหมาะสมกับกิจกรรม	379	2.00	5.00	4.6966	.64674
การให้บริการเป็นไปตามลำดับก่อน- หลัง	379	3.00	5.00	4.7177	.63992
มีการให้คำแนะนำอย่างชัดเจน ถูกต้อง	379	1.00	5.00	4.8285	.50879

Descriptive Statistics

	N	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation
มีช่องทางติดต่อที่หลากหลาย	379	1.00	5.00	4.7784	.55726
แจ้งข้อมูลผู้รับผิดชอบ สอดคล้องได้	379	1.00	5.00	4.8417	.55516
สะดวก					
การให้บริการช่องทางต่าง ๆ สะดวก	379	2.00	5.00	4.7520	.54113
รวดเร็ว					
รับฟังข้อคิดเห็นจากผู้เข้ามารับบริการ	379	2.00	5.00	4.8285	.51909
เจ้าหน้าที่มีความรู้ความสามารถในงาน	379	2.00	5.00	4.7731	.56924
เจ้าหน้าที่บริการด้วยความสุภาพ	379	3.00	5.00	4.7810	.51131
เจ้าหน้าที่ให้คำแนะนำตอบข้อซักถามได้เป็นอย่างดี	379	1.00	5.00	4.7256	.59420
เจ้าหน้าที่ให้บริการด้วยความกระตือรือร้น	379	1.00	5.00	4.8206	.45947
เจ้าหน้าที่ให้บริการอย่างถูกต้อง	379	1.00	5.00	4.7968	.54762
รวดเร็ว					
เจ้าหน้าที่มีความซื่อสัตย์สุจริต	379	2.00	5.00	4.8285	.47657
ที่ตั้งของหน่วยงานมีบรรยากาศ	379	2.00	5.00	4.7916	.47846
เหมาะสม					
มีสิ่งอำนวยความสะดวกที่เหมาะสม	379	1.00	5.00	4.7573	.54352
สถานที่และอุปกรณ์ให้บริการชัดเจน	379	1.00	5.00	4.7704	.50665
จัดตั้งเก้าอี้รองรับผู้มาใช้บริการ	379	1.00	5.00	4.7599	.60236
การให้บริการเป็นระบบ	379	1.00	5.00	4.8786	.50505
ป้ายหรือเอกสารให้บริการชัดเจน	379	3.00	5.00	4.8945	.42345
บริการรวดเร็วเหมาะสมกับกิจกรรม	379	3.00	5.00	4.8391	.51738
การให้บริการเป็นไปตามลำดับก่อนหลัง	379	2.00	5.00	4.8232	.58904
มีการให้คำแนะนำอย่างชัดเจน	379	1.00	5.00	4.8575	.52024
ถูกต้อง					
มีช่องทางติดต่อที่หลากหลาย	379	2.00	5.00	4.8285	.56777
แจ้งข้อมูลผู้รับผิดชอบ สอดคล้องได้	379	1.00	5.00	4.8522	.57212
สะดวก					

Descriptive Statistics

	N	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation
การให้บริการซ่องทางต่าง ๆ สะดวก รวดเร็ว	379	2.00	5.00	4.8232	.52240
รับฟังข้อคิดเห็นจากผู้เข้ามารับ บริการ	379	1.00	5.00	4.8496	.54537
เจ้าหน้าที่มีความรู้ความสามารถใน งาน	379	2.00	5.00	4.7942	.57723
เจ้าหน้าที่บริการด้วยความสุภาพ	379	2.00	5.00	4.7335	.57754
เจ้าหน้าที่ให้คำแนะนำตอบข้อ ซักถามได้เป็นอย่างดี	379	3.00	5.00	4.7836	.45501
เจ้าหน้าที่ให้บริการด้วยความ กระตือรือร้น	379	2.00	5.00	4.7995	.43873
เจ้าหน้าที่ให้บริการอย่างถูกต้อง รวดเร็ว	379	3.00	5.00	4.8285	.43599
เจ้าหน้าที่มีความซื่อสัตย์สุจริต ที่ตั้งของหน่วยงานมีบรรยายกาศ	379	3.00	5.00	4.8179	.46700
เหมาะสม	379	2.00	5.00	4.7784	.58051
มีสิ่งอำนวยความสะดวกที่เหมาะสม	379	1.00	5.00	4.7810	.54146
สถานที่และอุปกรณ์ให้บริการชัดเจน	379	2.00	5.00	4.7942	.52942
จัดตั้งเก้าอี้รองรับผู้มาใช้บริการ	379	2.00	5.00	4.7546	.56853
Valid N (listwise)	379				

RUS

ภาคผนวก ค

รายชื่อนักวิจัย

รายชื่อนักวิจัย

1) ผศ.ดร.สาลินันท์ บุญมี	นักวิจัย
2) ผศ.راتtee เอี่ยมประดิษฐ์	นักวิจัย
3) ผศ.รัศเมศวร์ ตันวีนกุล	นักวิจัย
4) ผศ.ชุติมา กลั่นไ.reflect	นักวิจัย
5) ผศ.อดิศักดิ์ สาระธรรม	นักวิจัย
6) ดร.แสงทอง บุญยิ่ง	นักวิจัย
7) ดร.สุวิทย์ สมสุภากรุ่งยศ	นักวิจัย
8) นางสาวสุมาลี บุญนุช	นักวิจัย
9) นางสาวกัญญา ส่งสวัสดิ์	นักวิจัย
10) นายชาญณรงค์ หนูอินทร์	นักวิจัย
11) นางณัฐกานต์ โตนวลด	นักวิจัย
12) นางสาวนันธ์ภัสร์ เกียรติพิริเกุล	นักวิจัย
13) นางสาวชิราภรณ์ พลภานุมาศ	นักวิจัย
14) นายณัฐวัฒน์ หมุดเพ็ชร์	นักวิจัย
15) นางสาวนันทิยา ตันติดลธเนศ	นักวิจัย
16) นายเอกวิชร์ สงเคราะห์	นักวิจัย
17) นายศุภณัฐ แก่นแก้ว	นักวิจัย
18) นายอัศวิน เทียนสันต์	นักวิจัย
19) นายบุญฤทธิ์ นครธุท	นักวิจัย
20) นางสาวจารุณี ทองอร่าม	นักวิจัย
21) นางสาวณัฐธิณี คงไกรฤกษ์	นักวิจัย
22) นายปริญญา นาโพ	นักวิจัย
23) นายลิขิต แจ่มอุทัย	นักวิจัย
24) นายวัฒน์ วัฒนา	ผู้ช่วยนักวิจัย